

ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯ

1 - 17

- ಹಾರ್ಟ 1 : ಸ್ವಯಂ ಅಲಿವ್
- ಹಾರ್ಟ 2 : ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು
- ಹಾರ್ಟ 3 : ಜವಾಬ್ದಾಲಿಯಂದ ಇರುವುದು
- ಹಾರ್ಟ 4 : ಹಲಿಣಾಮಕಾಲಿಯಾಗಿ ಅಲನುವುದು : ಒಂದು ಕೌಶಲ್ಯ
- ಹಾರ್ಟ 5 : ಸರ್ಕಾರಾಡ್ಯೂಕ ಮನೋಭಾವದ ಶಕ್ತಿ
- ಹಾರ್ಟ 6 : ಗುಲಿ ನಿರ್ಧಾರ : ಜೀವನದ ಕನಸನ್ನು ವ್ಯಾಪ್ತಾಸಿಸುವುದು
- ಹಾರ್ಟ 7 : ಸ್ವೇಮ್ಲ್ಯಾ ಮತ್ತು ಅರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನ
- ಹಾರ್ಟ 8 : ಮೊದಲ ಪ್ರಭಾವದ ಧನಾಡ್ಯೂಕ
- ಹಾರ್ಟ 9 : ಹಲಿಣಾಮಕಾಲಿಯಾಗಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ - ಮೌಷಿಕ ಮತ್ತು ಅಮೌಷಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು
- ಹಾರ್ಟ 10 : ಸ್ವಯಂ ಮತ್ತು ಇತರರಲ್ಲ ಅತ್ಯುಖ್ಯಾತವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು
- ಹಾರ್ಟ 11 : ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು (ಸ್ವಯಂ) ಮತ್ತು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು
- ಹಾರ್ಟ 12 : ದೃಢ ವಿಶ್ಲಾಷಣಿಕಿರುವುದು
- ಹಾರ್ಟ 13 : ನಿಮಗೇಂಡ್ರೂರ ನಿಳ್ಳಿ : 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಲು ತಾಯಾಲಿ
- ಹಾರ್ಟ 14 : ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತೇಜಿಲ ಮತ್ತು ದ್ವಿನಿ ಎತ್ತಿಲಿ
- ಹಾರ್ಟ 15 : ಸಾಧಕ ಆಗುವುದು - ಅಂತ ಗಳನಲು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು
- ಹಾರ್ಟ 16 : ತ್ರೇರಣೆ
- ಹಾರ್ಟ 17 : ನಾಯಕತ್ವ

**CAPUCHIN KRISHIK
SEVA KENDRA®**

Vimukti, Kooyur Cross
Laila Post-574 214
Belthangady Taluk, D.K District,
Karnataka, India

ಹಾರ್ಟ್ 1

ಸ್ವಯಂ ಅರಿವು

ಪಾಠದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಹದಿಹರೆಯದವರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಜ್ಜಗೊಳಿಸುವುದು,
- ಹದಿಹರೆಯದವರು ಅವರ ಸಾಮಧ್ಯ ಮತ್ತು ದೊರ್ಚಲ್ಯಾಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು,
- ಹದಿಹರೆಯದವರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಲೋಕನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

ಅವಧಿ: 90 ನಿಮಿಷಗಳು

ಸಮಯ ವಿಂಗಡಣೆ

10-12 ನಿಮಿಷಗಳು 15 ನಿಮಿಷಗಳು 25-30 ನಿಮಿಷಗಳು 15-20 ನಿಮಿಷಗಳು 20 ನಿಮಿಷಗಳು

ಚಟುವಟಿಕೆ 1	ಚಟುವಟಿಕೆ 1 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 2	ಚಟುವಟಿಕೆ 2 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ	ದೃಷ್ಟಿಯಾಂತ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಚರ್ಚೆ
------------	----------------------------	------------	----------------------------	-------------------------------------

ತರಬೇತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆ, ಸೀಮೆಸುಣ್ಣು, 04 ಕಾಗದದ ಹಾಳೆಗಳು ಮತ್ತು ಬಣ್ಣದ ಪೆನ್‌ಲೋಗಳು/ಸ್ಕೈಪ್ ಪೆನ್‌ಗಳು,
ಸಂಗೀತವನ್ನು ಹಾಕಲು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಾಧನ

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ:

ನಮಗೆ ನಾವೇ ಏಕೆ ಅರ್ಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು?

ಜೀವನದ ಏರಿಳಿತಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಾವು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಂತಹ ಸಂಭಾಗಗಳನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಎದುರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ನಾವೇ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ - ನಾನು ಯಾರು? ನಾನು ಯಾಕೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ? ಇದು ನನಗೇಕೆ ಆಗಬೇಕು? ಹೆಚ್ಚು ಆರಾಮದಾಯಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಾನು ಏಕೆ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ? ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಭಾಯಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ಸಾಮಧ್ಯ ಮತ್ತು ದೊರ್ಚಲ್ಯಾಗಳು, ಇಷ್ಟಗಳು ಮತ್ತು ಇಷ್ಟಪಡಿರುವಿಕೆಗಳು, ಭಯಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ನಾನು ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಭಯವನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಭಾಯಿಸಲು ನಮಗೆ ಅರಿವು ನಿರ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಇದು ನಮ್ಮ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಉನ್ನತ ಮುಟ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ಬಳಸಲು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಷ್ಟಿ ಇದ್ದಾಗ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಗುರಿಗಳತ್ತ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಉತ್ತಮ ಮಾತುಗಾರಿಕೆ ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ನಿರ್ದಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಡಿಪಾಯದಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಮತ್ತು ಸಾಧಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ನಮಗೆ ಸ್ವಷ್ಟನೇ ನಿರ್ದೇಶ ಕೇಳಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ಪಾಠವು ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಅಯೋಜಕಲಿಗೆ ಸೂಚನೆ

ಹದಿಹರೆಯದ ಗುಂಪುಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ನೀವು ಗಮನಹರಿಸುವುದು ಅಶ್ಯಗತ್ಯ. ಅವರು ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಅಯೋಜಕರಿಗೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಅರಿವು ಉತ್ತಮವಾಗಲು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುವುದು ಅರ್ಥವಾ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಮಯ ಕಳೆಯುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಹೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅವರನ್ನು, ಅವರವರ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸುಳಿವುಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1: ಐಸ್‌ ಬೈಕರ್

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಭಾಗವಹಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು,
- ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕಲಿತು ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುವುದು,
- ಭಾಗವಹಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಮಾತುಗಾರಿಕೆ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

ತರಬೇತಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಸಂಗೀತವನ್ನು ಹಾಕಲು/ಪ್ಲೇ ಮಾಡಲು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಾಧನ

ವಿಧಾನ

ಅಯೋಜಕರು ಕೆಲವು ಜಾನಪದ ಸಂಗೀತ ಅರ್ಥವಾ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಆನಂದ ಪಡುವ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಹಾಕಿ, ಸಂಗೀತ ಹಾಕಿರುವ ಕೋಣೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಚಲಿಸುವಂತೆ ಹೇಳುವುದು. ಸುಮಾರು 1 ನಿಮಿಷದ ನಂತರ, ಸಂಗೀತವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಗುಣಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರದ ಯಾರೋಂದಿಗಾದರೂ ಜೋಡಿಯಾಗಲು ಹೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ಹೆಸರು, ಅವರ ಜೀವನದ ಸಂತೋಷದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ – ಅವರ ಗುರಿಗಳು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ತಿಳಿಸುವುದು. 1 ನಿಮಿಷದ ನಂತರ, ಸಂಗೀತವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹಾಕಿ/ಪ್ಲೇ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಅವರು ಕೋಣೆಯ ಸುತ್ತಲು ಹೇಳುವುದು.

ತಃ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯನ್ನು ಪ್ರನರಾವತ್ತಿಸುವುದು. ಪ್ರತಿ ಬಾರಿ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜೋಡಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಅಯೋಜಕರು ತಃ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ 3-4 ಬಾರಿ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಇದು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಯೋಚಿಸಲು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ

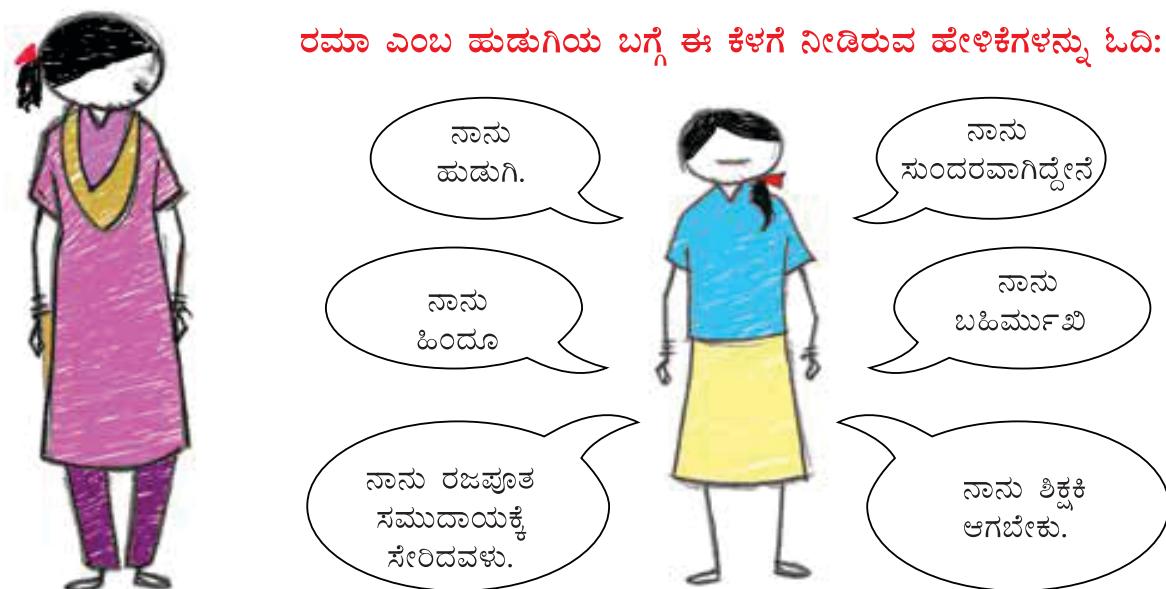
- ಗುಂಪಿನ ಸಂಗಡಿಗರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆಯೇ?
- ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಕಲಿತ ಹೋಸ ವಿಮರ್ಶಣೆಯನ್ನು?
- ಗುಂಪಿನ ಸಂಗಡಿಗರೊಂದಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಗುರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ನಿಮಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿದೆಯೇ?
- ಈ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ಸಾಧಿಸುತ್ತಿರಿ ಎಂದು ನೀವು ಎಂದಾದರೂ ಯೋಚಿಸಿದ್ದಿರಾ?

ಉತ್ತರಗಳ ಚರ್ಚೆಯಿಂದ ಸ್ವಯಂ ಅರಿವಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ-ಅರಿವ ಏಕ ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ನಾನು ಯಾರು? ಸ್ವಯಂ/ ತನ್ನದೇ

ನೀವು ಅರ್ಥವಾ "ಸ್ವಯಂ/ತನ್ನದೇ" ಅನ್ನು ಪ್ರಜಾಪೂರ್ವಕ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರಾಪದ್ಯಯ ಆಲೋಚನೆಗಳು, ಭಾವನೆಗಳು, ಅನುಭವಗಳು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಹೊಂದಿರುವ ಕಲ್ಪನೆಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯಾಗಿ ನೀವು ನೋಡಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ "ಸ್ವಯಂ" ನಿಮಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಾನು ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳಿಯವನು? ನಾನು ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೇಲೆ ಏಕ ಗಮನ ಹರಿಸಬಾರದು? ನಾನು ಯಾಕ ವಿಚಲಿತನಾಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ? ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ರಮಾ ಎಂಬ ಹುಡುಗಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದಿ:

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ರಮಾ ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆಯೇ? ಈ ಕೆಲವು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಅವಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯೇಯಕ್ಕಿಕೆ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆಯೇ? ಈ ಕೆಲವು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಅವಳು ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ? ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ 'ಹೊದು' ಎಂದಾದರೆ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ರಮಾಳ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಗಳು, ಆಸೆಗಳು, ಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ವಯಂ-ಅರಿವು ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚು ವಾಸ್ತವಿಕ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮೇರುಹೊಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2: 'ಸ್ವಯಂ' ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಹದಿಹರೆಯದವರಿಗೆ ಸ್ವಯಂ-ಪ್ರತಿಫಲಿತ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮಾತುಗಾರಿಕೆಯ ಸಂವಹನ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.
- ಹದಿಹರೆಯದವರು ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ-ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪೂರಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಹದಿಹರೆಯದವರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಇರುವಂತೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಸ್ವ-ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.

ಖಾತ್ರಾನ

ಸುಗಮಕಾರರು/ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬಾಹ್ಯರೇಖೆಯನ್ನು ಕಾಗದದ ಹಾಳೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಲು ಹೇಳುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಬರೆದ ನಂತರ, ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ದೇಹದ ಬಾಹ್ಯರೇಖೆಯ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಪಡದಿರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ದೊರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಹೇಳುವುದು. ಆಯೋಜಕರು ಇಷ್ಟಗಳು ಮತ್ತು ಇಷ್ಟಪಡದಿರುವಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಬರೆಯುವಂತೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಬರೆಯಲು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ದೊರ್ಬಲ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಯಾರೆಂದಿಗೂ ಚಚೆಯಿಲ್ಲದೆ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಶ್ರದ್ಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಲು ತೀಳಿಸಿ, ಇದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಯೋಜಕರು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ದೊರ್ಬಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದು ಇದರಿಂದ ಅವಳ/ಅವನ ಸ್ವಂತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ದೊರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇದನ್ನು ಬರೆದ ನಂತರ, ಅವರ ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಬಹುದು: ಒಂದು ಹಂತದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಬದಲು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ. ಮಾತಾಡುವ ಸಂವಹನದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ಭಯಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಇದು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ತಮ್ಮ ದೊರ್ಬಲ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ.

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿರಲು ಮತ್ತು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುವ ಮೊದಲ ಆಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಮಾತಾಡಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ. ಅವರು ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದ ಕೆಲವು ಸನ್ನಿಹಿತವನ್ನು ಹೇಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಯಾವುವು ಎಂದು ಅವರು ಯೋಚಿಸಲಿ.

ವಿಸ್ತರಣೆ: ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಆರಾಮದಾಯಕವಾದ ನಂತರ, ಅವರ ದೊರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗದ ಮತ್ತು ಅವರು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಂಗಡಿಸಲು ಕೇಳಿ. ಆಯೋಜಕರು ನಿಗದಿತ ಸಮಯವನ್ನು ನೀಡಿ ಇದರಿಂದ ಅವರು ಬಯಸಿದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ. ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಕೋಷ್ಟಕದ ಪ್ರಕಾರ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ:

ದೊರ್ಚಲ್ಯಾಗಳು	ಕ್ರಮ ಶೈಗೊಳ್ಳು	ಬದಲಾಗಿದೆ / ಬದಲಾಗಿಲ್ಲ	ಬದಲಾವಣೆ ಆಗದಿರಲು ಕಾರಣ

ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

- ನಿಮ್ಮ ಸಾಮಧ್ಯ ಮತ್ತು ದೊರ್ಚಲ್ಯಾಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಎಂದಾದರೂ ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸಿದ್ದೀರಾ?
- ಗುಂಪಿನೊಂದಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಾಮಧ್ಯ ಮತ್ತು ದೊರ್ಚಲ್ಯಾಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವಾಗ ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಅನಿಸಿತು? ನೀವು ಆರಾಮದಾಯಕವಾಗಿದ್ದೀರಾ?
- ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನೀವೇ ಮಾಡಬಹುದೇ? ನೀವು ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು?
- ನಿಮ್ಮ ಸಾಮಧ್ಯಗಳು, ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮ ಸಾಮಧ್ಯಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆಯೆ ಅಥವಾ ಕೆಲವೇಂಷ್ಟು ಅವು ದೊರ್ಚಲ್ಯಾಗಳಾಗಿವೆಯೇ, ಏನೆಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರಿ?
- ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ನೀವು ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸುವಿರಾ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ?
- ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಬಯಸುವ ಯಾವುದಾದರು ವಿಷಯವಿದೆಯೇ?
- ನೀವು ಅದನ್ನು ಏಕೆ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತಿರಿ? ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಿ?

ಕಲಿಕೆಯನ್ನ ಮಂದಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು

ಆಯೋಜಕರು ಗುಂಪಿನ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳೊಟ್ಟಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಕಲಿಕೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕು:

- ಹದಿಹರೆಯದವರು ತಮ್ಮನ್ನ ತಾವು ಹೇಗಿದ್ದಾರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಮತ್ತು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೇಳು ಅಥವಾ ಮೇಲು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರದಂತೆ ಗಮನವಹಿಸಿ ಆಯೋಜಕರು ಸೋಜಿಕೊಳ್ಳಿ.
- ಹದಿಹರೆಯದವರು ಒತ್ತೆಡಿಂದ ದೂರ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಂತೆ ಯೋಚಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ. ಗುಂಪನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ ಬದಲು ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಎದ್ದು ಕಾಣಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
- ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಗೊಮ್ಮೆ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಆಯೋಜಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಇದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ-ವಿಕಸನಗೊಂಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
- ಬಹಳಷ್ಟು ಬಾರಿ, ದೊರ್ಚಲ್ಯಾಗಳು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಎದುರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು. ಉದा. ಕೆಲವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜನರು ನಿಮ್ಮನ್ನ ಹೇಡಿಗಳಿಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದರೂ, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರ್ವಾರ್ಕ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಬದಲು ನೀವು ಯೋಚಿಸಿ ಮತ್ತು ಆಯಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅನುಸಂಖಾಗಿ ಎದುರಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಆಯೋಜಕರು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಏನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವಳ/ಅವನ ಗ್ರಹಿಕೆಯಿರಬೇಕು. ಸ್ವಯಂ-ಅರಿವು ನಿಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಏಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸಾಮಧ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೀವು ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳಿ.
- ನಿಮ್ಮನೇರಳು ಎಂದಿಗೂ ನಿಮ್ಮನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನೀವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿ ಅಥವಾ ತಿಳಿಯದ್ದಿದ್ದರು ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮಾಂದಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಸಾಮಧ್ಯ ಮತ್ತು ದೊರ್ಚಲ್ಯಾಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮಾಂದಿಗೆ ಇರುತ್ತವೆ. ನೀವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತರಾದಾಗ, ನಿಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬಳಸಬಹುದು.

ದೃಷ್ಟಿಂತ ಕಲಕ

ರಮಾ 9ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಯಾಗಿ 16 ವರ್ಷದ ಬಾಲಕ. ಆಕೆ ಉದಯಪುರದ ರುಡೋಲ್ ಬ್ಲಾಕ್‌ನ ಮಾನ್ಯಪುರ ಗ್ರಾಮದ ನಿವಾಸಿ. ಅವಳು ಗರಾಸಿಯಾದ ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಬಂದವಳು ಮತ್ತು ಅವಳ ತಂಡ ರೈತ. ಅವಳು ಅವರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯಳಿ. ಅವಳು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಅಶ್ಯಂತ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಅವಳ ನಿರ್ಣಯವು ಅನುಕರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅವಳು ತನ್ನ ಹೆಲ್ಲಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ಛೋಲಕ ನುಡಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಾಳೆ, ಅವಳು ರುಡೋಲ್ ನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಉದಯಪುರದಲ್ಲಿ ಓದಿರುವ ತನ್ನ ಬಿಕ್ಕಪ್ಪನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವರು ಅವಳ ಮಾದರಿ ಪ್ರತೀಕ. ಆಕೆಯು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತಾಳೆ.

ಅವಳು ತನ್ನ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ಥಕಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆ ಓದಲು ಇಟ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾ: ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅಥವಾ ಇತರ ಪ್ರಸ್ತುತಿಗಳು – ಇದರಿಂದ ಅವಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನವು ಕಡಿಮೆ.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹುದುಗರಿಂದ ಕಿರುಕುಳಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಾಗ, ಅವಳು ಅವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಲೆ ದೂರು ನೀಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ಅವರನ್ನು ಬ್ಯಾಯಿತ್ತಾಳೆ ಅಥವಾ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾಳೆ.

ಚರಣ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

(ದೃಷ್ಟಿಂತ ಕಲಿಕ ಓದಿದ ನಂತರ)

ಯಾವುವು ರಮಾಳಿಗೆ
ಬಲ ಎಂದು ನೀವು
ಭಾವಿಸುತ್ತೀರಿ?

ಅವಳ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳೇನು
ಎಂದು ನೀವು
ಯೋಚಿಸುತ್ತೀರಿ?

ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ
ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಬಗ್ಗೆ
ನಿಮಗೆ ಎದುರಾಗಿದೆಯೇ ಮತ್ತು
ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ
ಕಂಡುಬಂದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು
ತಿಳಿಸಬಹುದೇ?

ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು 04 ಕಾಗದದ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ.
ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಕಷ್ಟವಳಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಆಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರ.)

ನನ್ನ ಕಲಿಕೆಗಳು: (ಈ ತರಗತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಧಿಕಗಳು ಏನು ಕಲಿತರು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಆಯೋಜಕರು ಬರೆಯಿರ).

ಹಾರ್ಟ 2

ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಪಾಠದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು,
- ಕಲಿಯವವರಲ್ಲಿ ಸಕಾರಾತ್ಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು,
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ನಕಾರಾತ್ಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಕಾರಾತ್ಕ ವಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸುವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

ಅವಧಿ: 110 ನಿಮಿಷಗಳು

ಸಮಯ ವಿಂಗಡಣೆ

25 ನಿಮಿಷಗಳು	15 ನಿಮಿಷಗಳು	15 ನಿಮಿಷಗಳು	20 ನಿಮಿಷಗಳು	15 ನಿಮಿಷಗಳು	20 ನಿಮಿಷಗಳು
ಚಟುವಟಿಕೆ 1	ಚಟುವಟಿಕೆ 1 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 2	ಚಟುವಟಿಕೆ 2 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 3	ಚಟುವಟಿಕೆ 3 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ

ತರಬೇತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಕಪ್ಪೆ ಹಲಗೆ, ಸೀಮೆಸುಣಿ, A4 ಕಾಗದದ ಹಾಳೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಣ್ಣದ ಪೆನ್ನೋಗಳು/ಸ್ಕೆಚ್ ಪೆನ್ನೋಗಳು, ಕಾಗದದ ಚೀಟಿಗಾಗಿ ಎರಡು ಬಟ್ಟಲು, ಚಾಟ್‌ ಪೇಪರ್‌ಗಳು, ಸಂಗೀತ ಹಾಕಲು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಾಧನಗಳು.

ಅರ್ಥೋಜಕರಿಗೆ ಸೂಚನೆ

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಏಕದಿನದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳು ನಮ್ಮದೇ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮಗೆ ನೋವಾದಾಗ, ನಾವು ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ ಅಥವಾ ನಮಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ನಾವು ಸಂತೋಷವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇತರರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅಥವಾ ಚಲನಚಿತ್ರದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದುಃಖದ ದೃಶ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಾಗೆ ಅತ್ಯಾಗ, ನಾವು ನೋವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಭಾವನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಂಶವನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾವನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ನಮ್ಮ ನಿರ್ಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾವು ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದಾಗ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಯಾವುದೇ ಸಂಗತಿಯ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಕುಶಾಹಲಕಾರಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಂದರೆ ಮಗುವಿಗೂ ಸಹ ಭಾವನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ, ಅವರ ಪೋಷಕರು ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದಾರಾ ಅಥವಾ ಉತ್ತಮ ಮನಸ್ಸಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರಾ ಎಂದು ನೋಡಿ ತನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಾವು ಯಾರೋಂದಿಗಾದರೂ ಜಗತ್ವಾದಿದಾಗ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾವನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಆರೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮೋಡಿದಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿದಾಗೆ ಮಬ್ಬಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ನಾವು ಸುಂದರವಾದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಆನಂದಿಸಿದರೆ, ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಧನಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ. ದೂರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಜಾಹೀರಾತುಗಳು ಸಕಾರಾತ್ಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮಟ್ಟಿಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ನೀವು ಈ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ವಿರೀದಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅನೇಕ ಭಾವನೆಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಒಳಪಡುತ್ತೇವೆ. ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದು ಅರಿಯವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಭಾವನೆಗಳು ಯಾವವು?

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಮಾಡುವ ತಪ್ಪೇನೆಂದರೆ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅವರು ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಳಗಾದಾಗ ಅವರು ಅನುಭವಿಸುವ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಭಾವನೆಗಳು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು. ಭಾವನೆಗಳು ಪ್ರಚೋದನೆ, ವ್ಯಕ್ತಿನಿಷ್ಟ ಭಾವನೆಗಳು, ಶಾರೀರಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಅರಿವಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳ ಸಂಯೋಜಕ ಸಾರವಾಗಿದೆ, ನಾವು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸೋಣ.

ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಹೋರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉಂಟಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಗುಂಟಿಗೆ ಆಯೋಜಕರು ಹೇಳಿ. ಈಗಷ್ಟೇ ಅವರಿಗೆ 50,000 ಲಾಟಿರಿ ವಿಜೇತರಾಗಿದ್ದಿರಿ ಎಂದು ಮತ್ತು ಶೀರ್ಷದಲ್ಲೇ ಈ ಹಣವನ್ನು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ತಿಳಿಸಿ. ನೀವು ಈ ಸುಧಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಉತ್ತಮ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಆ ಹಣದಿಂದ ನೀವು ಏನೇನು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಉಂಟಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ಅನುಭವಿಸುವ ಸಂತೋಷವು ಒಂದು ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣವು ನಿಮ್ಮ ಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನೀವು ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ಖರೀದಿಸಲು ಕಾದಿರುವ ಬಹಳಪ್ಪು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಲವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿಸಿಸಲು ಈ ಹಣದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆಲೋಚನೆಗಳು ನಿಮ್ಮನ್ನು ರೋಮಾಂಚನಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ, ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯ ಬದಿತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ನೀವು ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಕುಶಾಹಲದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತೀರಿ. ಹೀಗಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು, ದೇಹ ಮತ್ತು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಭಾವನೆಗಳು ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬಹುದು.

ನಾವು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ವಿಧಾನವು ಅವನು ಅಥವಾ ಅವಳು ಇರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ತಪ್ಪು ಮತ್ತು ದುಃಖದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರರುಷಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಪ್ರರುಷರು ತಮ್ಮ ಕೋಪದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರರುಷರು ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಜಗತ್ತದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ನಾವು ಮಾತನಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮುಖಭಾವ, ಸ್ವರ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ದೇಹ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ನಾವು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಳಗಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

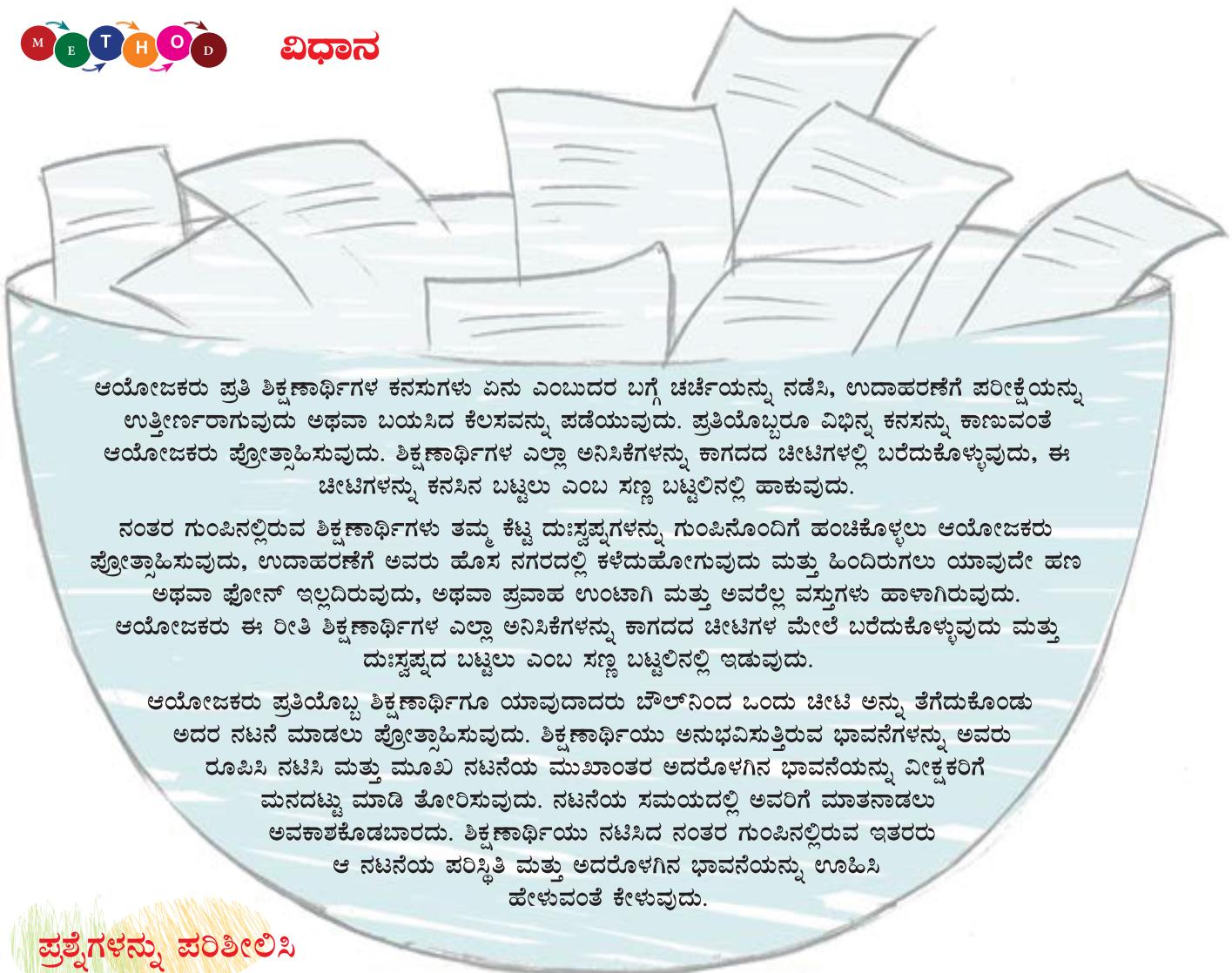

ಚಟುವಟಿಕೆ 2: 'ಸ್ವಯಂ' ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ವಿಭಿನ್ನ ವಿಧಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು,
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಭಾವನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಸಂವೇದನಾಶೀಲರಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ಜೊತೆಗಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತೋರುಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು
- ಹದಿಹರೆಯದವರ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.

ಅಯೋಜಕರು ಪ್ರತಿ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಕನಸುಗಳು ಏನು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದು ನಡೆಸಿ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪರಿಕ್ಷೇಯನ್ನು ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗುವುದು ಅಥವಾ ಬಯಸಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ವಿಭಿನ್ನ ಕನಸನ್ನು ಕಾಣುವಂತೆ ಅಯೋಜಕರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಾಗದದ ಚೀಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಈ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಕನಸಿನ ಬಟ್ಟಲು ಎಂಬ ಸಣ್ಣ ಬಟ್ಟಲೆನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದು.

ನಂತರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೆಟ್ಟ ದುಃಖಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಗುಂಪಿನೊಂದಿಗೆ ಹಂಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಯೋಜಕರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅವರು ಹೊಸ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೆಳಿದುಹೋಗುವುದು ಮತ್ತು ಹಿಂದಿರುಗಲು ಯಾವುದೇ ಹಣ ಅಥವಾ ಪೋನ್ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ಅಥವಾ ಪ್ರವಾಹ ಉಂಟಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವರೆಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳು ಹಾಳಾಗಿರುವುದು. ಅಯೋಜಕರು ಈ ರೀತಿ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಾಗದದ ಚೀಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ದುಃಖಪ್ರಯೋಗ ಬಟ್ಟಲು ಎಂಬ ಸಣ್ಣ ಬಟ್ಟಲೆನಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು.

ಅಯೋಜಕರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೂ ಯಾವುದಾದರು ದೊಲಾನಿಂದ ಒಂದು ಚೀಟಿ ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ನಟನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅವರು ರೂಪಿಸಿ ನಟಿಸಿ ಮತ್ತು ಮೂಳೆ ನಟನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಅದರೊಳಗಿನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದಿಗೆ ಮನದಟ್ಟ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವುದು. ನಟನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಡಬಾರದು. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯು ನಟಿಸಿದ ನಂತರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಇತರರು ಈ ನಟನೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಅದರೊಳಗಿನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಉಪಿಸಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಕೇಳುವುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ

- ನಟನೆಯ ಸಣ್ಣವೇಶವನ್ನು ರೂಪಿಸುವಾಗ ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಅನಿಸಿತು?
- ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರು ನಟನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸಂತೋಷ ಅಥವಾ ದುಃಖ ಅಥವಾ ಆತಂಕ ಅಥವಾ ಭಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಿರಿ?
- ಸಂತೋಷದ ಭಾವನೆ ಅಥವಾ ದುಃಖ ಅಥವಾ ಭಯದ ನಟನೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು ಕಷ್ಟಕರವೇ?
- ಸಂಭಾವನೆ ಇಲ್ಲದ ನಟನೆಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ಉಪಿಸಿದಿರಿ?

ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳು:

ಅಯೋಜಕರು, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಅನುಭವಿಸುವೆವೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಹಾಗೂ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅರಿವಿಲ್ಲದೇ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವುದು.

ನಟಿಸಿದ ವಿಭಿನ್ನ ಸಣ್ಣವೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಅಂದರೆ ಶಾರೀರಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು, ಅಲೋಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಭಾವನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹಾದುಹೋಗಿರುವ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಯೋಜಕರು ಚರ್ಚಿಸುವುದು.

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಕೆಟ್ಟ ದುಃಖಪ್ರಯೋಗ ಬಟ್ಟಲೆನಿಂದ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಯೋಜಕರು ಚರ್ಚಿಸಿ ಮತ್ತು ಅವರು ಕನಸಿನ ಬಟ್ಟಲೆಗಿಂತ ಅಥವಾ ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ದುಃಖಪ್ರಯೋಗ ಬಟ್ಟಲೆನಿಂದ ಚೀಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಏಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದರು ಎಂದು ಅಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದು. ಬಟ್ಟಲೆನಿಂದ ಯಾವುದೇ ಚೀಟಿಗಳು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಚೀಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಹೇಗೆ ದೂರವಿರಲು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಯೋಜಕರು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಸಂಜೀವಿಸುವುದು.

ಹಲಕಲ್ಪನೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಅಯೋಜಕರು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಭಾವನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ

ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳು: ಒಬ್ಬ ವೈಕ್ಯಾಯ ಅಹಂಕಾರ ಅಥವಾ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಭಾವನೆಗಳು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ, ಸಂತೋಷ

ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳು: ಒಬ್ಬ ವೈಕ್ಯಾಯ ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಭಾವನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ. ಭಯ, ದುಃಖ, ಆತಂಕ ಮತ್ತು ಹತಾಶತೆ.

ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಆನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಕೆಲವು ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಭಯವು ನಮಗೆ ಅಪಾಯಿವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ದೂರಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಭಯದ ಕಾರಣ ನೀವು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಂಟನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಬುಲ್ಯಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಆಗ ನಾವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾವು ಧನಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಸುವುದು?

ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ದಿನವಿಡೇ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಲು ಅಥವಾ ಇಡೀ ದಿನ ನಗ್ನತಿರಲು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಭರವಸೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಕೆಲವು ವಿಧಾನಗಳು:

ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿರಲಿ: ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾರಿ, ನಾವು ಅನುಭವಿಸುವ ಭಾವನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಬಿಂಬನದ ಮೇಲೆ ಗಮನವಿಡಲು ಇದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ

ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನೋಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನೀವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಿತದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ : ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯೊಳಗೊಂಡ ಧನಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯ ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳ ನಿರಂತರ ವಿಶೇಷಣೆಯು, ನಮ್ಮ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಾಧೀನಾನವು ಹೆಚ್ಚಿಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ

ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಕೊಳ್ಳಿ: ಹವ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಥವಾ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಅದು ನಿಮಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಸಂತೋಷವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಏರಿದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳು ನಮ್ಮ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷಹೆಯು ಮೋಡಕವಿದಂತೆ ಮಬ್ಬಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮುಂದೆ ಓದಲು ನೀವು ಹೊಸ ನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ನೀವು ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆಯುವಿರಿ ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪೋಷಕರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ಹೆದರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಉಪಾಯ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಳುಹಿಸದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಭಯವೆಂದು ಒಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇನ್ನೊಂದು, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸುವುದು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಭಯಾನಕವಾಗಿದೆಯೇ ಆಧವಾ ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತಹ ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ಥಳವೇ ಹಾಗೂ ಜನಗಳೇ ಎಂದು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅನಂತರ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಉತ್ತಮ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ: ಸೈಹಿತರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಆಯ್ದು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸಂಬಂಧ ಹಾಗೂ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದೊಂದಿಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆಯುವುದರಿಂದ ಧನಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳು ನಿಮ್ಮ ತೀವ್ರಾನವು ಮಂಕಾಗುವ ಮೊದಲು ಸೈಹಿತರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಅಬ್ರೇಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ.

ಇತರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮಲೀರುವುದಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞಾರಾಗಿರಿ: ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸದೆ ಇತರರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯಿದನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯಿದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ರಸ್ತೆ ದಾಟಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಆಧವಾ ಕೆಲ ಸಮಯ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಅಟವಾಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಸರಳ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಶೀಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಯೋಜಿಸಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಳಗಬಹುದಾದ ಹಲವಾರು ಇತರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಶೀಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಕರು ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2:

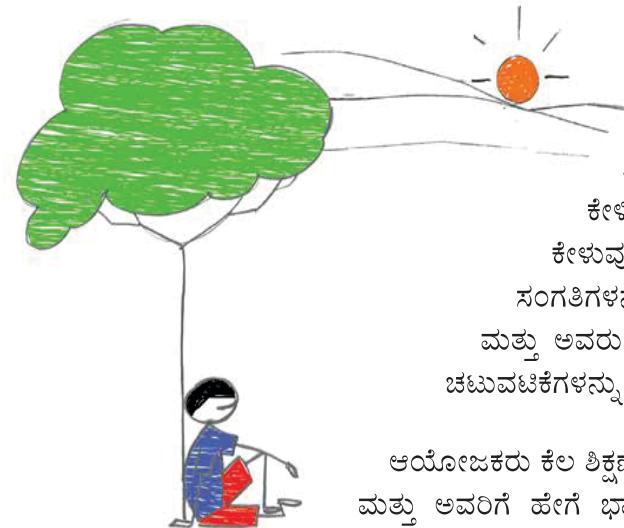
ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಶೀಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು,
- ಶೀಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುವಂತಹ ವಿವಿಧ ಭಾವನೆಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸುವುದು, ಮತ್ತು
- ಶೀಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ವಯಂ-ಸಬಲೀಕರಣದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ :

ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಬುದ್ಧಿಪೂರುಕಾಗಿಸಲು ಅವರು ಶಾಂತವಾಗಿದ್ದಾಗ, ಯಾವುದೇ ಒತ್ತಡ ಅಥವಾ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಖಚಿತವಿಲ್ಲದ್ದಾಗ ಅವರು ಏನು ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಕೇಳಿ. ಅವರು ಇತರರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷ್ಪಾತಿಕದ ಸ್ವತ್ವವನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ನೆಚ್ಚಿನ ಹಾಡು ಕೇಳುವುದು ಅಥವಾ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಇತರೆ ಮುಂತಾದ ಸರಳ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯ ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರು ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪುಹಳಗೆಯ ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

ಆಯೋಜಕರು ಕೆಲ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಅವರು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿದ ಅನುಭವವನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಭಾವವಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಇಷ್ಟಪಡುವಂತಹದನ್ನೇ ಅಂದರೆ ಸ್ವತ್ವ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಹಾಡಲು ಅಥವಾ ಜಿತ್ತಬಿಡಿಸಿ ತೋರಿಸುವ ಆಯ್ದ್ಯಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಆಯೋಜಕರು ನೀಡಿ.

ಚಚ್ಚಿನ ಸಬ್ರೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

- ಆಯೋಜಕರು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವದ ಶಕ್ತಿಯ ಹಲವು ಇತರ ಚಟುವಟಿಕೆ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಹೇಗೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚಚ್ಚಿಸುವುದು. ಅವರು ಪ್ರತಿದಿನ ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪ್ರಯೋಜಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ಬಳಸಿದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು.
- ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ದ್ವೇನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು. ಈ ವಿಧಾನ ಬಳಸಿದ ನಂತರ ಅವರು ಪ್ರಜಾಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಕನಿಷ್ಠ ಐದು ನಿಮಿಷಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳುವುದು.
- ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಈ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದವರು ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡರು ಎಂದು ಕೇಳುವುದು.

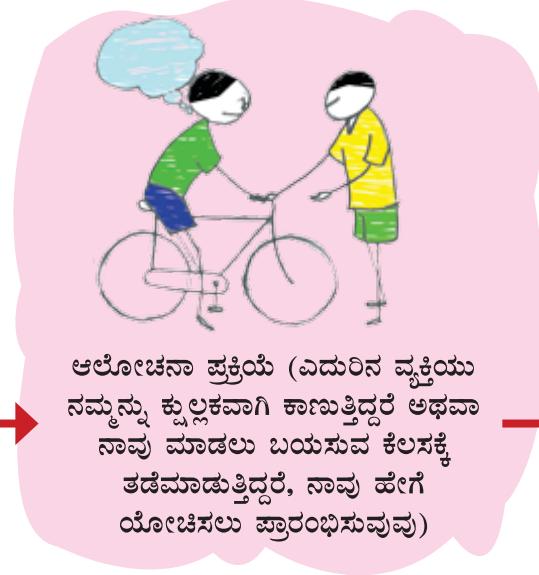
ಕೊಳೆವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವುದು

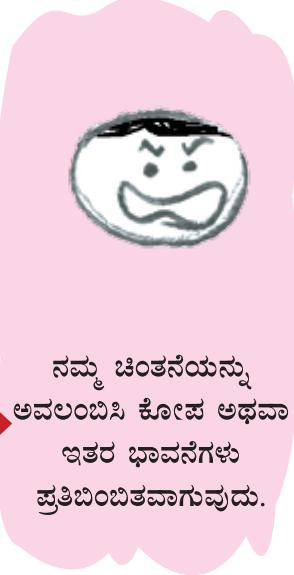
ಕೊಳೆಪವು ಒಂದು ಭಾವನೆ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಅವರವರ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಂದ ಬೃಯ್ಯೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಹೊಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಏಕೆಂದರೆ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಅವರ ಕೊಳೆದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ನಿಯಂತ್ರಣವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೊಳೆಪವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಆಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಬ್ಬಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ತರುಭದ್ರ ಒಳ್ಳಿಯ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇತರ ಎಲ್ಲ ಭಾವನೆಗಳಂತೆ ಕೊಳೆಪವು ನಮ್ಮ ಆಯೋಜನಾ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಹೊಂದಿರುತ್ತೇವೆ. ಆದಗೌರ್ವ, ನಾವು ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೊಳೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಮೌದಲು ನಡೆಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹಲಸ್ತಿ

ಆಲೋಚನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ (ಎದುರಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕ್ಷುಲ್ಲಕವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ನಾವು ಮಾಡಲು ಬಯಸುವ ಕೆಲವಕ್ಕೆ ತಡೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಹೇಗೆ ಯೋಜಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು)

ನಿಮ್ಮ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಕೋಪ ಅಥವಾ ಇತರ ಭಾವನೆಗಳು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗುವುದು.

ಕೋಪವು ನಿಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ಕೋಪವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನೀವು ಮಾತ್ರ ಹೊಂದಿರುತ್ತೀರಿ.

ಹೀಗಾಗೆ, ನಾವು ಕೋಪವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಎರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುವುದು:

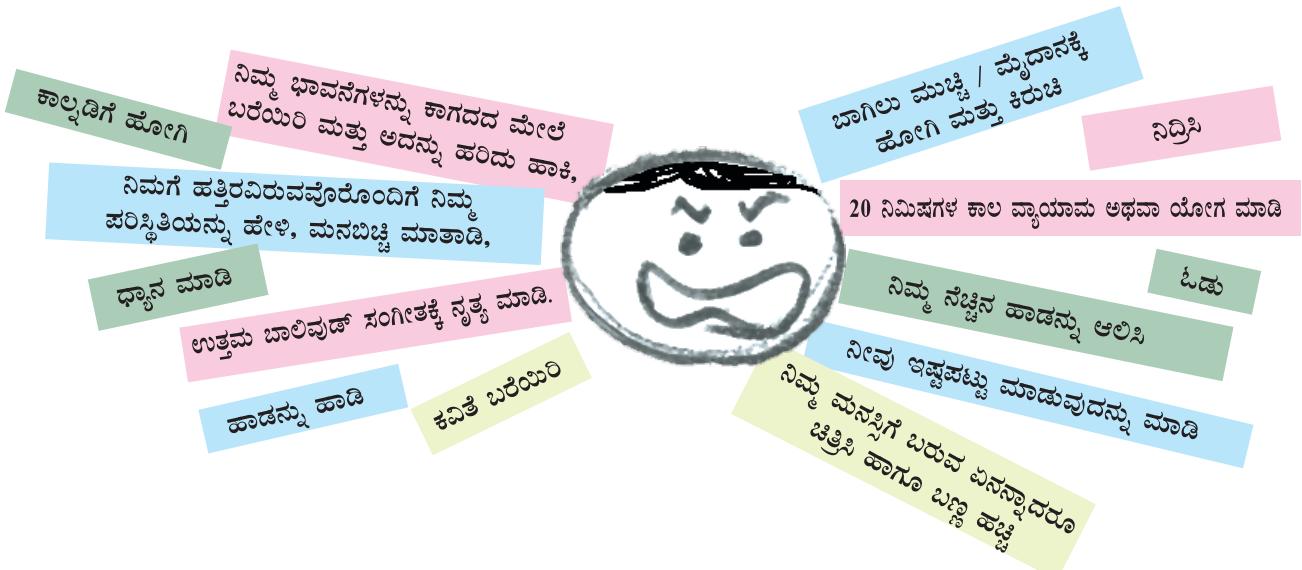
ಹಂತ 1: ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿಖಾಯಿಸುವುದು

- ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸವಾಲಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.
- ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಂದ ನೋಡದೆ ಮತ್ತು ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾದ ಚಿಂತನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದು. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ ಆದರೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಳ್ವಲ್ಯಾವರ್ಕ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇತರ ಜನರಿಗೆ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ದುಷ್ಪ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಆರೋಹಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು.
- ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಸ್ವ-ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಹಂತ 2: ನೀವು ಈಗ ಕೋಪದ ಭಾವವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಕೋಪವನ್ನು ನಿಖಾಯಿಸಿ.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದೇ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಈ ಮೂಲಕ ಕೋಪವನ್ನು ನಿಖಾಯಿಸುವ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮವು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ..

ನೀವು ಎರಡೂ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಪವನ್ನು ಎದುರಿಸುವಿರಿ, ಹಂತ 1ರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೋಪದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜಯಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಹಾಗೂ ಹಂತ 2ರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೋಪವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3:

ಲುದ್ದೇಶಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಅವರ ಜೀವನದ ಅನುಭವವನ್ನು ವಿವಿಧ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಿಭಾಯಿಸುವಿಕೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ತಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವುದು, ಮತ್ತು
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೋಪವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಪ್ರಷ್ಟಿಕರಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವುದು.

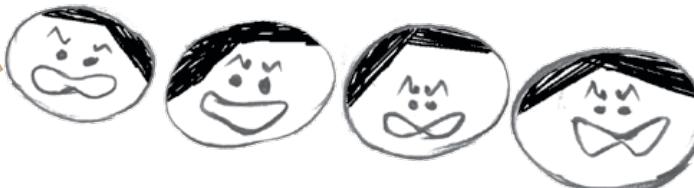

ವಿಧಾನ

ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು 4–5 ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ. ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಒಂದು ಕೋಪದ ಸನ್ನಿಹಿತವನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರು ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು ಹಾಗೂ ಹೇಗೆ ನಿಭಾಯಿಸಿದರು ಎಂಬ ಅನುಭವವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೇಳುವುದು. ಗುಂಪಿನ ಚರ್ಚೆಯಿಂದ ಒಂದು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸನ್ನಿಹಿತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಈಗ ಎರಡೂ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಎದುರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದು. ಅವರು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಆ ಸನ್ನಿಹಿತದಲ್ಲಿ ನಿಭಾಯಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಬೇಕು.

ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೇಚ್ಚು ಸನ್ನಿಹಿತಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೇಳಬಹುದು, ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದು. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ ಅದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಇತರ ಗುಂಪುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸನ್ನಿಹಿತವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಸುವುದು.

ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ವಿಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳ ನಿಭಾಯಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ.

ಚರ್ಚೆಸಬೇಕಾದ ಅಂತರ್ಗಳು

- ನಿರಂತರ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಕೋಪವನ್ನು ಎರಡೂ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಎದುರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಆಯೋಜಕರು ಚರ್ಚೆಸಬೇಕು.
- ಮನುಷ್ಯ ಕೋಪಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ಸಂಗಾತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥವಾ ಮತ್ತು ಹೊಡೆಯುವುದು, ಅರ್ಥವಾ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಭಾವಿಸಿದರೆ, ಅನರ್ಥ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಥವಲ್ಲ ಎಂದು ಆಯೋಜಕರು ಕೆಲವೊಂದು ಸನ್ನಿಹಿತದ ಅಂತರವನ್ನು ಚರ್ಚೆಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಹಾಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮರಳಿ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬೇಕು.
- ಕೆಲವು ಜನರು ಹೊಂದಿರುವ ಅತಿಯಾದ ಭಯ ಅರ್ಥವಾ ಆತಂಕವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಈ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸಬಹುದೆಂದು ಆಯೋಜಕರು ಚರ್ಚೆಸಿ. ಆತಂಕ, ಭಯ, ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರತಿ ಭಾವನೆಯ ಎರಡೂ ಹಂತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೆದುಳಿಗೆ ನಾಟುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆಸಿ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ

- ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೋಪವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಐದು ಸನ್ನಿಹಿತಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಮತ್ತು ಆ ಕೋಪವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಅವರು ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುವ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು.
- ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗುಂಪಿನೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ತಿಳಿಸಿ.

ಹದಿಹರೆಯದವರು ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸ ನಗರಕ್ಕೆ ತೆರಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಭಯಪಡುವ ನಿಜ ಜೀವನದ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅವರು ಹೇಗೆ ಆತಂಕವನ್ನು ಎದುರಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.

ನಿದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳದ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ವ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೆಲವು ಸ್ವೇಧಿತರು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಆತಂಕದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಒತ್ತಿಹೇಳಿ.

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಆಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.)

ನನ್ನ ಕಲಿಕೆಗಳು: (ಈ ತರಗತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಕಲಿತರು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಆಯೋಜಕರು ಬರೆಯಿರಿ).

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಆಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರ.)

ನನ್ನ ಕಲಿಕೆಗಳು: (ಈ ತರಗತಿಯಿಂದ ಶೀಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಏನು ಕಲಿತರು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಆಯೋಜಕರು ಬರೆಯಿರ).

ಹಾರ್ಟ 3

ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಇರುವುದು

ಪಾಠದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

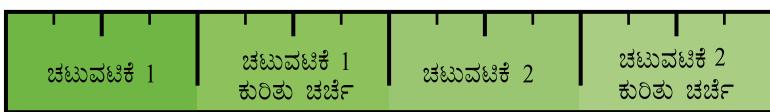
- ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳಲುವುದು,
- ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದರುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಮತ್ತು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದಾಗುವ ಅನಾನುಕೂಲಗಳ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯೋಸುವುದು ಮತ್ತು
- ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ವರ್ತೆಸುವಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಿ ಮಾಡಲುವುದು.

ಅವಧಿ: 85 ನಿಮಿಷಗಳು

ಸಮಯ ವಿಂಗಡಣೆ

20 ನಿಮಿಷಗಳು 20 ನಿಮಿಷಗಳು 20 ನಿಮಿಷಗಳು 25 ನಿಮಿಷಗಳು

ತರಚೇತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆ/ಬಿಳಿ ಹಲಗೆ, ಸೀಮೆಸುಣ್ಣ/ಪೆನ್ನಗಳು

ಆಯೋಜಕರಿಗೆ ಸೂಚನೆ

"ನೀವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ವರ್ತೆಸಬೇಕು" ಎಂಬುದು ನಾವು ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಕೇಳಿರುವ ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಏನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ? ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿ ವರ್ತೆಸುವುದು ಅಥವಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುವುದು ಎಂದರೇನು? ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂಬುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಪದವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅದರ ಅಥವಾ ತಿಳಿದಿದೆ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಅಧ್ಯೋಸಲು ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ, ಅದು ಅಸ್ತ್ರೀಯಿಂದ ತೋರುತ್ತದೆ. ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುವುದು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲುವುದು ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ನೀತಿಯ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ವಹಿಸಲಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸಂಧರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಬಹುದು ಹಾಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಧರ್ಭ/ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಆ ಸಂಧರ್ಭವು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಫಾಟನೆಗೆ ನೀವು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅಂತಿಮ ಫೋಟೊನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದೇ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲುವುದು. ಇನ್ನೊಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ, ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುವುದು ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಕಾಳಜಿಯಲ್ಲಿರುವವರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ನೀವೇ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಅಧ್ಯೋಸಬಹುದು. ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಹಾಗೂ ದೇಶ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಪ್ರಯೋಜನದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರಬಹುದು.

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ, ಅವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅವರು ಅವುಗಳಿಂದ ದೂರ ಸರಿಯುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮಿಂದ, ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ, ಸ್ನೇಹಿತರು, ನೇರಹೊರೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ನಾಗರಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯವು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಕೆಲವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯತ ಪ್ರಜ್ಞಾಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಯಸುತ್ತವೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 – ಜವಾಬ್ದಾರಿಯತ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಎಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತೊಡಗುವಂತಹ ತರಬೇತಿ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು. ಮತ್ತು
- ಜನರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಹಾಗು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯತ ನಡವಳಿಕೆ ಹೋರಹೊಮ್ಮಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭ ಗುರುತಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ

- ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಗುಂಪುಗಳಿಂತ ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಲು ಹೇಳುವುದು,
- ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿಗೆ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಆ ಗುಂಪುಗಳು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ ಹಾಗೂ ಆ ಗುಂಪಿಗೆ ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಕೆಲಸ ಏನು ಮತ್ತು ಅದೇ ರೀತಿ ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುವುದು.

ನನ್ನಿವೇಶಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ:

- ನೀವು ಬಿಸ್ಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪ್ರರುಢ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದನ್ನು ನೀವು ಗಮನಿಸುತ್ತಿರಿ. ಆಗ ನೀವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರಿ?
- ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆ/ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಆಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯ ಬರೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ನೀವೇನು ಮಾಡುವಿರಿ?
- ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ವಾಷಾ ರಾತ್ರಿ ಮನೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ಕಿರಿಯ ಸಹೋದರನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ವಾಷಾ ಹೋರಣ ನಂತರ, ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅವರೊಂದಿಗೆ ರಾತ್ರಿ ಹೋರಿಗೆ ಬರಲು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರಿ?
- ನಿಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರು ಒಂದು ಅವಧಿಯ ತರಗತಿಗೆ ಬರದೆ, ಆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಿ ಪಡಯಲು ಹೇಳಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆಕೊಡದಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಏನು ಕುಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿರಿ?
- ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ಆದರೆ ನೀವು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದ್ದಿರಿ. ನೀವು ಈಗ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರಿ?

ಚಚಿ-ಸಚೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

ಆಯೋಜಕರು

- ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ಪೂರ್ವಾಧಿಸಿ.
- ಪ್ರತಿ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ. ಸ್ನೇಹಿತ ಅಥವಾ ರೂಡಿಗತ ಉತ್ತರಗಳ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ನೀಡುವ ಬದಲು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯತ ಕ್ರಮ ಏನಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವಂತೆ ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿ.
- ಪ್ರತಿಪ್ರಕರಣದ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ವರ್ತನೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಸಹ ಚರ್ಚಿಸಿ, ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಅನುಭವಿಸುವ ಸಂದಿಗ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಆಯೋಜಕರು ಚರ್ಚಿಸಿ,
- ಅವರ ನಿರ್ಧಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅವರಿಗ ಏನಾರೂ ಪ್ರಶ್ನಾತ್ಮಕ ಪಡುವಂತಹುದು ಅಥವಾ ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಆಗಿರುವ ಸರತೋಷವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಪಲಕಲ್ಲನ ಟಿಪ್ಪಣಿ:

ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದಿರುವ ಅನುಕೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಯಾವುವು?

ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದಿರುವ ಕೆಲವು ಅನುಕೂಲಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನವಂತಿವೆ:

- 1** ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನ - ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ವಯಸ್ಕರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಇದ್ದಾಗ ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಾಧಿಸಿದ ಭಾವನೆ ಅವರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನ ಮತ್ತು ಸ್ವಮೌಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ.
- 2** ನಂಬಿಕೆ - ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗುತ್ತಾರೆ, ವೀರೇಷಮಾಗಿ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಕೆಲಸಗಳೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪ್ರದರ್ಶನಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ,
- 3** ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ - ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲುವುದು ಅಥವಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ವ್ಯೋಮಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಈ ಹಿಂದೆ ತಿಳಿದಿರದಿರುವ ತಮ್ಮ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ,

ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು:

- 1** ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಭಯಾನಕವಾಗಿ ತಪ್ಪಾಗಬಹುದು - ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಗೆ ಕೆಲವೋಮ್ಮೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆ ನೀಡಬೇಕಾಗುವುದು - ವ್ಯೋಮಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಮದ್ದಪಾನ ಮತ್ತು ಚಾಲನೆ, ಇದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ವರ್ತನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು ಇದರಿಂದ ಜೀವನವೆ ನಾಶವಾಗಿಬಿಡುಹುದು.
- 2** ನೀಂಬಿಕೆ ನೀಂಬಾ ಕೆಡಿವೆಂಂಪೂಗುವುದು - ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ನಿರಂತರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಜನರು ನಿಮಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸದೆ ಇರಬಹುದು. ಅವರು ನಿಮನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ನೀವು ಅನೇಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀವು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- 3** ತಪ್ಪಿತಸ್ಥಿತಿ - ನೀವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸರಿಯಾದ ವಿಷಯ ಗೂಡಿದ್ದು ನೀವು ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದಾಗ, ಆ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಿಮಗೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥಿತಿಯೆಂದು ಅನಿಸಬಹುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 – ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಎಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತೊಡಗುವಂತಹ ತರಬೇತಿ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು. ಮತ್ತು
- ಜನರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಹಾಗು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ನಡವಳಿಕೆ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭ ಗುರುತಿಸುವುದು.

ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಕೋಷ್ಟಕದ ಹಾಳೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಕರು ನೀಡುತ್ತಾರೆ

ಸಂದರ್ಭ ಸ್ಥಳ	ಜವಾಬ್ದಾರಿಯತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ	ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲದೆ ವರ್ತಿಸಿದ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ	ನಾನು ಎಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು/ ಯಾವುದು ಗುರಿ
ಕುಟುಂಬ			
ಸ್ನೇಹಿತರು			
ಶಾಲೆ/ಕಾಲೇಜು/ ಕೆಲಸ			
ಆರೋಗ್ಯ			

ಓದಲು ಮತ್ತು ಬರೆಯಲು ಬಾರದ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ, ಅವರೊಂದಿಗೆ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಯೋಜಿಸಲು ಸಮಯವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಕೋಷ್ಟಕದ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ, ವೃತ್ತಿಗಳು ಆರಾಮದಾಯಕವಾಗಿ ವಿಷಯ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಅವರು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ

- ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹೇಗಿತ್ತು?
- ನೀವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುವುದು ಸುಲಭವೇ?
- ನಾವು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವೇ?

ಅಯೋಜಕರು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಚರ್ಚಿನವರೆಗೆ ಜೋಡಿಸಿ. ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿ ಯಾರು ಹುಟ್ಟಿಪ್ಪದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿ ಇರಲು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ. ಈ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಜಾಪೂರ್ವಕ ನಿರ್ದಾರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ವಯಸ್ಸಾದಂತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ,

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ನಡವಳಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ತೀವ್ರೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ ಅವರ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಿ.
- ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ್ತಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಚರ್ಚಿಸಿ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿವಿಧ ದಾರಿಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ. ಉದा

1

ನೆರ್ವ್‌ತ್ವ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಿ

ನಿಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನೆರ್ವ್‌ತ್ವ ತೋರಿಸುವುದು. ನೀವು ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ನೆರ್ವ್‌ತ್ವ ತೋರಿಸುವುದು. ನೀವು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ, ಜನರು ನಿಮಗೆ ಕೆಲಸ ನಂಬಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿಕೊಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು

2

ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಿ

ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನೀವು ಕಲಿಯಲು ಸಿದ್ಧರಿಸುವಿರಿ ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ಭಾಗದ ಅಧವಾ ನಿಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಂಡದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರುತ್ತಿರುವಿರಿ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಬೆಳೆಯುವ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

3

ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಫಲಾಂಶಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ

ಒಮ್ಮೆ ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಜಿಕ್ಕೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಉತ್ತಮ ಫಲಾಂಶಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಸರದಿಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಇರುವಿರಿ.

4

ಮನ್ಮಿಂದಬೆಳಕಿ

ಅಪೂರ್ವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ, ಪೂರ್ವಸದ ನಿರ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಧವಾ ಕೆಲಸದ ಕೊರತ್ತಾಗಿ ಮನ್ಮಿಂದಬೆಳಕಿ ಅಧವಾ ಇತರರನ್ನು ದೂಷಿಸುವಿಕೆ ಮನ್ಮಿಂದಬೆಳಕಿ, ಯಾರೂ ನಿಮಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ, ಅವನು ನಿಮಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ವಿಚಿತವಾದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

Case study

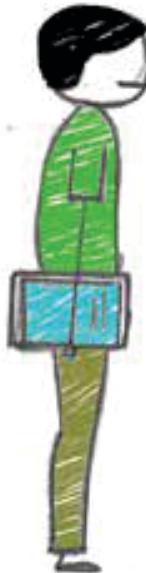
ದೃಷ್ಟಿಂತ ಕಲೆ

ರೋಹಿತ್ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ 18 ವರ್ಷದ ಹುಡುಗ. ಅವನು ಓದುವುದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮನಾದರೂ ಓದುವುದನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸಹೋದರಿಯರು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಕಿರಿಯ ಸಹೋದರ ಇರುವರು. ಕುಟುಂಬದ ಆದಾಯವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಅವನ ಓದುವ ಜೋಡಿಗೆ ಅರೆಕಾಲಿಕ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವನ ಪ್ರೋಫೆಕರು ಅವನನ್ನು ಹೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನು ತನ್ನ ಪ್ರೋಫೆಕರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸಿಲು ಯಶ್ಸಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಗೆಳೆಯರೊಂದಿಗೆ ಅಟವಾಡಲು, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಷಿಯಾಗಿ ಇರಲು ಸಮಯ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಚರ್ಚಿನ ಸಮಯದ ಅಂಶಗಳು

(ದೃಷ್ಟಾಂತ ಕಲಿಕೆ ಓದಿದ ನಂತರ)

ರೋಹಿತ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ
ವರ್ತಿಸುತ್ತೀದ್ದನಾ?
ಏಕೆ ಅಥವಾ ಯಾಕಿಲ್ಲ?

ರೋಹಿತ್ ನಿಧಾರ
ಹೇಗೆ ರೋಹಿತ್?

ರೋಹಿತ್ ಹೇಗೆ ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ
ಈ ಭಿನ್ನ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು
ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿತವಾಗಿ
ಸಂಭಾಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ?

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಕೆಲಸ

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಅಯ್ದು ಮಾಡಲು ಹೇಳಿ ಮತ್ತು ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು/ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಅಯ್ದೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.)

ನನ್ನ ಕಲಿಕೆಗಳು : (ಈ ತರಗತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಕಲಿತರು ಎಂಬುದರ ಸುರಿತು ಅಯೋಜಕರು ಬರೆಯಿರಿ).

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಅಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.)

ಹಾರ್ಟ 4

ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಆಲಿಸುವುದು : ಒಂದು ಕೌಶಲ್ಯ

ಹಾರ್ಟ ಉದ್ದೇಶಗಳು

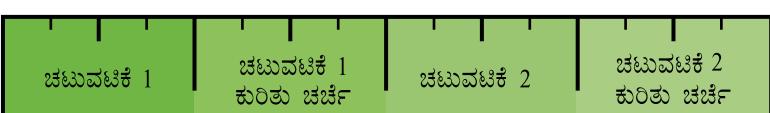
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯಾಗಿ ಆಲಿಸುವಿಕೆಯ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು,
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ದ್ವಾರಾ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಜಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಿವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು

ಅವಧಿ: 75 ನಿಮಿಷಗಳು

ಸಮಯ ವಿಂಗಡಣೆ

15 ನಿಮಿಷಗಳು 20 ನಿಮಿಷಗಳು 20 ನಿಮಿಷಗಳು 25 ನಿಮಿಷಗಳು

ತರಚೇತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆ/ಬಿಳಿ ಹಲಗೆ, ಸೀಮೆಸುಣ್ಣಿ/ಪನ್ನುಗಳು

ಆಯೋಜಕರಿಗೆ ಸೂಚನೆ

ಆಲಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಕೇಳುವುದು ಸಂವಹನದ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡದ ಹೊರತು ನೀವು ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಸಂವಹನವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅವು ಮಾತನಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಆಲಿಸುವುದು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಮಾತನಾಡಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕೇಳುಗನಾಗದೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮಾತನ್ನು ಆಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಏನು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ನಾವು ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾದರಿಯು ಆಲಿಸುವ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಹೆಚ್ಚಿಯಾಗಿದೆ, ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ಮರೆಯಬೇಡಿ.

ನಾವು ಆಲಿಸುವಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಉದಾ. ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿ ಕರೆಯುವುದನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿದಾಗ, ನಿಮಗೆ ಕೇಳಿಸುವುದು ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರೇ, ಆದರೆ ನೀವು ಕೇಳುವುದು ಅವಳು ಕೋಪಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಆಕೆ ಬ್ಯಾಯುಲು ಕರೆಯುತ್ತಿರುವರೆ ಅಥವಾ ಆಕೆಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿ, ಆ ಸಂತೋಷವನ್ನು ನಿಮ್ಮಾಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಕರೆಯುತ್ತಿರುವರೆ ಅಥವಾ ಏನೋ ತಪ್ಪಾಗಿರಬಹುದು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮಾಂದ ಆಕೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯದ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬ ನಾನಾ ಅರ್ಥಗಳು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಕೇಳುವಿಕೆಯು ಸರಳವಾಗಿದೆ, ಕೇಳುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳುವ ಶಬ್ದವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು ನೀವು ಕೇಳುವ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ಶಬ್ದದ ಆಧಾರವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವು ಕಾರ್ಯವಹಿಸಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಿರೆ.

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಲಿಸುವಿಕೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಸಲು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ

ಚಟುವಟಿಕೆ 1:

ಲುದ್ದೇಶಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆಲಿಸುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲು ಹೇಳಿ. ಆಯೋಜಕರು ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ "ನಾನು ಈಗ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂಬ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿ, ಆ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ತನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಸಹಪಾರಿಗೆ ಕೋಪದಿಂದ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಲು ತಿಳಿಸಿ. ಹಾಗೆ ಮುಂದಿನ ಸಹಪಾರಿಯು ಅದನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಹಪಾರಿಗೆ ತ್ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಲು ತಿಳಿಸಿ. ಇದೇ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಭಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಸಹಪಾರಿ ಹೇಳಲು ತಿಳಿಸಿ. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ, ಆ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಅವರು ಹೇಗೆ ಭಾವಿಸಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ.

ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

ಆಯೋಜಕರು

- ಗುಂಪಿನ ಸಹಪಾರಿಗಳು ಆ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಬೇಕೆನಿಸುವ ಭಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ. ಅವಳು/ಅವನು ಭಿನ್ನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ.
- ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಸಾಲನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಸಾಲನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರೂ, ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಿಭಿನ್ನ ಅರ್ಥಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ ಮತ್ತು ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗೆ, ಅವರು ಕೇಳುವ ಬದಲು ಅವರು ಏನು ಆಲಿಸಿ ಗ್ರಹಿಸುವರು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ನಾವು ಮಾತನಾಡುವವರಿಗೆ ನೀಡುವ ಗಮನ, ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಮಾಣ, ನಮ್ಮ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳು, ಮಾತುಗಾರನ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು, ಅಂದರೆ ನಾವು ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಯೋಜಿಸುತ್ತೇವೆ, ಅವನ / ಅವಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಅವನನ್ನು ಎಷ್ಟು ನಂಬುವುದು ಎಂಬುದೆಲ್ಲ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಂದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯರು ಅಥವಾ ಅಪರಿಚಿತರು ಹೀಗೆ ಮಾತುಗಳು ಆಲಿಸುವುದರಿಂದ ಹೇಗೆ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗುವೆವೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸಿ.

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಉಳಿಸಿ:

ಸತ್ಯ ಕೇಳುಗನಾಗಲು ನಾವು ಆಲಿಸುವ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಸತ್ಯ ಕೇಳುಗನು ಆಲಿಸುವವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ, ಅವನು ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮಾತುಗಾರನು ಹೇಳುವ ಸಂದೇಶದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಲು ಬಿಡದೆ ತಾಳ್ಳುಯಿಂದ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಆಲಿಸುವ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು, ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿ

- ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೇಳಿ. ಏನು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಉಂಟಿಸದೆ ಅವನ/ಅವಳ ಮಾತನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ.
- ಮಾತುಗಾರರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಉಂಟಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿ. ಇದು ಮಾತುಗಾರನನ್ನು ವಸ್ತುವಿಷಯವಾಗಿ ಕೇಳಲು ಮತ್ತು ಅವನು/ಅವಳು ಏನನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

- ಮಾತುಗಾರರ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಪಡಿಸಬೇಕೆಂದಿ. ಅವನು/ಅವಳು ಹೇಳಲು ಬಯಸಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರೋಫ್ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಲಿ. ಇದು ಮಾತುಗಾರರ ಗೌರವದ ಸಂಕೇತವಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಮಾತನಾಡುವವರು/ಸ್ವೀಕರ್ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮಾತುಗಾರರು ಹೇಳ ಹೊರಟಿರುವ ವಿಷಯದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ನೀವು ನಿಜವಾಗಿ ಆಲಿಸುತ್ತೀದ್ದೀರಿ ಎಂದು ತೋರಿಸಲು ಮೌಖಿಕ ಸನ್ನೇಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯನ್ನು ತೊಗುವುದು ಅರ್ಥವಾ ಹಂ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಈ ಎಲ್ಲ ಆಂಗಿಕಾವು ಮಾತುಗಾರರಿಗೆ ಅವನು/ಅವಳು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ನೀವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂವಹನವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಣ್ಣಿನ ನೋಟದಿಂದ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಮಾಡಿ.
- ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಮಾತುಗಾರನಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಿ ಅರ್ಥವಾ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ನೀವು ನಂತರ ಮಾತನಾಡುವಿರ ಎಂದು ನಯವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ

ಶೀಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಆಲಿಸುವ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಕೆಳಗಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ

ಚಟುವಟಿಕೆ 2:

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಶೀಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆಲಿಸುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.
- ಶೀಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ

ಆಯೋಜಕರು ಶೀಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಾಗಿ ಮತ್ತು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಟಿಸಲು ಹೇಳಿ. ವಿಭಿನ್ನ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವವರಿಗೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಾಗಲು ಹೇಳಿ. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಪಾತ್ರಾಭಿನಯಗಳನ್ನು ನೆಡೆಸಿ.

ಪಾತ್ರ 1:

ರಾಕೇಶ್ ಶಂಕರ್ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ರಾಕೇಶ್ ತನ್ನ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಶಂಕರ್ ನೋಂದಿಗೆ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ, ಆದರೆ ಶಂಕರ್ ತನ್ನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದು, ರಾಕೇಶ್ ಮಾತಿನ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಪಾತ್ರ 2:

ಶೀಲಾ ತನ್ನ ಒದಿನ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ತಾಯಿಯೋಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತಾಳೆ ಆದರೆ ಮಾತಿನ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಳ ತಾಯಿ ಅವಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ, ಅವಳೋಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪಾತ್ರ 3:

ಹುಸೇನ್ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವ ಅವರ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಸಹೋದರಿ ಸಫೀನಾ ಅವರೋಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಸಫೀನಾ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ತಾಳ್ಳುಯಿಂದ ಹುಸೇನ್ ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.

ಚಚಿಕ್ಕಸబೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಅಯೋಜಕರು

- ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂವಹನವು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ? ಏಕೆ?
- ನೀವು ಇತರರ ಮಾತನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೇಳುತ್ತೇರಿ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಎಂದಾದರೂ ಗಮನ-ಹರಿಸಿದ್ದೀರಾ?
- ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅಥವಾ ಕೇಳುವಾಗ ನೀವು ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುವ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು?
- ಆಲಿಸುವಾಗ ನೀವು ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಬಹುದಾದ ಇತರ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿ?

ಚಚಿಕ್ಕಸబೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

ಅಯೋಜಕರು

- ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಆಲಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆಲಿಸುವ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಅವರು ಬಳಸಬಹುದಾದ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಚಚಿಸಿ.

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿ ಕಾರ್ಯಗಳು

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೇಳುವಿಕೆಯ ಕೊರತೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಡೆದ ವಿವಿಧ ಸನ್ವೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮೂರು ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲು ಹೇಳಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಆ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ.

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಅಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.)

ನನ್ನ ಕಲಿಕೆಗಳು: (ಈ ತರಗತಿಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಏನು ಕಲಿತರು ಎಂಬುದರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಿ.

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಆಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರ.)

ಖಾರ 5

ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವದ ಶಕ್ತಿ

ಪಾಠದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

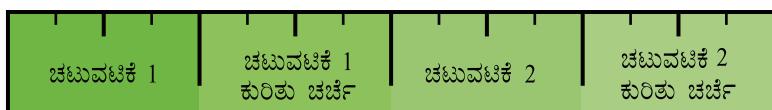
- ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಲಿಯುವವರನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯಗೊಳಿಸುವುದು,
- ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಣಿಸಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿರಲು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು, ಮತ್ತು
- ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅವರು ಎದುರಿಸಬಹುದಾದ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

ಅವಧಿ: 75 ನಿಮಿಷಗಳು

ಸಮಯ ವಿಂಗಡಣೆ

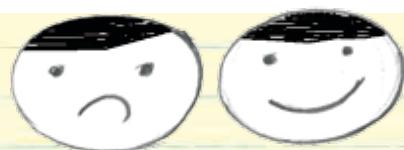
15 ನಿಮಿಷಗಳು 20 ನಿಮಿಷಗಳು 20 ನಿಮಿಷಗಳು 25 ನಿಮಿಷಗಳು

ತರಬೇತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆ/ಬಿಳಿ ಹಲಗೆ, ಸೀಮೆಸುಣ್ಣಿ/ಪೆನ್ನಗಳು, 004 ಹಾಳೆಗಳು, ಬಣ್ಣದ ಪೆನ್ನಗಳು, ಮಣಿನ ಮಡಕೆ, ಮಿತಾಯಿ ಚೀಲ, ಮಣಿನ ಮಡಕೆ ಕಟ್ಟಲು ಹಗ್ಗ.

ಆಯೋಜಕರಿಗೆ ಸೂಚನೆ

ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜನರ ಬದುಕಿಗೂ ಬದಲಾವಣೆ ತಂದ ಮಹಾನ್ ನಾಯಕರ ಕಢೆಗಳನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಳುವ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನೆ ಒಗ್ಗಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅವರ ಜೀವನ, ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳು. ಪ್ರತಿ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಹಡುವ ಸಾಮಧ್ಯ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮೋಡಲ್ಲಿನ ಬೆಳ್ಳಿ ರೇಬೆಯನ್ನು ನೋಡುವ ಸಾಮಧ್ಯವಿದೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸಕರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುವವರಿಗೆ ಸಕರಾತ್ಮಕತೆಯಿಂದಲೆ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಜನರು ಪ್ರಪಂಚದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನೀವು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕುಲಿತುಕೊಂಡರೂ, ಅವರು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ದೊಡ್ಡ ಚೀಲವನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು "ಸಮಸ್ಯೆಯ ತೊಟ್ಟಿಲ್ಲಾಳವರು (cribber - cribber)" ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ನಗುತ್ತಿರುವವರು ಮತ್ತು ಏನೇ ಆದರೂ ನಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು 'ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರು (energizers)' ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು ಎಕೆಂದರೆ ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯ ನೀಡಿ ಆತ್ಮಸ್ಥಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ, ನಾವು ಎನಜ್ಯೋಸರ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಇರಲು ಇಟ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆ ಹೊರತು ಕ್ರಿಬ್ಬರ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಲ್ಲ, ನಾವೇ ಕ್ರಿಬ್ಬರ್‌ಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಕ್ರಿಬ್ಬರ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಇರುತ್ತೇವೆ.

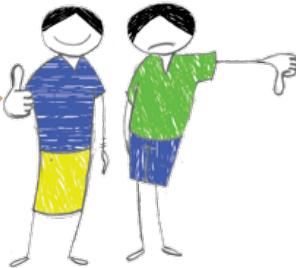
ಆಯೋಜಕರು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಕರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವದ ಪ್ರಮುಖತೆಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ

ಚಟುವಟಿಕೆ 1:

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿರೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಬೇಕೆಸುವುದು ಮತ್ತು
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಕರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೇಕೆಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ

ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ವರಡು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಸುವುದು. ವರಡೂ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬೆತ್ತಕಲೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಕರು ತೋರಿಸುವುದು. ಗುಂಪು 1ರ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ರೇಖಾಚಿತ್ರದಲ್ಲಿನ ದೋಷಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಟೀಕಿಸಬೇಕು, ಗುಂಪು 2ರ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ರೇಖಾಚಿತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹೊಗಳುವುದು. ಗುಂಪು 1ರ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯ ರೇಖಾಚಿತ್ರವನ್ನು ಟೀಕಿಸಬ್ಬಾಗುವುದನ್ನು, ನಂತರ ಗುಂಪು 2ರ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯ ರೇಖಾಚಿತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಗುಂಪಿನ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ರೇಖಾಚಿತ್ರವನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದ ಅಥವಾ ಹೊಗಳಿದ ನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಯೋಜಕರು ಕೇಳುವುದು ಹಾಗೂ ವರಡನೆಯದಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ದಿನನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಧನಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಟೀಕಿಸುವುದು ಅಥವಾ ನೋಡಲು ಹೇಳುವುದು.

ಚಚೆಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಆಯೋಜಕರು

- ಬೆತ್ತಕಲೆಯಲ್ಲಿ ದೋಷಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಅಥವಾ ಹೊಗಳುವುದು ಸುಲಭವೇ ಅಥವಾ ಕಷ್ಟವೇ? ಬೆತ್ತಕಲೆಯನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದ ಅಥವಾ ಹೊಗಳಿದ ನಂತರ ನೀವು ಹೇಗೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರಿ?
- ಅದೇ ಟೀಕೆ ಅಥವಾ ಹೊಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಎದುರಿನ ಸಹಪಾಠಿಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ?

ಚಚೆಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

ಆಯೋಜಕರು

- ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಜನರನ್ನು, ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಜನರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಎದುರುನೋಡುತ್ತೇವೆ ಏಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ಅವರ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಮನೋಭಾವದ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಅದು ಹೇಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ.
- ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳಿ ಮತ್ತು ಅದು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬದುಕಲು ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.
- ನಮ್ಮ ವರ್ತನೆಯು ನಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾವು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಧನಾತ್ಮಕತೆಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಕರಿಂ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ದೈಖಿಕ ಅಥವಾ ಯೂಣಾತ್ಮಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅರೆಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2:

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಶ್ರೀಕಾಂತಾರ್ಥಿಗೆ ವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಯ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು
- ಧನಾತ್ಮಕ ವರ್ತನೆಯ ಆಳವಡಿಕೆಗೆ ಒದಗುವ ಅಡೆತಡೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಶೇಷಿಸಿ ಶ್ರೀಕಾಂತಾರ್ಥಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ

ಅಂರೋಜ ಕರು ಚಟುವಟಿಕೆ ಅಂರುನ್ನು
ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ಶ್ರೀಕಾಂತಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ
ಸಿಗದಂತೆ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಿತಾಯಿಗಳನ್ನು

ಹೊಂದಿರುವ ಮಣಿನ ಮಡಕೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿವುದು. ಆಯೋಜಕರು ಹತ್ತು ಶ್ರೀಕಾಂತಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು
ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಾಗಿ ಕರೆಯುವುದು. ಈ ಹತ್ತು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ
ವಿಂಗಡಿಸಿ. ಮೊದಲಿನ ಗುಂಪಿನವರು ಹಾತ್ತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಿತಾಯಿಯನ್ನು ಒಡೆಯದೆ
ಹೊರತೆಗೆಯಿವಂತೆ ಸೂಚಿಸುವುದು. ಮತ್ತೊಂದು ಗುಂಪು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು
ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಿತಾಯಿಯನ್ನು ಒಡೆಯದೆ ಹೊರತೆಗೆಯಿವಂತೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಡುವ
ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹುರಿದುಂಬಿಸುವುದು. ಅವರು ಆಡಿದ ನಂತರ, ಅದೇ
ರೀತಿ ಮತ್ತೊಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಈ ಆಳಿವನ್ನು ಆಡಲು ಹೇಳುವುದು, ಹಾಗೂ ಇನ್ನೊಂದು
ಗುಂಪು ಇವರು ನಿರುತ್ಸಾಹಗೊಂಡಿರುವರು ಮತ್ತು ಮೊದಲ ಗುಂಪಿನಂತೆ ಇವರು ಆಡಲು
ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಿರುತ್ಸಾಹಗೊಳಿಸುವುದು. ಅವರು ಆಟ
ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ, ಎರಡೂ ಗುಂಪುಗಳ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದು. ಆಟ
ಮತ್ತು ಅವರ ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗುಂಪುಗಳು ಹೇಗೆ ಭಾವಿಸಿರುವರು ಎಂಬುದನ್ನು
ಕೇಳುವುದು. ಆಯೋಜಕರು ಶ್ರೀಕಾಂತಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಇದು ನಿಮ್ಮನ್ನು
ಹೊಗಳುವುದು ಅಥವಾ ಟೀಕೆಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಟೀಕೆಸಿ ಅಥವಾ
ಹೊಗಳುವುದು ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡುವುದು.

ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಆಯೋಜಕರು

- ಆಟವನ್ನು ಆಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ / ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಅನುಭವ ಹೇಗಿತ್ತು?
- ನೀವು ಈ ಅನುಭವವನ್ನು ಆನಂದಿಸಿದ್ದೀರಾ? ಏಕೆ?
- ಒಂದು ಗುಂಪು ಇಡ್ಡಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಗುಂಪನ್ನು ಟೀಕೆಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ನಿಮಗೆ ಹೇಗನಿಸಿತು?
- ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳಿದಾಗ/ಟೀಕೆಗೆ ಒಳಗಾದಾಗ ಆಟವಾಡಲು ನಿಮಗೆ ಹೇಗನಿಸಿತು?

ಅಯೋಜಕರು

- ನಮ್ಮ ವರ್ತನೆಯು ಹಾಗೂ ನಡವಳಿಕೆಯು ಹೇಗೆ ಬಿಂಬಿತವಾಗುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ, ನಾವು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಾಗ ಮತ್ತು ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ, ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ಎತ್ತರವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ನಾವು ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಾಗ, ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿಯೂ ಕೂಡ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಅವಳು/ಅವನು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ.
- ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ, ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳೆಂದರೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕ್ರೀಬಿಂಗ್ (cribbing) ಮತ್ತು ನಕಾರಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ನೋಡುವ ಮುಂಚಿನ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು, ಅಥವಾ ನಾವು ಪಡೆಯುವ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತಸಾಧನದಿಂದ ಕ್ರೀಬಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಆನಂದಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇತ್ಯಾದಿ. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಧನಾತ್ಮಕವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವ ಇತರ ಕಾರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲು ಹೇಳಿ ಚರ್ಚಿಸಿ.
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳಿ ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕತೆಯು ಹೇಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಎಂದಿಗೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ.
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೆ, ಅವರು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸುಂದರವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಎತ್ತರವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ನಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಉಳಿದರೆ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳಿ ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿ ಕಾರ್ಯರೂಪ

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಈದು ಸನ್ನಿಹಿತಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಮತ್ತು ಆ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳ ಧನಾತ್ಮಕತೆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲು ಹೇಳುವುದು. ನಂತರ ಅವರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿಯ ಬದಲು ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವಾಗ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲು ಹೇಳುವುದು.

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಅಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.)

ನನ್ನ ಕಲಿಕೆಗಳು: (ಈ ತರಗತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಧಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ಏನು ಕಲಿತರು ಎಂಬುದರ ಸುರಿತು ಅಯೋಜಕರು ಬರೆಯಿರಿ).

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಅಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.)

ಹಾರ 6

ಗುರಿ ನಿರ್ಧಾರ : ಜೀವನದ ಕನಸನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದು

ಹಾರದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

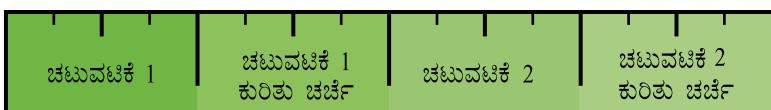
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು,
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು
- ಗುರಿಯಲ್ಲದ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಗುರಿ-ಆರ್ಥಾರಿತ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು.

ಅವಧಿ: 80 ನಿಮಿಷಗಳು

ಸಮಯ ವಿಂಗಡಣೆ

15 ನಿಮಿಷಗಳು 20 ನಿಮಿಷಗಳು 25 ನಿಮಿಷಗಳು 20 ನಿಮಿಷಗಳು

ತರಬೇತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆ/ಬಿಳಿ ಹಲಗೆ, ಸೀಮೆಸುಣ್ಣಿ/ಮಾರ್ಕರ್ ಪೆನ್ನಗಳು, ಚೆಂಡುಗಳು, A4 ಕಾಗದದ ಹಾಳೆಗಳು, ಬಣ್ಣಗಳು.

ಅಯೋಜಕರಿಗೆ ಸೂಚನೆ

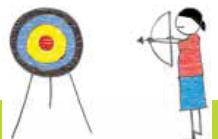
ಮಹಾತ್ಮೆ ಗಾಂಧಿ, ಸದಾರ್ಥ ಪಟೇಲ್, ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಗೋರ್, ಕಿರಣ್ ಬೇಡಿ, ಧೀರೋಭಾಯಿ ಅಂಬಾನಿ, ಎ.ಪಿ.ಜೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಂ ಮುಂತಾದ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬಹಳ ಮೃಂತ್ಯು ಒಂದೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಥಾಪು ಮಾಡಿಸಿದವರು. ಅವರನ್ನು ನಾಯಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಗುಣವಂದರೆ ಅವರ ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು, ಏನಾದರೂ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಅವರ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಅವರು ತಮಗಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಜನರಿಗಾಗಿ, ತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಗುರಿಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ, ಕೆಲವರು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರುವರ ಹಾಗೂ ಇತರರ ನಡುವಿನ ಏಕ್ಯಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಂದರೆ, ಯಶಸ್ವಿ ಜನರು ಗುರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಕೇಂದ್ರಿಕೃತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಾಳಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಯೋಜಕರು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1:

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವರದೇ ಆದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಿಸಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲು ಪ್ರೇರೇಷಿಸುವುದು.

ಅಯೋಜಕರು ಚಟುವಟಿಕೆಗಾಗಿ ಮೂರು ಚೆಂಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ನೆಲದ ಮೇಲೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತದ ಗುರುತು ಹಾಕುವುದು. ಆಗು ಗುರುತಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಚೆಂಡನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಚೆಂಡುಗಳನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲಿರುವ ಗುರುತಿಗೆ ಹೊಡೆಯಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಿಗೂ ಹೇಳುವುದು:

1

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ
ಕಣ್ಣಮುಚ್ಚಿ ಯಾವುದೇ
ದಿಕ್ಕನ್ನು ತಿಳಿಸದೆ ಮೊದಲ
ಚೆಂಡನ್ನು ಎಸೆಯಲು
ಹೇಳುವುದು.

2

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ಕಣ್ಣಮುಚ್ಚಿ
ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಇತರರು ಗುರುತಿನ
ದಿಕ್ಕನು ಆತನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು,
ಈ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡು
ಆತನು ಗುರಿಯಕಡೆಗೆ ಎರಡನೇ
ಚೆಂಡನ್ನು ಎಸೆಯಲು ಹೇಳುವುದು.

3

ಮೂರನೇ ಚೆಂಡನ್ನು
ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ಕಣ್ಣಮುಚ್ಚಿದೆ
ವೃತ್ತಕೆ ಹೇಗೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿಂದ
ಚೆಂಡನ್ನು ಎಸೆಯಬೇಕೆಂದು
ನಿರ್ದರ್ಶಿ ಎಸೆಯಲು
ತಿಳಿಸುವುದು,

ಎಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಣಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ, ಕೇಳಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ವಿಮರ್ಶೆ ಪ್ರತ್ಯೇ ಮತ್ತು ಚರ್ಚಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿರಿ.

ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

ಆಯೋಜಕರು

ಚೆಂಡನ್ನು ಎಸೆಯುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಹೋಲುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ವೊದಲ ಸನ್ನಿಹಿತದಂತೆ ಬದುಕುತ್ತೇವೆ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಿಲ್ಲದೆ ಕಣ್ಣಮುಚ್ಚಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಎಸೆಯುತ್ತೇವೆ, ಅಂದರೆ ನಾವು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಯೋಜಿಸದೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಧಿಸಲು ಹಾಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ, ಇರುವ ಜೀವನವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ ಆದರೆ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದರ ಸುಳಿವು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬಿಂತಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಎರಡನೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಂತೆ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾವು ದೂರದ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಇತರಿಂದ ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದೂರದ ಗುರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕರಿಂಬಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಇತರರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಕುರುಡಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಮೂರನೇ ಸನ್ನಿಹಿತದಂತೆ ನಿಜವಾಗಿಯಾ ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಉನ್ನತ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವರು ಆ ಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚೆಂಡನ್ನು ವೃತ್ತದ ಗುರುತಿಗೆ ಗುರಿ ಇಟ್ಟು ಹೊಡೆಯಲು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುವ ಗುರಿ, ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 10,000 ಸಂಪಾದಿಸುವಂತಹುದು, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬಂತಹುದು ಅಥವಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹುದು, ಇತರ ಯಾವುದಾದರೂ ಗುರಿ ನಿರ್ದರ್ಶಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರತ್ಯೇಗಳು

ನಿಮಗೆ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಹೇಗೆ ಅನಿಸಿತು?

ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಗುರುತಿಗೆ ಎಸೆಯುವುದು ಸುಲಭ? ಹಾಗೂ ಏಕೆ?

ಗುರುತಿಗೆ ಚೆಂಡನ್ನು ಎಸೆಯುವುದು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವ ನಡುವೆ, ನಿಮಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೋಲಿಕೆ ಗಮನಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಸಾಧಿಸಲಿನ ಗುರಿಯನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಿದರೆ, ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಸಾಧಿಸಲಿನ ಗುರಿ ಕಡೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಧಿಸಬಹುದು?

ಯಶಸ್ವಿ ಜನರು ಉನ್ನತ, ಸಾಧಿಸಲಿನ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಚರ್ಚಿಸಿ. ಮತ್ತು ಅವರು ಆ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಏಕೆ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮೆಲುಕು ಹಾಕಿ. ತಮ್ಮ ಪ್ರೇಷಲ್ಯಗಳಿಂದ ಕಲಿಯತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಸಾಗಲು ಆ ಪ್ರೇಷಲ್ಯಗಳನ್ನೇ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತ್ತಾರೆ.

ಅಯೋಜಕರು ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಅಯೋಜಕರು ಗುರಿಯನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳೊಳ್ಳಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಅವರು ಏಕೆ ಗುರಿಯನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಬರಲು ಕೇಳಿ. ಗುರಿಯನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುವಾಗ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುವಂತೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಟಿಪ್ಪಣಿ:

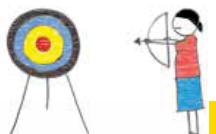
ಗುರಿಯ **SMART** ಆಗಿರಬೇಕು.

- 1) **ನಿರ್ದಿಷ್ಟ (Specific)** – ಒಂದು ಗುರಿಯು ಮುಕ್ತವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಿರಬಾರದು, ಬದಲಿಗೆ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಎಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂತೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆ ಇರಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಾನು 10,000 ರೂ ಸಂಪಾದಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದಾದರೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಯಿಂದ ಇರಬೇಕು.
- 2) **ಅಳಿಯುವಿಕೆ (Measurable)** – ಒಂದು ಗುರಿಯು ಅಳಿತೇಗೆ ಸಿಗುವಂತಿರಬೇಕು ಅಂದರೆ ನಾವು ಸಾಧಿಸಲು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಸ್ವಷ್ಟನೇ ಸಿಗಬೇಕು.
- 3) **ಸಾಧಿಸಬಹುದಾದ (Achievable)** – ಗುರಿಯು ಸಾಧಾರಣೆಯ ಮತ್ತು ಸಾಧಿಸುವಂತದಾಗಿರಬೇಕು. ತುಂಬಾ ಸುಲಭವಾದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಬಾರದು ಏಕೆಂದರೆ ಅವಗಳು ನಿಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಾಧಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಗುರಿಗಳು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಿಂಪ್ರೇರೇಸಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ನಿಮ್ಮ ಮೊದಲ ಗುರಿಯನ್ನು ನೀವು ಸಾಧಿಸಿದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಅಳಿಯೆ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.
- 4) **ಸಂಬಂಧಿತ (Relevant)** – ನೀವು ಹೊಂದಿರುವ ಗುರಿಯು ನಿಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಬೇಕು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದರೆ, ಅದು ನಿಮಗೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ.
- 5) **ಸಮಯ ಮತ್ತಿ (Time bound)** – ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಯದ ಜೊತೆಗೆ ಗುರಿಯನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಬೇಕು. ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರೇರೇಸಿ ಹಾಗೂ ಗುರಿಯತ್ತ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಿಸಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ನಾವು ನಿತ್ಯ ಸಾಗುವ ದಿನದ ಕನಸಿನ ಭಾಗವಾಗಿ ಉಲಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುವುದು, ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಅಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2:

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಲು ಉತ್ಸೇಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಗುರಿಗಳತ್ತ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರೇಸಿಸುವುದು.

ಅಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆರಾಮಾಗಿ ಹಾಗೂ ವಿನವ್ಯವಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ತಿಳಿಸುವುದು. ನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಅವರನ್ನು ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಇರಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಕರಿಸಿ ಹೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳುವುದು. ಅವರು ಆ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿಂದಾಗಿ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ, ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಹೇಳಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ.

ಅಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ SMART ಗುರಿ ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಲು ಹೇಳಿ. ಅವರಿಗೆ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ

ಮುಂದಿನ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಾಧಿಸಲು ಬಯಸುವ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ತಿಳಿಸಿ. ಅವರು ನೋಡಿದ ಕನಸಿನ ಗುರಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಲು ಇದು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಯೋಜಕರು, ಎಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಬರೆದ ನಂತರ ಅವರವರ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಕೇಳಿ. ನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಕನಸಿನ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಬಯಸಿದರೆ ಇರುವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರ ಗುರಿಯ ಹಂತ ಏನಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿ. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕನಸಿನ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಚಿಕ್ಕ ಹಂತದ ಗುರಿಗಳಾಗಿ ವಿಭజಿಸಿವುದು ಏಕೆ ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಂತರ ಕನಸಿನ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಕಡೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಜರ್ಜಿನಬೆಂಕಾದ ಅಂಶಗಳು:

ಅಯೋಜಕರು

- ಅವರವರ ಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೇಗೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಗುರಿಯತ್ತ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಜರ್ಜಿನಬೆಂಕಾದ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಅವರ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುವ ಗುಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು. ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಜಿಂತನಮಂಧನ ಜರ್ಜಿನಬೆಂಕಾದ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ನಡೆಸಿ.
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳೂ ಅವರವರ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಂತಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ.
- ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಕನಸಿನ ಗುರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುವ ಗುರಿಗಳ ಹಂತವನ್ನು ತೊರುಹುಟ್ಟಿಸುವುದು ಏಕೆ ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ, ಇದರಿಂದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸರಿಯಾದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಅವರು ಆ ಕನಸಿನ ಗುರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹತ್ತಿರವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಅವರು ಆ ಗುರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸವಾಲುಗಳು ಬೇಕೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ.

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿ ಕಾರ್ಯ

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನು ಕಾಗದದ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಬರೆಯಿರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ದಿನ ಬೇಳೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ನೀವು ಬರೆದಿರುವ ಗುರಿಯನ್ನು ನೋಡಿರಿ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ವಾರದವರೆಗೆ ಮಾಡಿ, ಹಾಗೂ ಹಿಂದೆ ನೋಡಿದಾಗ, ನಿಮ್ಮ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬಲವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ. ಮತ್ತು ಇರುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಅವರು ತಮ್ಮ ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂತೋಷದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಗೂತ್ತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗುಂಪಿನೊಂದಿಗೆ ಜರ್ಜಿನಬೆಂಕಾದ ಅಂಶ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅವರ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಲು ಹೇಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಆಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರ.)

ನನ್ನ ಕಲಿಕೆಗಳು: (ಈ ತರಗತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಧಿಕಗಳು ಏನು ಕಲಿತರು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಆಯೋಜಕರು ಬರೆಯಿರ).

ಹಾರ್ಟ 7

ನೈಮಿಕಲ್ಯಾ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನ

ಹಾರ್ಟದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಮೂಲಭೂತ ನೈಮಿಕಲ್ಯಾ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.
- ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನವನ್ನು ಹೊಂದುವುದರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವುದು, ಮತ್ತು
- ಹದಿಹರೆಯದವರು ಮತ್ತು ಯುವಕರು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಯಾಗಲು ತಡೆಯುವ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾರ್ಥಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಅವಧಿ: 80 ನಿಮಿಷಗಳು

ಸಮಯ ವಿಂಗಡಣೆ

30 ನಿಮಿಷಗಳು 15 ನಿಮಿಷಗಳು 15 ನಿಮಿಷಗಳು 20 ನಿಮಿಷಗಳು

ಚಟುವಟಿಕೆ 1	ಚಟುವಟಿಕೆ 1 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 2	ಚಟುವಟಿಕೆ 2 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ
------------	----------------------------	------------	----------------------------

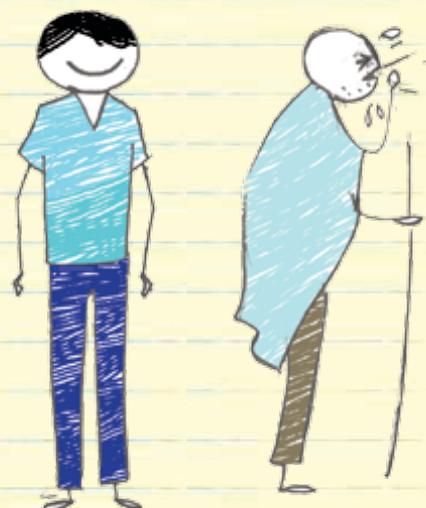
ತರಬೇತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆ/ಬಿಳಿ ಹಲಗೆ, ಮಾರ್ಕೆರ್ಗಳು/ಸೀಮೆಸುಣ್ಣಿ, ಬಾಟ್‌ ಪೇಪರ್, ಸ್ಕೆಚ್ ಬಣ್ಣದ ಪೆನ್‌ಗಳು, ಕ್ರಯೋನ್‌ಗಳು, ಕರಪತ್ರಗಳು

ಆರೋಜಕರಿಗೆ ಸೂಚನೆ

ನೈಮಿಕಲ್ಯಾವು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪದವಾಗಿದ್ದು, ಸರಿಯಾದ ನೈಮಿಕಲ್ಯಾ ಮತ್ತು ಶುಚಿಕ್ಷದೊಂದಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಳಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮಯ, ನಾವು ತಿನ್ನುವ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯುವುದು ಅಥವಾ ಮಲಗುವ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಉಬ್ಜ್ಜ್ವಲು ಮುಂತಾದ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಆಗಾಗೆ ಇದು ತಡೆಣಿದ ಎಂಣಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತೇವೆ, ನಂತರದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಧ್ಘಟಿಸುತ್ತದೆ. ದೀರ್ಘಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ನೈಮಿಕಲ್ಯಾವನ್ನು ನಿರ್ಲಾಖಿಸುವುದು ಅನೇಕ ಆರೋಗ್ಯ ತೊಡಕುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ನೈಮಿಕಲ್ಯಾ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನವು ವಿವರಿಸಲಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಂತದುಕೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ನೈಮಿಕಲ್ಯಾವು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ನಾವು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನವನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸುವಾಗ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಹಲವಾರು ಇತರ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಅವು ಉತ್ತಮ ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ನಿದ್ರೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು, ವ್ಯಾಯಾಮ, ಇವೆಲ್ಲ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1:

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತೊಡಗಿರುವ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅವರ ಸ್ವಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು,
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಕಂಗಾಗಲೇ ನೈಮಿಕಲ್ಯಾದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

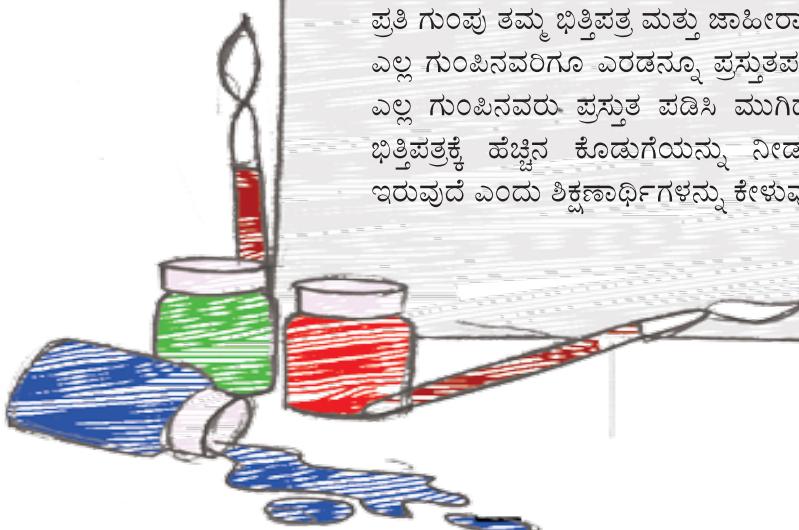
ವಿಧಾನ

ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು 5–6 ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಹಾಗೂ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತಾದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ವರದಲು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮ / ಸಮುದಾಯದ ಜನರಿಗೆ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅನುಸಾರ ಭಿತ್ತಿಪತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಂತೆ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಹಾಗೂ ಅವರು ಆ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು 2–3 ನಿಮಿಷಗಳ ಜಾಹೀರಾತನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಲು ಹೇಳುವುದು:

- ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೈಮಿಕಲ್ಯಾ
- ಮನ ನೈಮಿಕಲ್ಯಾ
- ನರಹೋರೆಯ ನೈಮಿಕಲ್ಯಾ

ಪ್ರತಿ ಗುಂಪು ತಮ್ಮ ಭಿತ್ತಿಪತ್ರ ಮತ್ತು ಜಾಹೀರಾತು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಎಲ್ಲ ಗುಂಪಿನವರಿಗೂ ಎರಡನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲು ಹೇಳುವುದು. ಎಲ್ಲ ಗುಂಪಿನವರು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಿ ಮುಗಿದ ನಂತರ, ಗುಂಪಿನ ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು ಏನಾದರೂ ಇರುವುದೇ ಎಂದು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು.

ಚಚೆಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

ಆಯೋಜಕರು

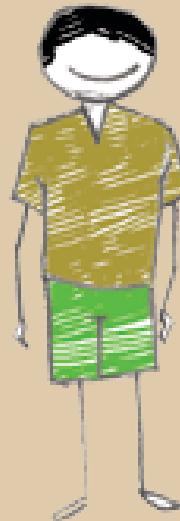
- ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿಗೆ ತಾವು ಬಂದ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವುದು.
- ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾದ ಪೋಸ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಲು ಏನಾದರೂ ಆಲೋಚಿಸಬಹುದೇ ಎಂದು ಇತರ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೇಳುವುದು
- ಅಲ್ಲದೆ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಅವರ ನರಹೋರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜನರಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ಕೆಟ್ಟ ನೈಮಿಕಲ್ಯಾದ ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುವುದು.

ಪರಿಕಲ್ಪನ ಟಾಪ್ಟೆ

ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಹೊರಗೆ ಅಥವಾ ವ್ಯೇಯಕ್ತಿಕ ನೈಮಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಮೂಲಭೂತ ನೈಮಣ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ನೆನೆಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ.

ವ್ಯೇಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಭಾವ

- ಪ್ರತಿದಿನ ಹಲ್ಲಿಜ್ಞವುದು
- ಪ್ರತಿದಿನ ಸಾನ ಮಾಡುವುದು
- ನಿಮ್ಮ ದೇಹದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಮತ್ತು ಶುಷ್ಣಿವಾಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು
- ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲನ್ನು ತೋಳೆಯುವುದು
- ನಿಮ್ಮ ಉಗುರುಗಳು ಕತ್ತರಿಸಿ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿದೆಯೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು
- ಶುಭ್ರವಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವುದು
- ಪ್ರತಿದಿನ ಉತ್ತಮ/ಒಗ್ಗೆದ ಒಳ ಉದುಪುಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವುದು
- ತಿನ್ನುವ ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನು ತೋಳೆಯುವುದು.
- ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೋಳೆಯುವುದು

ಮನೆಯ ನೈಮಣ್ಯ

- ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
- ಉಳಿದ ಆಹಾರವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಿಡದೆ ಮತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಮುಚ್ಚಿದಿ
- ಒಗೆಯದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ಇರಲು ಬಿಡದೆ ಜೋಡಿಸಿಡಿ.
- ಬೂಟುಗಳಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಳಕು ಬಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ.
- ಸೂಕ್ತ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೇಟಗಳನ್ನು ದೂರವಿಡಿ

ನೆರೆಹೊರೆಯ ನೈಮಣ್ಯ

- ನೆರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ಕಸವನ್ನು ಹಾಕಬೇಡಿ ಅಥವಾ ಕಸವನ್ನು ಎಸೆಯಬೇಡಿ
- ಸೋರುತ್ತಿರುವ/ಲುಕ್ಕಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೋಗಳು/ಒಳಚರಂಡಿಗಳ ಬಗೆ ತಡ್ಡಣವೇ ವರದಿಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದುದರ ಬಗೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ;
- ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ
- ನೆರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿ

ಚಟುವಟಿಕೆ 2:

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುವುದು:
- ಅರೋಗ್ಯಕರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ

ಒಂದು ವಿಷಯದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂಶರಿಸಿ ಮತ್ತು ಗುಂಪಿಗೆ ಆ ವಿಷಯಪ್ರತಿಯನ್ನು ಓದುವುದು. ಪ್ರಕರಣ ಹೀಗಿದೆ:

ಅರುಣ್ 22 ವರ್ಷದ ಯುವಕನಾಗಿದ್ದು, ನಗರದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಕಂಪನಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಡೇಟಾ ಎಂಟಿ ಆಪರೇಟರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಸೋಮವಾರದಿಂದ ಶನಿವಾರದವರೆಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಿಗ್ 10 ಗಂಟೆಗೆ ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಪ್ರತಿದಿನ ರಾತ್ರಿ 2 ಗಂಟೆಗೆ ಮಲಗುತ್ತಾನೆ ಹಾಗೂ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ತಲುಪಲು ಬೆಳಿಗ್ 7 ಗಂಟೆಗೆ ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ತಡವಾಗಿ ನಿದ್ರಿಸುವುದರಿಂದ, ಅವನು ಆಗಾಗೆ ತಡವಾಗಿ ಏಳುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಕಳೆರಿಯನ್ನು ತಲುಪಲು ಅವನ ಉಪಹಾರ ಮತ್ತು ಸ್ವಾನವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಕಚೇರಿಗೆ ಬಂದರೆ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಜಂಕ ಪ್ರಡ ತಿನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಕೆಲಸದ ಜಾಗವು ಗೊಂದಲಮಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮುಡುಕಲು ಅವನಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅರುಣ್ನಾನ ಕೆಲಸವು ಇಡೀ ದಿನ ಕುಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಾಡುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವನು ಮನಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ನಂತರ, ಕೆಲವು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮಲಗುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಅವನು ಎದ್ದು ಟಿಪ್ಪಿ ನೋಡುತ್ತಾನೆ, ರಾತ್ರಿಯ ಉಂಟವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಲಗುತ್ತಾನೆ.

ವಾರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ, ಅರುಣ್ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ಮೊದಲ ತಿಂಡಿ ಹಾಗೂ ಉಂಟವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಫ್ರಿಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮುಡುಕಿ ತಿನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಹೆಚ್ಚು ಹೋರಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬನೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಆಗಾಗೆ ಅವನು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮಲಗುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಸಂಜೆ ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಅಥವಾ

ಮೊಹಿನ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹನ್ಮಾಂದನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆತನಿಗೆ ಕೇವಲ 16 ವರ್ಷ. ತಡವಾಗಿ ಎದ್ದು ಸ್ವಾನ, ತಿಂಡಿ ಮಾಡದೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಶಾಲೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಸಂಜಯ ವೇಳೆ ಗೆಳೆಯರೊಂದಿಗೆ ಹೋರಣ ಉಂಟ ಮಾಡಿ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತು ಬೀಡಿ ಸೇದಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ತಡರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಓದಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ ಆದ್ದರಿಂದ ತಡವಾಗಿ ಮಲಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ತನ್ನ ಉಂಟವನ್ನು ಆಗಾಗೆ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಚಿಕನ್ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆನಂದಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ತರಕಾರಿ ಅಥವಾ ಹಣ್ಣಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅರುಣ್ ಅಥವಾ ಮೊಹಿನ್ ಅವರ "ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು" ಕೆಳಗೆ ಗೆರೆ ಹಾಕಲು ಮತ್ತು ಅವರು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಕೇಳುವುದು. ಅವರು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ಹೇಳುವುದು. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಅರುಣ್ ಅಥವಾ ಮೊಹಿನ್ ಪ್ರಸ್ತುತ ಜೀವನಶೈಲಿಯ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹೇಗೆತ್ತು?
- ವಿಷಯಪ್ರತಿ ಓದಿದಾಗ ನಿಮಗೆ ಏನು ಅನಿಸಿತು? ಬಂದಂತಹ ಮೊದಲ ಆರೋಚನೆಗಳೇನು?
- ಅರುಣ್/ಮೊಹಿನ್ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಯಾವುವು?
- ಅರುಣ್/ಮೊಹಿನ್ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಂದು ಹೇಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೀರಿ?

ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

ಆಯೋಜಕರು

- ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅವರು ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಅಭಾಸಗಳಿಗೆ ಬಿಡ್ಡ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆ ಅಭಾಸಗಳನ್ನು ಬಿಡಲು ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದರು, ಚರ್ಚಿಸಿ

ಪರಿಕಲ್ಪನ ಉಪಾಂಶ:

ನಾವು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ? ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳೇನು?

ಉತ್ತಮ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ – ಮೂರು ಬಾರಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ತಿನ್ನುವುದು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಆಹಾರದ ಮೂಲ ನಿಯಮವಾಗಿದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಬಾರಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬೆಳಗಿನ ಉಪಹಾರವನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳಗಿನ ಉಪಹಾರವು ದಿನದ ಪ್ರಮುಖ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ನಮ್ಮ ಚಯಾಪಚಯವನ್ನು (metabolism) ಪೂರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ನೀವು ಸಾಕಷ್ಟು ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಹ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಕೊಬ್ಬಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಆಹಾರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಜಂಕ್ ಪ್ರಡ್ ಅನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರದು.

ಹದಿಹರೆಯದವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ತೂಕವನ್ನು ಕೆಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯುತ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹುಡುಗಿಯರು, ಹಾಗೂ ಪ್ರೌಟೋ-ಭರಿತ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಜಿಮ್‌ಗ್ ಹೋಗುವುದರ ಮೂಲಕ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹುಡುಗರು ಸ್ವಾಯುಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಲು ಪ್ರಯುತ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹದಿಹರೆಯರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ವಯಸ್ಸು ಎಂದು ನಾವು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ, ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಫಿಟ್ (Fit) ಆಗಿರಲು ಸಮರ್ಪೋತ್ತಮ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ.

ಆರೋಗ್ಯಕರ ನಿದ್ರೆಯ ಅಭಾಸ – ಹದಿಹರೆಯದವರು 6–8 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನಿದ್ರಿಸಬೇಕು. ಇದು ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ದೇಹಕ್ಕೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ನೀಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಅಂಗಾಂಗಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರನಾಶಕ್ಕೆತನ್ನಾಗಿ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಯುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಅಂಗಾಂಶ ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಟೋ ತಯಾರಿಕೆಯು ನಿದ್ರೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಂಶೋಧನೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ನಿದ್ರೆಯು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಉಲ್ಲಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ದಿನದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಆಸಕ್ತಿ/ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಿ – ಆಸಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಹವ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಾದಕರೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಆನಂದಿಸುವ ಮತ್ತು ಎದುರುನೋಡುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಯ ಕಳೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಾಯಾಮ – ವ್ಯಾಯಾಮದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿಂದ ನೀವು ದೂರವಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ – ಇದು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಮತ್ತು ಮಾರಣಾಂತರಿಕ ಕಾರಣಗಳ ಅಪಾಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಯಾಮವು ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಉಲ್ಲಾಸವನ್ನು ತಡೆಯೇ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಲಿಫ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಹತ್ತುವುದು, ಕಭೇರಿಗೆ ಅಥವಾ ಮನೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಡೆಯುವುದು, ದಿನದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳ ವ್ಯಾಯಾಮ ಕೂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ – ಮಾನವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವಿಗಳು ಮತ್ತು ನೀವು ಸೈಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಇರುವುದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಒಮ್ಮೆ ಸೈಹಿತರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗುವುದು ಅನಂದದಾಯಕ ಅನುಭವವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಇದು ಕೇವಲ ಅನಂದದಾಯಕವಾಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಸೈಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಕಾಲ ಕೆಳಿಯುವುದು ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸೈಹಿತರನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ, ಒತ್ತಡದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಚುರುಕಾಗಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಂಶೋಧನೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಆಲ್ಕೋಹಾಲ್, ಸಿಗರೇಟ್ ಮತ್ತು ಬೀಡಿಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗೆಳೆಯರ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದನ್ನು ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಸೈಹಿತರಿಗೆ ನೀವು ಆರಾಮಗಿರುವಿರಿ ಎಂದು ತೋರಿಸಲು ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರುವಾಗ, ಸೈಹಿತರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು.

ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ವಯಂ-ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಎರಡು ಮೂಲಭೂತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು – ಉತ್ತಮ ದೈಹಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ. ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು ದೈಹಿಕ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ದೂರ ಇರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾರೆ ದೈಹಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಅದು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಸಲಹೆಗಳು ದೈಹಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಉತ್ತಮ ನಿದ್ರೆಯ ಸಮಯಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಯಾಮವು ಮನಸ್ಸಿನಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಚೈತನ್ಯ ಮತ್ತು ಉಲ್ಲಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥ ಶಾಯಿ

ನ್ಯೂಮರಲ್ಯು ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನಶೈಲಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾದ 5 ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿ ಮತ್ತು ಇಂದು ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾದ 5 ಆರೋಗ್ಯಕರ ಮತ್ತು ನ್ಯೂಮರಲ್ಯು ಅಭ್ಯಾಸಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲು ತಿಳಿಸಿ.

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಆಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರ.)

ನನ್ನ ಕಲಿಕೆಗಳು: (ಈ ತರಗತಿಯಿಂದ ಶೀಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಏನು ಕಲಿತರು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಆಯೋಜಕರು ಬರೆಯಿರ).

ಹಾರ್ಟ 8

ಮೊದಲ ಪ್ರಭಾವದ ಧನಾತ್ಮಕತೆ

ಪಾಠದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ▶ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಧನಾತ್ಮಕದ ಮೊದಲ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು,
- ▶ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು, ಮತ್ತು
- ▶ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

ಅವಧಿ: 85 ನಿಮಿಷಗಳು

ಸಮಯ ವಿಗಂಡಣೆ

15 ನಿಮಿಷ	15 ನಿಮಿಷ	35 ನಿಮಿಷ	20 ನಿಮಿಷ
ಚಟುವಟಿಕೆ 1 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 1 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 2 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 2 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ

ತರಬೇತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆ/ಬಿಳಿ ಹಲಗೆ, ಮಾರ್ಕರ್‌ಗಳು/ಸೀಮೆಸ್ಟಣ್ಣ, ಚಾಟ್‌ ಪೇಪರ್, ಸ್ನೇಚ್ ಬಣ್ಣದ ಪೆನ್‌ಗಳು, ಕ್ರಯೋನ್‌ಗಳು, ಕರಪತ್ರಗಳು

ಅಯೋಜಕಲಿಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ

ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿರುವ ವಾಕ್ಯ "ಮೊದಲ ಅನಿಸಿಕೆಯೆ ಕೊನೆಯೆ ಅನಿಸಿಕೆ" ಎಂದು. ಅವನ/ಅವಳ ನೋಟ, ಉಡುಗೆ, ದೇಹ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಮುಖಭಾವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ನಾವು ಮೂರು ಸೆಕೆಂಡುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಹಾಳ್ಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಇತರರು ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಅಧವಾ ನಮ್ಮನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದ ತಕ್ಷಣ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅವರು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಧವಾ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಅಧವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ನಮ್ಮ ಮೊದಲ ಅನಿಸಿಕೆಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮೊದಲ ಅನಿಸಿಕೆಯು ಬೀರುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಕರು ಮಾಡಿಸಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1: ಐಸ್‌ ಬ್ರೇಕ್‌

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ▶ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮೊದಲ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಧವಾದಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು,
- ▶ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಚಟೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು
- ▶ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.

M E T H O D

ವಿಧಾನ

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ಮತ್ತು ಕೇಶಶೃಂಗಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಅನುಭಂದದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಹಲವು ಜನರ ಜಿತೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು. ಪ್ರತಿ ಜಿತೆವನ್ನು 30 ಸೆಕೆಂಡುಗಳ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ತೋರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಜಿತೆದ ನಂತರ, ಜಿತೆದಲ್ಲಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅವನು/ಅವಳು ಹೇಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾಳೆ? ಅವನು/ಅವಳು ಯಾವ ರೀತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರು? ನೀವು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರೆಯೇ? ಇತ್ಯಾದಿ

ಚಚೆ-ಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು ಆಯೋಜಕರು

- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಜಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಜನರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುವುದು. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದಾಗ ಹೇಗೆ ಮೊದಲ ಅನಿಸಿಕೆಯು ರೂಪಿಗೊಳ್ಳುವುದು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಲು ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯರನ್ನು ಕೇಳುವುದು.

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿ ಗುಂಪಿನೊಂದಿಗೆ ಮೊದಲ ಅನಿಸಿಕೆಯ ಧನಾತ್ಮಕತೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಚಚೆ-ಸುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಉದ್ಯೋಗ ಸಂದರ್ಭನಗಳಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ನೀವು ನಡೆಯುವ ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡುವ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭಕರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಮೊದಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅನಿಸಿಕೆಯು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದು.

- ಜಿತೆದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಆಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು. ಅವಳು/ಅವನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಆಯೋಚನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನಿಸಿಕೆ ನಿರ್ಮಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ. ಭಾಯಾಚಿತೆದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮುತ್ತವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದನ್ನು ಆಯೋಜಕರು ಗಮನಿಸಿ.

- ಕೆಲವು ಜನರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಮತ್ತು ಇತರರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದರುವ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ.

ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಉಪಾಂಶ

- ಧನಾತ್ಮಕವಾದ ಮೊದಲ ಅನಿಸಿಕೆಯ ಪ್ರಭಾವದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅರಿತುಕೊಂಡ್ದೇವೆ, ಧನಾತ್ಮಕದ ಮೊದಲ ಪ್ರಭಾವದ ಅನಿಸಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ನೀವು ಕಾಳಜಿವಹಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:
- ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ: ಜನರು ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ಗುಣಳು ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಎಪ್ಪು ಬಾರಿ ಹೇಳಿದರೂ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಹೊಳ್ಳಲು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆಯಾಯ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಅನುಗೋವಾಗಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸುವುದು ಮೊದಲ ಹೆಚ್ಚೆ ಎಂದು ನಾವು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀವು ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಸೂಚ್ಯಾ ಅಥವಾ ಸೀರೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಬೀವಚಾರಿಕ ಉದುಪನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಜೇನ್ನೊನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಿ ಇದು ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಬಟ್ಟೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಕೂಡಲನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು, ಸ್ವಾನ್ಯ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಹಲ್ಲುಜ್ಞವುದು ಮುಖ್ಯ.
- ಜನರು ಯಾವಾಗಲೂ ನಗರಿನೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೇಲು ದನಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ತುಂಬಾ ಜೋರಾಗಿ ಅಥವಾ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ.
- ಸಮಯಪ್ರಜ್ಞ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದು ಧನಾತ್ಮಕತೆಯ ಮೊದಲ ಅನಿಸಿಕೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಮಯವನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ ಮತ್ತು ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಮಯವನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ.
- ನೀವು ಆರಾಮವಾಗಿರಿ ಹಾಗೂ ನಿರಳಾವಾಗಿರಿ, ಇತರ ಜನರಿಂದ ಬರುವ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಎದರಬೇಡಿ. ನೀವು ಹೆಚ್ಚು ನಿರಾಜವಾಗಿದಷ್ಟು, ಬರುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ನಿಭಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ.
- ನೀವು ನೀವಾಗಿರಿ. ನೀವು ಬೇರೋಬ್ಬರಂತೆ ನಟಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮತನದಲ್ಲಿ ನೀವು ಆರಾಮವಾಗಿರಿ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತಮ ಹೆಚ್ಚಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವವರೆಗೆ ನೀವು ಏನಾಗಿದ್ದೀರಿ ಅದೇ ರೀತಿ ಇರಿ.
- ಸಣ್ಣ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ. ಜನರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ನಿಮ್ಮ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆಸಕ್ತಿಯ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯವಾಗಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಸಂಬಂಧಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು
- ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿರಿ. ನೀವು ಕೊರಗುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಲು ಯಾರೂ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ನಕರಾತ್ಮಕವಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತು ಒಳ್ಳಿಯದಲ್ಲಿ ಅದರಬದಲು ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಪಂಚದ ಆಸಕ್ತಿಯ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಳ್ಳಿಯದು,
- ಸಭ್ಯ ಮತ್ತು ವಿನಯಶೀಲರಾಗಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನಯವಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದನ್ನು ಬಯಸುವುದು ಒಳ್ಳಿಯದು.
- ಸಭ್ಯ ಮತ್ತು ವಿನಯಶೀಲರಾಗಿರಿ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ದಯವಿಟ್ಟು ಬಳಸಿ ಮಾತಾಡಿ, ನಯವಾಗಿ ಹಾರ್ಡ್ಸುವುದು ಒಳ್ಳಿಯದು. ನೀವು ಅಸಭ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ಇರಲು ಬಯಸುತ್ತಿರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇತರ ಜನರಿಗೆ ಅದೇ ಅನ್ನಯಿಸುತ್ತದೆ.
- ಯಾವಾಗಲೂ ಧನಾತ್ಮಕ ದೇಹ ಭಾಷೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಳಿಸಿರಿ. ನಿಂತಿರುವುದು, ಎಲ್ಲರವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ಬೆನ್ನು ನೇರವಾಗಿರುವುದು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸಬೇಡಿ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಉಗುರುಗಳನ್ನು ಕಚ್ಚಬೇಡಿ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಕೂಡಲನ್ನು ಕೈಗಳ ಮೂಲಕ ಉಜ್ಜಬೇಡಿ. ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಮೊದಲು ನೀವು ಹೊಂದಿರಬಹುದಾದ ಆತಂಕವನ್ನು ಇವು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ, ನಿಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ.
- ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಣ್ಣಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಡಿ ಮಾತಾಡಿ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಿ ಮತ್ತು ನೀವು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಲು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಡಿ ಬದಲಿಗೆ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ವಿಷಯ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ
- ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನೀವೇ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಟ್ಟು ಮಾತಡಬೇಡಿ. ನೀವು ತೋರ್ವಡಿಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇತರ ಜನರೇ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಂತಾಗಬೇಕು.
- ವಿಶ್ವಾಂತಿ ಮತ್ತು ನೀವು ನೀವಾಗಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಣಂಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಆರಾಮದಾಯಕ ಮತ್ತು ಶಾಂತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ
- ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ನೀವು ಎಪ್ಪು ಆನಂದಿಸಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಬಾರಿ ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಎದುರುನೋಡುತ್ತಿರುವಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮುಕ್ತಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿ.

ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಸ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಜೊತೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜಾನ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಬಳಸಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1:

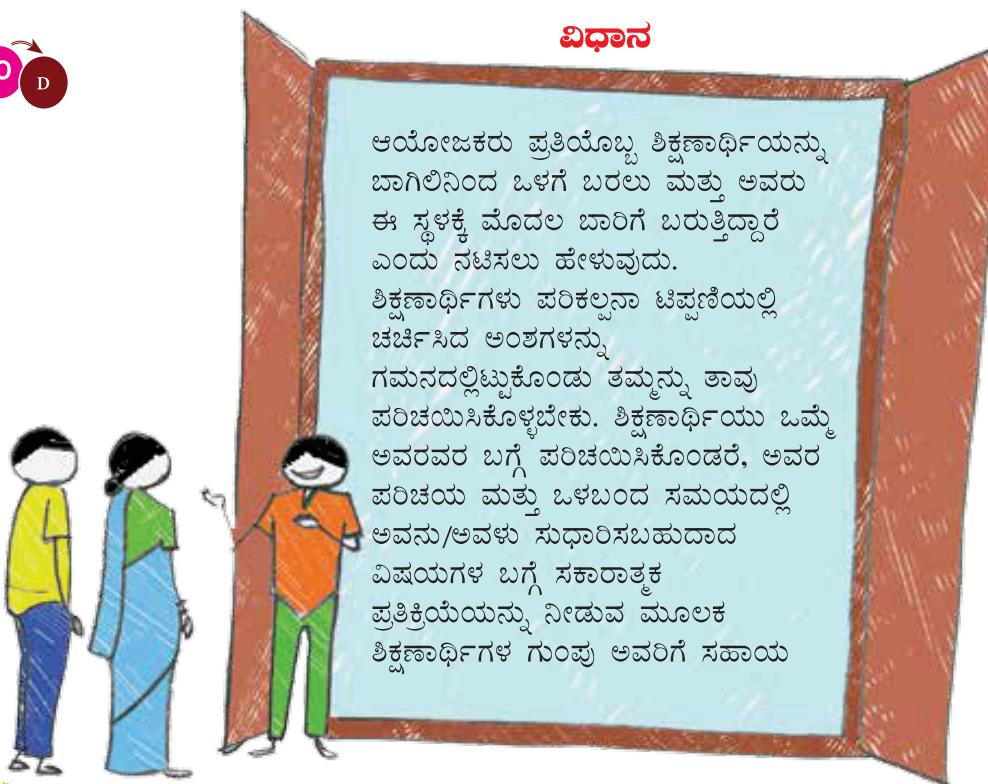

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಸರ್ಕಾರಾತ್ಮಕ ಮೊದಲ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು ಮತ್ತು
- ಜನರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಧಾನ

ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು ಆಯೋಜಕರು

- ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಬೇಕಾದ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ. ಧನಾತ್ಮಕ ಮೊದಲ ಅನಿಸಿಕೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಮುಖ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮರುಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬೋಡ್‌ಎನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು.
- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯು ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತೆಗೆಸುವ ಬದಲು ಅವರ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗಳು

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ 5 ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ ಕಲಿಯಬಹುದಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲು ಹೇಳುವುದು.

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಆಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರ.)

ನನ್ನ ಕಲಿಕೆಗಳು : (ಈ ತರಗತಿಯಿಂದ ಶೀಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಏನು ಕಲಿತರು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಆಯೋಜಕರು ಬರೆಯಿರ).

ಹಾರ್ಟ್ 9

ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸಂವಹನ - ಮೌಲಿಕ ಮತ್ತು ಅಮೌಲಿಕ ಸಂವಹನ ಕೊಶಲ್ಯಗಳು

ಪಾಠದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂವಹನ ಕೊಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು,
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ವಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತ ಸಂವಹನವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು,
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅಲಿಯವ ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡುವ ಕೊಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವುದು, ಮತ್ತು
- ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು

ಅವಧಿ: 135 ನಿಮಿಷಗಳು

ಸಮಯ ವಿಂಗಡಣೆ

25 ನಿಮಿಷಗಳು 20 ನಿಮಿಷಗಳು 30 ನಿಮಿಷಗಳು 20 ನಿಮಿಷಗಳು 20 ನಿಮಿಷಗಳು 20 ನಿಮಿಷಗಳು

ಚಕ್ಕಿವಟಕಿ 1	ಚಕ್ಕಿವಟಕಿ 1ರ ಕುರಿತು ಚಚೆ	ಚಕ್ಕಿವಟಕಿ 2	ಚಕ್ಕಿವಟಕಿ 2ರ ಕುರಿತು ಚಚೆ	ಚಕ್ಕಿವಟಕಿ 3	ಚಕ್ಕಿವಟಕಿ 3ರ ಕುರಿತು ಚಚೆ
-------------	----------------------------	-------------	----------------------------	-------------	----------------------------

ತರಬೇತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆ/ಬಿಳಿ ಹಲಗೆ, ಸೀಮೆಸುಣ್ಣ/ಮಾರ್ಕರ್ ಪೆನ್ನಗಳು,

ಅಯೋಜಕಲಿಗೆ ಬಾಷಣಿ

ಸಂವಹನವು ಈ ನಮ್ಮ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಸಂಬಂಧದ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ವೇಂಡಿತರು, ಕುಟುಂಬ ಸದಸ್ಯರು, ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸಂಬಂಧಿಕರು ಅಥವಾ ಅಪರಿಚಿತರೊಂದಿಗೆ ನಾವು ಹೀಗೆ ಸಂವಹನ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ಮತ್ತು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೇಳೆಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಸಂವಹನದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲು, ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು, ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು, ಇತರರ ಯೋಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಭಾವನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಲು ಮತ್ತು ಇತರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಇದನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂವಹನವು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಭಾವನೆಗಳು, ಆಲೋಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಚನೆಗಳ ಸ್ವಷ್ಟ ವರ್ಗಾಯಿತೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು. ಇದು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಅಥವಾ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಲ್ಲದ, ಪ್ರಜಾಪೂರ್ವಕ ಅಥವಾ ಪ್ರಜಾಪೂರ್ವಿನವಾಗಿರಬಹುದು. ಇದು ಮೌಲಿಕ ಅಥವಾ ಅಮೌಲಿಕ ಸಂದೇಶಗಳ ಮೂಲಕ ಆಗಿರಬಹುದು. ಸಂವಹನವು ನಿರಂತರ, ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗದ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಕನಿಷ್ಠ ಎರಡು ಘಟಕಗಳ ನಡುವೆ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಸಂವಹನವು ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿ ತನ್ಮೊಂದಿಗೆ ಸಂವಹನ ಅಂದರೆ ಸ್ವತಃ ಸಂವಹನ ಅಥವಾ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬನೆ. ಪರಸ್ಪರ ಸಂವಹನ ಅಂದರೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ನಡುವಿನ ಸಂವಹನ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ನಡುವಿನ ಸಂವಹನ, ಪರಸ್ಪರ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಾತುಗಾರನು (ಸ್ವೀಕರ್) ದೊಡ್ಡ ಗುಂಪನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಜೀವಚಾರಿಕ ಅಥವಾ ಅನೋಪಚಾರಿಕ ಎಂದು ಸಂವಹನವು ಎರಡು ವಿಧಗಳಾಗಿದೆ, ಉದಾ. ಕಭೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಜೀವಚಾರಿಕ ಸಂಭಾಷಣೆ ಹಾಗೂ ಇಬ್ಬರು ಸ್ವೇಂಡಿತರು ಅಥವಾ ಕುಟುಂಬ ಸದಸ್ಯರ ನಡುವಿನ ಅನೋಪಚಾರಿಕ ಸಂಭಾಷಣೆ.

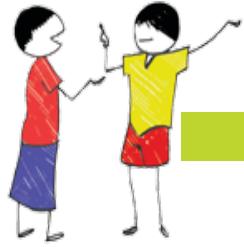
ನಾವು ಸಂವಹನಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವಲಂಬಿಸಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಶಿಶು ತನ್ನ ಹಸಿವಿನ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಭಾಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾತಿಲ್ಲದೆ ತಾಯಿಗೆ ವಿವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ವೇಂಡಿತರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸದೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೊಂಡೆಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸಂವಹನವು ಮೌಲಿಕ ಮತ್ತು ಅಮೌಲಿಕ ಎರಡೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1:

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಒಳಿತ್ತಿರುವ ಭಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಬೇಳೆಸುವುದು,
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮೌಲಿಕ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು,
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಮತ್ತು ಕೇಳುವ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು,
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು
- ಸೃಜನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು

M E T H O D

ವಿಧಾನ

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು, ಅವರು ವಿವಿಧ ನಿರ್ಜೀವ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಸಚೀವಿಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ರಚಿಸಿಲು ಮತ್ತು ರೂಪಿಸಲು ಹೇಳಿ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಮೊಬೈಲ್ ಪೋನ್ ಇನ್‌ಹೋಂದು ಮೊಬೈಲ್ ಪೋನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಹಾಸುವು ಹೊಲಿದಲ್ಲಿ ವೇಂಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಅಥವಾ ಮನೆಯ ಗೋಡೆಯು ಬಾಗಿಲುಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವಂತೆ. ಹೇಗೆ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಅಯೋಜಕರು ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನೀಡಿ. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಇಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಜೋಡಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನು ಸಂಭಾಷಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವರಿಗೆ 10 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶ ನೀಡುವುದು. ಒಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ನಂತರ, ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದು.

ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

ಅಯೋಜಕರು

- ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅಥವಾ ನಿರ್ಜೀವ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಭಾಷೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದು ಎಂದು ಚರ್ಚಿಸಿ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಷೆಗಳು ಹೊಂದಿರುತ್ತಿದ್ದವು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಸೃಜನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ.
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಏಕೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಲು ಅವರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ.
- ಕೆಳಗಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವುದನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ.
- ಸನ್ನಿಹಿತ ಸಂದರ್ಭದ ಜೊತೆಗೆ ಮಾತನಾಡುವವರ ಮೇಲೆ ಕೇಳುಗರಿಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಹಿಕೆಗಳಿಂದ ಸಂಪರ್ಕವು ಹೇಗೆ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. ಉದಾ: ಶಿಕ್ಷಕರು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಬ್ಯಾಯಿಸುವುದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಥವಾದ್ದರು, ಆದರೆ ಅದೇ ಶಿಕ್ಷಕನು ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಗದರಿಸಿದರೆ, ಅದು ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಥವಲ್ಲ.
- ಸನ್ನೆಗಳು, ಸ್ವರ, ಭಾವಭಂಗಿ, ಕಣ್ಣಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಮುಂತಾದ ಮೌಲಿಕ ಭಾಷೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಮಾತಾನಡಲು ಬಳಸುವ ಪದಗಳಿಂತ ಇವು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಭಾವಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಚರ್ಚಿಸಿ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಸನ್ನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಕೋಪಗೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಗೆ ತೋರಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ. ಅಧ್ಯರಿಂದ, ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮೌಲಿಕ ಅಂಶಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಿಕೆಯಿಂದಿರುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಉಪಾಂಶ

ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಹಂತ ಹಂತದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಡೆಸಿ:

ಸ್ವೀಕರ್ತ್ರೋ → ಸಂದೇಶ → ಚಾನೆಲ್ / ಮಾಧ್ಯಮ → ಸಂದೇಶ → ಕೇಳುಗ → ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ

ಸ್ವೀಕರ್ತ್ರೋ (ಭಾಷಣಕಾರರು) – ಸ್ವೀಕರ್ತ್ರೋ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅವರ ವರ್ತನೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಸ್ವೀರಿಯೊಟ್ಟೋಗಳು (ಶಬ್ದ ಸಾಧನ), ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಹಂತವು ಸಂದೇಶವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮತ್ತು ರವಾನಿಸುವ ವಿಧಾನದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.

ಸಂದೇಶ: ಸಂದೇಶವು ಭಾಷಣಕಾರರು ಮೌಲ್ಯಿಕವಾಗಿ, ಅಮೌಲ್ಯಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮಾಡಲು ಬಯಸುವ ನಿಜವಾದ ವಿಷಯ.

ಚಾನೆಲ್ / ಮಾಧ್ಯಮ – ಮಾಧ್ಯಮ/ಚಾನೆಲ್ ಎನ್ನಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಪೋಸ್ಟ್ ಅಥವಾ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ.

ಕೇಳುಗ: ಕೇಳುಗನು ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕರ್ತ್ರೋಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಈತ ಮಾತನಾಡುವವರನ್ನು ಮಾತನಾಡಲು ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜಿಸುವನು. ಕೇಳುಗರ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ವರ್ತನೆ, ಆಲೋಚನೆಗಳು, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸಂದೇಶವನ್ನು ಗೃಹಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕೋಪಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಅಸಮಾಧಾನಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಅವರನ್ನು ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಅವರು ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯು ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆಯಾದರೂ, ಇದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಬಲವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕಚ್ಚೆರಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಜೀಪಚಾರಿಕವಾಗಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದ ಆಗಿರುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಡುವೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ನೀವು ಮಾತನಾಡುವ ರೀತಿ ಮತ್ತು ವಿಷಯ ಏನು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಕಾಳಜಿವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅನೊಪಚಾರಿಕವಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಏನು ಹೇಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ಯೋಚಿಸದೆ ನೀವು ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಿರು.

ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಮೊದಲ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಮ್ಮ ಮಾತನಾಡುವ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು. ಆಯೋಜಕರು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸಲಹಾಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.

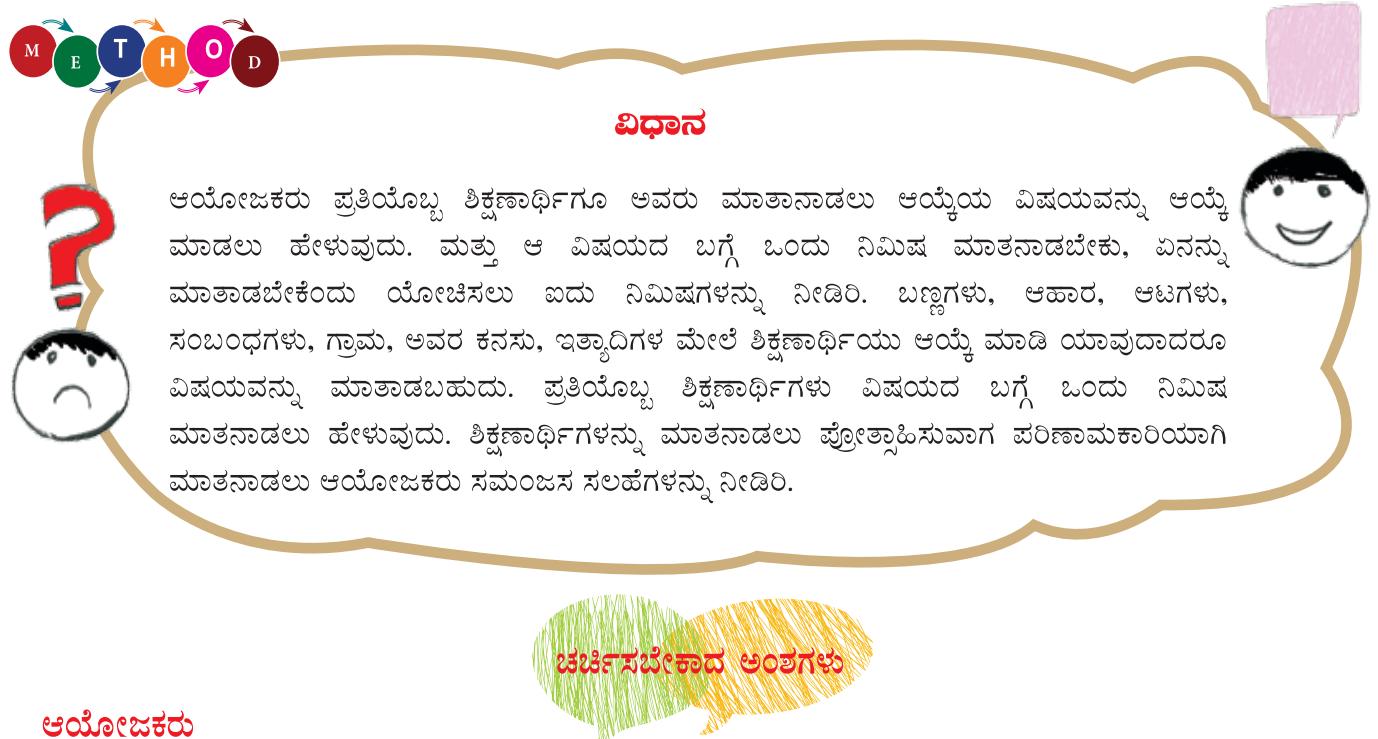
1. ನಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಬಂದಿರುವವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ
2. ಮಾತನಾಡುವವರು/ಭಾಷಣಕಾರರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡುವ ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಬಳಸಿ,
3. ಸಂದೇಶವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸುಲಭವಾಗಿದೆಯೆಂದು ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
4. ಮುಂದೆ ಇರುವವರೊಂದಿಗೆ ಕಣ್ಣಿನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತಾಡಿ.
5. ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದಿರಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ನಂಬಿರಿ.
6. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬದಲು ಮಾತಾಡಿ
7. ನಿಮ್ಮ ಕೇಳುಗರಿಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ
8. ನೀವು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯೇಯಕೆಯಾಗಿ ಭೇಟಿಯಾದಾಗ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಕೆಲವನ್ನು ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬಹುದು. ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ
9. ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬೇಡಿ.
10. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ನೀವು ಮಾತನಾಡುವ ಮೊದಲು ಯೋಚಿಸಿ

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಕರು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2:

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮಾತನಾಡುವ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು
- ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಅಡೆತಡೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.

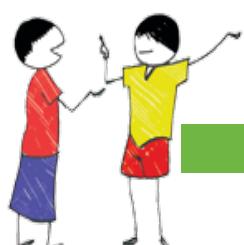
ಆಯೋಜಕರು

- ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಒಬ್ಬರು ತನ್ನ ಮಾತನಾಡುವ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ. ನಾವು ಗುಂಪನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ನಾವು ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಕಣ್ಣಿನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಹೇಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ. ನಮ್ಮ ಆಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವರಿಸಲು ನಾವು ಜೋರಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
- ಅನೇಕ ಜನರೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಹೊಂದಿದ್ದ ಆಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ. ಅತ್ಯುವಿಶ್ಲಾಸದಿಂದ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಡೆಯಾಗುವಂತಹ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ನಿರ್ಮೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ. ಜನರ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವಾಗ ಹಾಗೂ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಅವರು ಹೇಗೆ ನಂಬಬೇಕು ಮತ್ತು ಅತ್ಯುವಿಶ್ಲಾಸದಿಂದ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3:

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಮತ್ತು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುವುದು

ವಿಧಾನ

ಅಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ಅರ್ಥವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳುವುದು. ಗುಂಪಿಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನೀಡಿ ಮತ್ತು ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳುವುದು. ನೀಡುವಂತಹ ವಿಷಯಗಳೆಂದರೆ :- "ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯೇ ಉತ್ತಮ ನೀತಿಯೇ?", "ನನ್ನ ಗ್ರಾಮ ಎಂದಾದರೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಬಹುದೇ?", "ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಗರೀಕರಣವೋಂದೇ ದಾರಿಯೇ?" ಅಯೋಜಕರು ವಿಷಯವನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಅವರವರ ಗುಂಪಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತವೆಂದು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಭಾವಿಸುವ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು. ಇದು ನಿಮಿಷವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಯೋಜಿಸಲು ನೀಡಿ ಮತ್ತು ಅನಂತರ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲು ಹೇಳುವುದು. ಅಯೋಜಕರು ಮುಕ್ತ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು. ಅವರು 15-20 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬಹುದು.

ಚರ್ಚೆಸಚೇರಾದ ಅಂಶಗಳು

ಅಯೋಜಕರು

- ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬರೇ ಮಾತನಾಡಲು ಏಕ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚೆಸಿ. ನಾವು ಜೋರಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಶಾಂತವಾಗಿರಿ ಮತ್ತು ಇತರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಿ. ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಕಣ್ಣಿನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾವು ಮಾತನಾಡುವ ಮೊದಲು ಯೋಚಿಸಿ. ಇತರನ್ನು ಸಹ ಆಲಿಸಿ.
- ಗುಂಪು ವಿಶ್ಲಾಸವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆ (group discussion) ಗಳು ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಲು ನಿಯಮಿತ ಮಧ್ಯಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ. ಕೆಲವು ಕಾಲೇಜುಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರವೇಶ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಜ್ಞಾಗಿರಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿ ಕಾರ್ಯ

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇದು ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ನಿಗ್ಧವೇಶಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಅಮೌಲ್ಯಿಕ ಸಂವಹನದ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂವಹನ ನಡೆಸುವುದು ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗುಂಪಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂವಹನ ನಡೆಸಲು ಅವರು ಬಳಸುವ ಸನ್ನೆಗಳು, ಸ್ವರ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ.

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಆಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರ.)

ನನ್ನ ಕಲಿಕೆಗಳು: (ಈ ತರಗತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಧಿಕಗಳು ಏನು ಕಲಿತರು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಆಯೋಜಕರು ಬರೆಯಿರ).

ಹಾರ್ಟ 10

ಸ್ವಯಂ ಮತ್ತು ಇತರರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಪಾಠದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು,
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು,
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನದ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ನಿರಾರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು
- ಇತರರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

ಅವಧಿ: 135 ನಿರ್ಮಿಷಗಳು

ಅವಧಿ: 90 ನಿರ್ಮಿಷಗಳು

ಸಮಯ ವಿಂಗಡಣೆ

15 ನಿರ್ಮಿಷ	20 ನಿರ್ಮಿಷ	15 ನಿರ್ಮಿಷ	20 ನಿರ್ಮಿಷ	20 ನಿರ್ಮಿಷ
ಚಟುವಟಿಕೆ 1 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 1 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 2	ಚಟುವಟಿಕೆ 2 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ	ದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ

ತರಬೇತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಕೆಪ್ಪು ಹಲಗೆ/ಬಿಳಿ ಹಲಗೆ, ಸೀಮೆಸ್ಟ್ರಿ/ಮಾರ್ಕೆರ್ಟ್ ಪೆನ್ಸನ್‌ಗಳು, 04 ಕಾಗದದ ಹಾಳೆಗಳು, ಸೆಲ್ಲೋ ಟೇಪ್, ಬಣ್ಣದ ಪೆನ್ಸನ್‌ಗಳು, ಸಂಗೀತವನ್ನು ನುಡಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಾಧನ.

ಅಯೋಜನೆಗಳ ಉದ್ದೇಶ

ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನ ಅಥವಾ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ನಿರ್ಮೋಂದಿಗೆ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಆರಾಮವಾಗಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನ ಅಥವಾ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ನಮ್ಮ ದೊರ್ಕಲ್ಯಾಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಮಧ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಿನ ದೊಡ್ಡವರು ಸಹ ನಮ್ಮ ಉತ್ತಮವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳುವುದಕ್ಕಿಂತ, ನಮ್ಮ ತಪ್ಪಾಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ನಾವು ನಮ್ಮೋಳಗಿ ಕುಸಿಯುಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇವೆ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಸ್ವಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ನೋಡಲು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನವು ನಮ್ಮ ಸಾಮಧ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮೋಳಗೆ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಅಶ್ವತ್ತೆಯಿಂದ ಹೊರಬರಲು ನಮ್ಮ ಸಾಮಧ್ಯದ ಮೇಲಿನ ಅಜಲ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ಅವರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನದ ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗಲು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ.

ಚಟಪಟಿಕೆ 1

ಲುದ್ದೇಶಗಳು

- ಶ್ರೀಕಣಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು,
- ಶ್ರೀಕಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಾನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು
- ಶ್ರೀಕಣಾರ್ಥಿಗಳು ಅವರವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲು ಸಜ್ಜಗೊಳಿಸುವುದು.

ವಿಧಾನ

ಶ್ರೀಕಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ A4 ಕಾಗದದ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಕೆಲಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ(ಟೇಬಲ್)ವನ್ನು ಕಪ್ಪುಹಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆಯುವುದು.

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವ ವಿಷಯಗಳು	ನಿಮಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸಗಳು

- ಆಯೋಜಕರು ಶ್ರೀಕಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಹಾಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಟೇಬಲ್ ಅನ್ನು ಬರೆಯಲು ಹೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಟೇಬಲ್ ಒಳಗೆ ಸ್ತೂಪಿತ ಏವರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಹೇಳುವುದು.
- ಶ್ರೀಕಣಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಂತವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಹಾಗೂ ಅವರ ನಡವಳಿಕೆ, ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಸೂಚಿಸುವುದು.
- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಯೋಚಿಸಬಹುದಾದ ಮೃತ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಸೂಚಿಸುವುದು.
- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ, ಆಯೋಜಕರು ಶ್ರೀಕಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅವರವರ ಟೇಬಲ್ ತೋರಿಸಲು ಕೇಳುವುದು.

ಆಯೋಜಕರು

- ಶ್ರೀಕಣಾರ್ಥಿಗಳು ಎರಡನೇ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತುಂಬಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಲಾಗದ ಕೆಲಸಗಳು ಹೆಚ್ಚಿದು ಕಡಿಮೆ ಸ್ವಾಭಾವಾನವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದು ಹೇಗೆ ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ. ಅವರು ಇದರಿಂದ ಸುಧಾರಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರು ಪ್ರಜಾಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿಡುವ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿ.
- ಶ್ರೀಕಣಾರ್ಥಿಗಳು ಅವರವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಿ ತಿಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದನ್ನು ಬರೆಯದೆ, ನಿಜ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬರೆಯಲು ಹೇಳಿ.

ಪಲಕಲ್ಲನಯ ಟಪ್ಪಣಿ

ಕಡಿಮೆ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ನೀವು ಹೊಂದಿರುವ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲ ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ನಿರಂತರ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲಸವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು, ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನೀವು ನಿಮ್ಮಾಂದಿಗೆ ಆರಾಮವಾಗಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ನೀವು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿರುವಂತೆ ಅನುಸರಿಸಿ:

ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ನೀವು ಬಯಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಇತರ ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ನೀವು ಸಹಾಯಕರಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ.

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಇತರರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿರು ನಡೆಸಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಇತರರನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಶಾಖ್ಯಸುವ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಆಯೋಜಕರು ಪ್ರತಿ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಕಾಗದದ ಹಾಳೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಲು ಹೇಳಿ. ನೀಡುವುದು. ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಸೆಲ್ಲ್‌ಟೆಪ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಬೆನ್ನಿನ ಆಯೋಜಕರು ಆ ಹಾಳೆಯನ್ನು ಸೆಲ್ಲ್‌ಟೆಪ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಅಂಟಿಸಿ. ಆಯೋಜಕರು ಸಂಗೀತವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಮೇಲೆ ಅಂಟಿಸಿ. ಆಯೋಜಕರು ಹಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯ ಗುಂಪಿಗೆ ಹೇಳಿ. ಸಂಗೀತವು ಹಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಅಂಟಿಸಿರುವ ಹಾಳೆಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಅಂಟಿಸಿರುವ ಹಾಳೆಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಲಾತೆಮ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ತಿಳಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಲಾತೆಮ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ತಿಳಿಸಿ. ಒಬ್ಬರ ಬೆನ್ನು ಹಿಂದೆ ಬರೆಯಲು ಮೃದುವಾದ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಹಾಕಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಬರೆದ ನಂತರ, ಆ ಹಾಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ತಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ಓದಲು ತಿಳಿಸಿ. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಬರೆದಿದ್ದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ಓದಲು ತಿಳಿಸಿ. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಬರೆದಿದ್ದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳಿ.

ಬದಲಾವಣೆ: ದಯವಿಟ್ಟು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಜೆನಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಗೆಂಳು. ಒಂದು ವೇಳೆ, ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ತಿಳಿದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಧನಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಹಾರಾತ್ಮಕ ಗುಣಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿರುವ ಐದು ಜನರ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯಲು ತಿಳಿಸಿ. ಅವರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಆಯೋಜಕರು

- ನೀವು ಪಡೆದ ಅಶ್ವತ್ತಮ ಅಭಿನಂದನೆ ಯಾವುದು?
- ನೀವು ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೀರಾ? ಏಕೆ?
- ಜನರು ಒಬ್ಬರನೆನ್ನಿಬ್ಬರು ಹೆಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುತ್ತೀರಾ? ಏಕೆ?
- ನಿಮ್ಮನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ? ಇನ್ನೂ ನಿಮಗೆ ಸೆನಪಿದೆಯೇ?

ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಸ್ವಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೆಲವು ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಪರಿಂದ ಹೇಗೆ ದೂರವಿರಬೇಕೆಂದು ಆಯೋಜಕರು ತಿಳಿಸಿ.

ಇತರರಿಂದ
ಟಿಕೆಗೊಳ್ಳಬಾಗುವುದು

ನೀವು ಸುಳ್ಳು
ಹೇಳಿದಾಗ /
ಮನ್ನಿಸುವಾಗ

ನಿಮ್ಮನು ನೀವು ಸೋಡಲು,
ನಿಮ್ಮಾಂದಿಗೆ ನೀವು
ಆರಾಮವಿಲ್ಲದಿರುವುದು.

ನೀವು ಭರವಸೆಯನ್ನು
ಲುಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾಗುವುದು

ನೀವು ಇರಬೇಕಾದ
ಸಮಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು

ಸೋಮಾರಿತನ

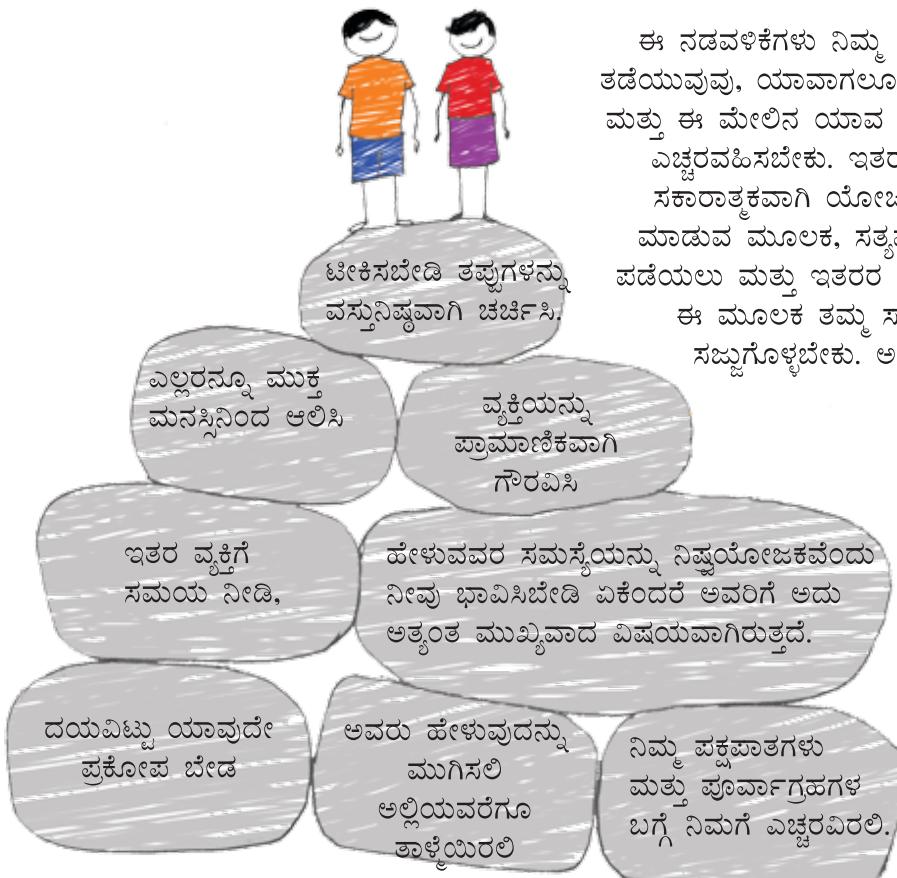
ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು
ಸಮರ್ಥನೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬಾಗುವುದು

ಮನೆ ಮಾಡಿದರೂ ತಪ್ಪು
ನಿಲುವುಗಳಿಗೆ
ಮುಂದಾಗುವುದು

ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ
ವಹಿಸದೆ ಇರುವುದು.

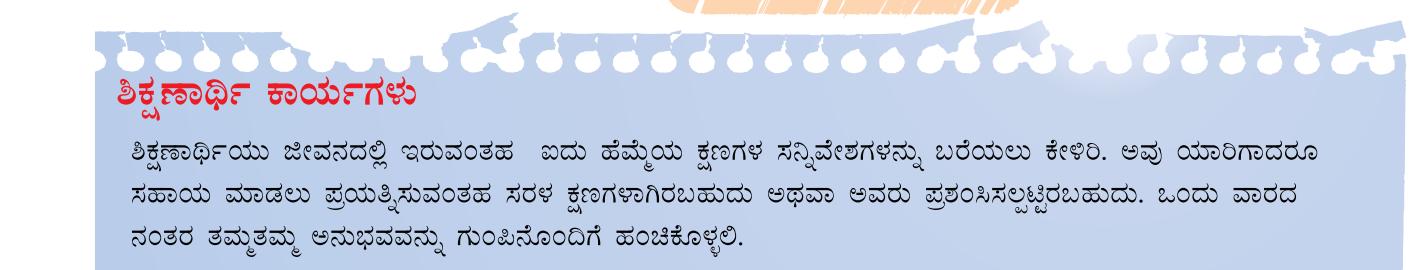
ನಿಮ್ಮ ಮೀರಿದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟವನ್ನು
ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು
ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು
ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರುವುದು

ಈ ನಡವಳಿಕೆಗಳು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನವನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ತಡೆಯುವುವು, ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಮೇಲಿನ ಯಾವ ನಡವಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೊಗಿದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಬೇಕು. ಇತರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ, ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಪ್ರತಿದಿನ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ, ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ, ಇತರರಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಇತರರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲು ಮುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು, ಇತ್ತಾದಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಚ್ಚಿಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರವರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಅವರು ಒಳಸಬಹುದಾದ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು.

ನಾವು ಅವರವರ ಸ್ವಂತ ಗೌರವಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅವರ ಸುತ್ತಲಿನ ಇತರ ಜನರ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಡುವ ಕಡೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅವರು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಇತರ ಜನರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಅವರು ಒಳಸಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ಇತರ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಈ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಗೊಳಿಸಲು ಅವರು ಯಾರೋಂದಿಗೆ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಜಂದುರೇವಿರನಿಗೆ 19 ವರ್ಷ. ಅವನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಮ್ಮ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಫಲಿತಾಂಶಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯತ್ವದಾಳ್ಳಿನೆ. ಅವನು ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಬಡ ಮ್ಹ್ಯಾಲಿಗೆ ಮನೆಪಾಡದ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ತನ್ನ ಶಾಂತತೆ, ಸ್ವಯಂ ನಿಣಾಯ ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯವನಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಅವನು ಕಾಲುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆರಾಮವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆತನಿಗೆ ಸಬ್ರೋ-ಇನ್ಸೆಪ್ಟರ್ ಆಗುವ ಆಸೆ. ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಇನ್ಸೆಪ್ಟರ್ ಆಗುವ ತಯಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಅವರ ಜಿಕ್ಕಪ್ಪ ಅವನನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಆಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರ.)

ನನ್ನ ಕಲಿಕೆಗಳು: (ಈ ತರಗತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಧಿಕಗಳು ಏನು ಕಲಿತರು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಆಯೋಜಕರು ಬರೆಯಿರ).

ಹಾರ್ಟ 11

ನಮ್ಮನ್ನ ನಾವು (ಸ್ವಯಂ) ಮತ್ತು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಗೌರವದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು.
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆತ್ಮಗೌರವಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುವ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು, ಮತ್ತು
- ಯಾವುದೇ ವ್ಯಾತಾಸಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು

ಅವಧಿ: 75 ನಿಮಿಷಗಳು

ಸಮಯ ವಿಂಗಡಣೆ

15 ನಿಮಿಷಗಳು	20 ನಿಮಿಷಗಳು	25 ನಿಮಿಷಗಳು	15 ನಿಮಿಷಗಳು
ಚಟುವಟಿಕೆ 1 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 1 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 2 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 2 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ

ತರಬೇತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆ/ಬಿಳಿ ಹಲಗೆ, ಮಾರ್ಕೋ ಪೆನ್ಸು/ಸೀಮೆಸ್ಟ್ರಿ, 04 ಕಾಗದದ ಹಾಳೆಗಳು, ಸ್ಕೆಚ್ ಬಣ್ಣದ ಪೆನ್ಸುಗಳು, ಸ್ವೀಲ್ ಲೋಟಗಳು, ಹಳೆಯ ಬಳೆಗಳು, ಹಗ್ಗಿ, ಚಮಚಗಳು

ಅಯೋಜಕಲಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಆತ್ಮಗೌರವವು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಫನತೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಬದುಕಲು ಆಧಾರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಗೌರವದಿಂದರಲೂ ಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ನಮಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಮೌಲ್ಯದಂತೆ ಕಾಣುವ ಗೌರವದ ವಿಷಯವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇತರರಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸ್ವತಃ ನಮಗೂ ಸಹ ಗೌರವ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪ್ರಭಾವಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ವೇಚ್ಛ ಬೆಳೆಸುವುದು ಅಥವಾ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಮುಂತಾದ ಸಣ್ಣಪ್ರಾಟ್ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಹಳಪ್ಪು ಬಾರಿ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಯಾವ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಧ್ಯಗಳನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುವುದು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ.

"ನಾನು ನನ್ನನ್ನ ಏಕೆ ಗೌರವಿಸಬೇಕು?" ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಕೇಳಬಹುದಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮನ್ನ ಹೆಚ್ಚು ಗೌರವಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೀವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಗೌರವಿಸುವ ಏದು ಜನರ ಹೆಸರು ಹೇಳಲು ನಿಮ್ಮನು ಕೇಳಿದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಹೆಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಆತ್ಮಗೌರವವನ್ನು ಲಘುವಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸುತ್ತೇವೆ, ಹಲವಾರು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ಗೌರವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾವು ಕೊಟುಂಬಿಕ ಹಿಂಸಾಚಾರಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದಾಗ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಿದಿದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ನಾವು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಬಯಸಿದಾಗ ನಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂದು ನಾವು ಯೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮಗೌರವವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾನದ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು. ಆತ್ಮಗೌರವವಿಲ್ಲದೆ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಕೇಳಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಯೋಜಕರು ಆತ್ಮಗೌರವದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಆತ್ಮೀಯ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಬೇಳೆಸುವುದು,
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆತ್ಮಗೌರವದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು ಮತ್ತು
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಮಗೆ ತಾವು ಗೌರವವನ್ನು ಹೊಂದಲು ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಹಿಸುವುದು.

ಇಧಾನ

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ A4 ಕಾಗದದ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ. ಆಯೋಜಕರು, ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೆಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಲು ಹೇಳಿ ಹಾಗೂ ಗೌರವದಿ ಕಾಲ್ಯಾಂಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಹೇಳಿ. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಿರುವಾಗೆ ದೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾವಿಸುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿ. ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ "ನೀವು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ ಎಂದು ಉಂಟಿಸಿಕೊಂಡು. ಜನರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಖೂಷಿಪಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿ. ನೀವು ಮಾರುಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಎಂದಿಗೂ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ನೋಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವನು ಕೂಡ ನಿಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಲೆ ಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಉಂಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ," ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಸುತ್ತಲು ಮತ್ತು ಇಡೀ ಕಾಲ್ಯಾಂಡಿಗೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಿಳಿಸಿ. ಅವರ ದೃಶ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೆಲವು ಹೆಗ್ಡುರುತ್ತಾರೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಮೂಲಕ ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯ ನಡಿಗೆಯನ್ನು ಇನ್ನಾಗಿ ಸರಳಗೊಳಿಸಿ.

"ಗೌರವದ ನಡಿಗೆ" ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ, ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಇತರರು ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವಂತೆ ಅವರು ಭಾವಿಸುವ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಹೇಳಿ. ಅವುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಅವರಿಗೆ 10 ನಿಮಿಷಗಳನ್ನು ನೀಡಿರಿ. ನಂತರ ಅವರು ಈಗ ಹೊಂದಿರುವ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲು ಹೇಳಿ, ಇದು ಅವರಿಗೆ ಅನನ್ಯ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಯೊಂದಿರುತ್ತಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಗೌರವದಿಂದಿರಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಚರ್ಚೆಸಂಚಯದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು

ಆಯೋಜಕರು

- ನೀವು ಏನಾಗಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ನೀವು ಏನನ್ನು ಉಳಿವರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದರ ಹೇರಣಿಯೂ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಿ ತಿಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನಾವು ಇತರರನ್ನು ಅಗೌರವಿಸಬಾರದು ಬಂದು ದಿನ ನಮಗೆ ಗೌರವ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರರನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು. ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೇಗೆ ಗೌರವಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆತ್ಮಗೌರವವನ್ನು ವ್ಯಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯವಾಗುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿ ಜೊತೆಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಧನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ಇತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು, ಒಬ್ಬರ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿ ಮತ್ತು ಗೌರವದಿಂದ ನೋಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುವುದು ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಂತೆ ಹಾಗೂ ದ್ವಿನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕಾರಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ. ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಲೋಚನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಚುರುಕುಗೊಳ್ಳಲು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ.
- ನಿಮ್ಮ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಕೇಳಿರಿಮೆಯ ವರ್ತನೆ ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮಗೌರವವನ್ನು ಹೇಗೆ ತಗ್ಗಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಗೌರವವಿಲ್ಲ ಎಂದರ್ಥವಲ್ಲ, ಅದು ನಿಜವಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಹಣವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜನರನ್ನು ಗೌರವಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮಗೌರವವು ಯಾವುದರ ಮೇಲೂ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೂ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ನಿಮ್ಮ ಘನತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ದುಷ್ಪಶ್ವರ್ಥದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಹ ಆತ್ಮಗೌರವವು ಹೇಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಹಲಿಕಲ್ಲನೆಯ ಉಪಾಂಶ

ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಗೌರವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಇತರರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸೂಣವಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಏನಾಗಿದ್ದರೋ ನಮ್ಮನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಬಯಸುತ್ತೇವೆಯೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವು ಇತರರನ್ನು ಅವರು ಯಾರೇಯಾಗಿದ್ದರು, ಅವರು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವರು ಯಾವ ಜಾತಿ ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದರೂ ಗೌರವಿಸಬೇಕು.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವೀರಿಯೊಟ್‌ಪೋಗಳು ಇತರರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ. ವೃತ್ತಿಗಳಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದು ಮಾನವನ ನಡುವಿನ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಒಬ್ಬ ವೈಕೀಕ್ಯ ಕೆಳಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವನು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದರೆ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅವನು ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಹಕ್ಕು ಇದೆ ಎಂದು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇತರರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಆಯೋಜಕರು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇತರರನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು ಹೇಳಿಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರವರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತರರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹರಡಲು ತಿಳಿಸುವುದು.

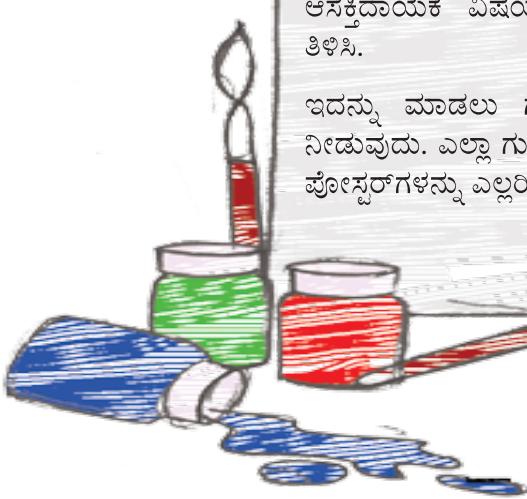

ವಿಧಾನ:

ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ಏಕೆ ಗೌರವಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸೂಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸನ್ನೇಗಳ ಮೂಲಕ ಗೌರವವನ್ನು ಹೇಗೆ ತೋರಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಕರು ಚರ್ಚಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಸನ್ನೇಗಳ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗೌರವವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು 4–5 ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಸುತ್ತಲಿರುವ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಹೇಗೆ ಗೌರವಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಜನರು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ವಿಷಯಗಳ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ.

ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 20–25 ನಿಮಿಷಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ಗುಂಪುಗಳು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ, ಅವರ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೋರಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದು.

ಅಯೋಜಕಲಿಗೆ ಸೂಚನೆ

ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಎಳೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಯಂ ಮತ್ತು ಇತರರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪಾಠದೊಂದಿಗೆ ಆಯೋಜಕರು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಭಂದಿಸಿ ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು.

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳು

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಐದು ಸನ್ನಿಹಿತಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಹೇಳಿ, ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಇತರರ ಮಾತಿಗೆ ಕೆವಿಗೊಡದೆ ಅಧವಾ ಸ್ವತಃ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಕ್ಕಿಡದೆ ಅವರಿಗೆಅವರೆ ಅಧವಾ ಇತರರಿಗೆ ಗೌರವವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಘಟನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಆಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.)

ನನ್ನ ಕಲಿಕೆಗಳು: (ಈ ತರಗತಿಯಿಂದ ಶೀಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಏನು ಕಲಿತರು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಅಯೋಜಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ).

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಆಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.)

ಹಾರ್ಟ್ 12

ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದಿರುವುದು

ಪಾರದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಮೂರು ಮೂಲಭೂತ ನಡವಳಿಕೆಯ ಮಾದರಿಗಳಾದ ನಿಷ್ಠಿಯ, ಆಕ್ರಮಣ ಮತ್ತು ದೃಢವಿಶ್ವಾಸಗಳ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು
- ಅನುಕೂಲಮಾಡುವುದು.
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ದೃಢವಾದ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಜ್ಜಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ದೃಢತೆಯ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ತಡೆಯುವ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಸುವುದು.
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ದೃಢವಾದ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಅವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

ಅವಧಿ: 85 ನಿಮಿಷಗಳು

ಸಮಯ ವಿಗಂಡಣೆ

20 ನಿಮಿಷ	20 ನಿಮಿಷ	20 ನಿಮಿಷ	25 ನಿಮಿಷ
ಚಟುವಟಿಕೆ 1	ಚಟುವಟಿಕೆ 1 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 2	ಚಟುವಟಿಕೆ 2 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ

ತರಬೇತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆ/ಬಿಳಿ ಹಲಗೆ, ಮಾರ್ಕೆರ್ ಪೆನ್ನು /ಸೀಮೆಸ್ಟಿಲ್‌ಗಳು

ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ:

ಮುನ್ಮುಡಿ

ನಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಆಗದೆ ನಾವು ಎಪ್ಪು ಬಾರಿ ದೂರಸರಿದಿದ್ದೇವೆ? ನಾವು ಏನನ್ನಾದರೂ/ಯಾರೊಬ್ಬಿರ್ಗೆ ಬೇಡಹೆಂದು ಎಪ್ಪು ಬಾರಿ ಹೇಳಲು ಬಯಸಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ? ನಮಗೆ ಎಪ್ಪು ಬಾರಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇವೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ? ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇತರರಿಂದ ಗೌರವ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ದೃಢತೆಯ ಸಮರ್ಥನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು. ದೃಢತೆ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು, ಭಾವನೆಗಳು, ವರ್ತನೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ, ಅನಗತ್ಯ ಆತಂಕವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ, ಇತರರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಗತ್ಯ ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನೋಡುವ ನಡವಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೃಡತ್ವದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ, ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿರಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಮಾತುಕೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈಗಾಗೆ ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರುತ್ತೇವೆ "ನೋಡಿ ಮತ್ತು ಕೇಳಬಾರದು" ಅಥವಾ "ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ತುಂಬಾ ಬೆಕ್ಕಿಷುರು" ಅಥವಾ "ನೀವು ನನಗೋಸ್ಕರ ಅಂತಹ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ?" ಹಾಗೂ ಈ ರೀತಿಯ ಯಾವುದೇ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿ ತಳ್ಳಿಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಇತರರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಂತೋಷಿಸಲು ನಮಗೆ ಕಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬರ ಸ್ವಂತ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಓಲ್ಲೆಸುವುದು ಸ್ವಾರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿಸುವ ಭಾವನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಹತಾಶೆ ಅಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ದೃಢೀತ್ವದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು ಒಬ್ಬರನ್ನು ತಾವಾಗಿಯೇ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಬೇಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

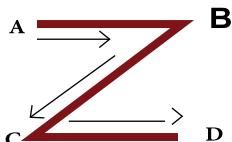
ಚಟುವಟಿಕೆ 1 – ಪಟಾಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆ

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- › ಎಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- › ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಫಿಯ, ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಮತ್ತು ದೃಢವಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ.

ಅಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲು ಹೇಳಿ. ಈ ಗುಂಪುಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಎದುರುಬಂದು ಎರಡು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲು ತಿಳಿಸಿ. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಸಲು ಅರ್ಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡುವುದು. ಒಂದು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅವರ ಎದುರು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜೊತೆಗಾರ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸನ್ನಿಹಿತವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಜೊತೆಗಾರರು ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತಪ್ಪು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು. ಅಂದರೆ, ಎ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು, 'ಎ'ಗೆ 'ಬಿ'ಯು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವುದು, 'ಜಿ'ಗೆ 'ಸಿ'ಯು ಮತ್ತು 'ಸಿ'ಗೆ 'ಡಿ'ಯು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವುದು. ಅವರುಗಳು ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಪಾಕ್ ಹೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತರಾಗಿರಲು ಮತ್ತು ಯೋಚಿಸದೆ ತಕ್ಷಣ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಲು ಅಯೋಜಕರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ.

**ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ
ಇಂತಹ
ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು
ನೀಡಿರಿ:**

- 1) ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ನಿಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯದ ಸಹಾಯಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೀವು ಪ್ರಯಾಸಪಡುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣ ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸಮಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- 2) ನಿಮ್ಮ ಗಂಡ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಹೊಡೆಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವಿರಿ.
- 3) ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರು, ನೀವು ಮನೆಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ನೀವು ಬಯಸುವದಿಲ್ಲ.
- 4) ನೀವು ಬೇರೆ ಖಾರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಓದಲು ನಿಮ್ಮ ಪೋಡಕರ ಅನುಮತಿ ಬೇಕು ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪೋಡಕರು ಒಬ್ಬೆ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಯೋಜಕರು

- ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಆನಂದಿಸಲು ಮತ್ತು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ. ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳ ವೈವಿಧ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯರನ್ನು ಕೇಳಿರಿ.
- ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ, ದೃಢ ಸಮರ್ಥನೀಯ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಫಿಯ ಎಂದು ಒತ್ತಿತೋರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದು ದ್ವಾರಾ ಸ್ವರ್ಗ, ದೇಹ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಮೌಲಿಕ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ.
- ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆದರ್ಥ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಮೊದಲ ನಿದರ್ಶನದಲ್ಲಿ, ಈಗಾಗಲೇ ನಿಮಗೆ ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸವು ಇರುವುದರಿಂದ ನೀವು ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರಿ. ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿಯಾಗದೆ ಅಥವಾ ಮನ್ನಿಸದೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ದೃಢ ಸಮರ್ಥನೀಯ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆ.

ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಬಾಹ್ಯಾಂಶ

ನಿಷ್ಣಿಯ/ಸಾರಾತ್ಮಕ, ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಮತ್ತು ದೃಢವಾದ ನಡವಳಿಕೆ ಎಂದರೆನು?

ನಿಷ್ಣಿಯ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು, ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದಿರುವ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಳಿಸಲು ಇತರರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಿಷ್ಣಿಯವಾಗಿರುವ ಜನರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೀರ್ಘ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮಾತನಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯಮಾತ್ತಾರೆ, ಕ್ಷಮೆಯಾಚಿಸುವಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆಗಾಗೆ ಮುದುವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಂಜುಬುರುಕವಾಗಿರುವ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕಣ್ಣಿನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ, ಕೆಳಗೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ತಮ್ಮ ಕೈಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಆಡಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ನಡುವೆ ತಮ್ಮ ತುಟಿಗಳನ್ನು ಕಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಲೋಚನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ, "ನನ್ನನ್ನು ಎಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ" "ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ನಿಮ್ಮಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ" ಅಥವಾ "ನಾನು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಜನರನ್ನು ನಿರಾಸೆಗೊಳಿಸಲು ಜವಾಬ್ದಿರಾಗಿರುತ್ತೇನೆ." ಜನರು ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಸಮಂಜಸ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲುಬಹುದು, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಇರುವ ಒತ್ತಡವು ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಪ್ರಕ್ರೋಪಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು ಮತ್ತು ನಿಷ್ಣಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕೇಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದರೂ, ಅವರು ನಿಸ್ನಾರ್ಥವಾಗಿ, ಯಾವಾಗಲೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಘರ್ಫತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಪ್ರಶಂಸಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದರಿಂದ ಅವರು ನಿಷ್ಣಿಯರಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ನಡವಳಿಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಇತರರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ನಡವಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಜನರು ಇತರ ಜನರನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಬೆದರಿಕೆಯನ್ನಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಜೋರಾಗಿ, ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ, ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುವ ಅಥವಾ ಅತಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬಹುದು. ಅವರು ಹಿಂಜರಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲೋರವಾಗಿರಬಹುದು ಮತ್ತು ಬೆದರಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡಬಹುದು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ "ನೀವು ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ..." ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಶೈಪ್ಪಿಸೆಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರಂತೆಯೇ ಅದೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಂಬಿದ ಜನರನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಳಗಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆರಳು ತೋರಿಸುವುದು, ಮುಷ್ಣಿಯನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸುವುದು, ಇತರರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜಾಗಗಳ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡುವುದು, ಕೆರಳಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಮೂದಲಿಸುವುದು, ದವಡೆಗಳನ್ನು ಬಿಗಿಗೊಳಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಕೈ ಸನ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವರು. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ "ನಾನು ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ", "ಬೇರೆಯವರಿಗಿಂತ ನನ್ನ ಅಗತ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಮುಖ್ಯ" ಅಥವಾ "ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು". ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇತರರನ್ನು ಅವರು ಬಯಸಿದ್ದನ್ನು ಮಾಡುವರೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ಹಾಗೂ ಅವರ ನಡವಳಿಕೆಯ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಜನರು ಅವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಇಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದು. ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಹ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯಲು ಕಷ್ಟಪಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಅವರ ನಡವಳಿಕೆಗಾಗಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥಿತಾವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅವಮಾನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು

ದೃಢ ಸಮರ್ಥನೆಯ ನಡವಳಿಕೆ: ಆಕ್ರಮಣಶೀಲತೆಯನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸದೆ ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಬ್ಬ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ ಗೌರವವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೃಢವಾಗಿ ಮತ್ತು ಶಾಂತವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕೆಲವು ಹಿಂಜರಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿರಗಳವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಸ್ವರವು ಶಾಂತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಮತ್ತು ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಕ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ "ನಾನು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ನಾನು ನಿಮ್ಮೊಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂಬ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೃಢವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅವರು ಬಯಸಿದ್ದನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಮತ್ತು ಸಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದೃಢವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.

ದೃಢವಾದ ನಡವಲಿಕೆಗೆ ಯಾವುದು ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದು?

1

ಪರಿಚಿತ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು - ನಮಗೆ
ಪರಿಚಿತವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಇದುವರೆಗೂ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವ
ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಲಭವಾಗಿದೆ
ಎಕೆಂದರೆ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಆರಾಮದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ
ಸುತ್ತಲಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನೀವು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡದಿರಬಹುದು.
ಇದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಹೈಕೆರಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಂಡುತ್ತದೆ
ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸಾಧಿಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಧೃಡವಲ್ಲಿದ
ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದೆ ಸ್ವೇಚ್ಛಿತರು ಮತ್ತು
ಹುಟುಂಬದವರು, ನೀವು ಬದಲಾಗಿ ದೃಢ ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿ
ವರ್ತಿಸುವುದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರೆ ಏತೇವಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಡಬಹುದು.

2

స్వాధీన ఎందు పరిగణిసలు భయపడువిరి - నీవు ఆగాగే ఇతరర అగ్యగళన్ను నిమ్మ స్వింతక్షీంత హచ్చాగి వరిసిదర్, దృఢ సమధినీయవాగి నీవు వత్తిసువుదరింద సామాన్యవాగి హేగే వత్తిసుతీరి ఎంబుదర విరుద్ధవాగి నీవు స్వాధీన ఎందు యోజిసలు పూరంబిసబముదు. నిమ్మ నంబిశేగళన్ను నీవు ప్రత్యీసుతీరువిరి, సవాలు మాదుతీరువిరి హాగూ అవుగళన్ను మరురాబిసుతీర్దిరి మత్తు ఇదు తుంబా కష్టకరవాగిరుతే.

3

యావుదే లిచిత ప్రతిఫలవిరువుదిల్ల - దృఢవాగిద్దాగ నీవు
నిమ్మ మాగ్ఫవన్ను సోడవుదు అనివాయ్ఫవిల్ల,
యావుదే లిచితవిరద హాగూ ఆదరింద మేలే పట్టి
మాడలాద ఇతర అనానుకొలగళ కారణదిందాగి నిమ్మ
నడవళికెయన్ను బదలాయిసలు తుంబా ప్రయత్నవన్ను
వాడువుదు సోక్తవాగిరువుదిల్ల ఎందు నీవు
భావిసబముదు.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2:

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ▶ అనుభవద పరిశ్రమద మూలక దృఢవాద నిధానరవన్ను తేగేదుకొళ్లలు తీక్ష్ణాధిగే శక్తి నీడువుదు
  - ▶ వ్యక్తిగటు దృఢవాగిరలు కేలవు మాగావన్ను అభ్యాస మాడలు సహాయ మాడువుదు.

ପ୍ରତିକାଳିକ

ఆయోజకరు, శిక్షణాధికారులు గుంపన్న ఎరడు భాగగళాగి మాడువుదు హాగూ 1 మత్తు 2 ఎందు గుంపన్న కరేయువుదు. గుంపు 1ర శిక్షణాధికారులు ఒళగిన వృత్తపన్న రూపిసువుదు హాగూ గుంపు 2ర శిక్షణాధికారులు హోరిగిన వృత్తపన్న రథిలిసువుదు. ఒళగిన వృత్తపు హోరిగిన వృత్తక్కె ఎదురుచుదరాగి నింటిరలీ, ఇదరింద ప్రతియొబ్బరూ జోతెగారరన్న హోందిరుతారే. ఒళగిన వృత్తపు అవర జోతెగారరిగి 'హౌదు' ఎందు హేళలీ, హోరిగిన వృత్తపు జోతెగారరిగి 'ఇల్ల' ఎందు హేళలి. అవరు ఏభిన్న స్ఫురగళు, శైలిగళు మత్తు దేహ భాషే (సౌమ్య, కోప, ఆత్మవిల్మాస మత్తు అసడ్జె) బిళసి హేళబేకు. కేలవు సల ఈ రీతి మాడిద నంతర, వృత్తగళు తమ్మ పదవన్న వినిమయ మాడిశాళ్లలి. ఈగ, ఒళగిన వృత్తపు జోదు' ఎందు హేళలి, హోరిగిన వృత్తపు జోదు-ఇల్ల' సుపుగళు ముగిద నంతర; హోరిగిన వృత్తపు జోదు బందు హజ్జె ముందే జలిసలి ఆద్వరింద ఎరడు వృత్తగళల్ని ప్రతియొబ్బరిగూ బేరే జోతెగారరు సిగుతారే. బేరేబేరే జోతెగారరోందిగే అదే చటువటికేయన్న హోస వాక్యదినం పునరావతికిసి. ఈ బారి "నీవు మాడిద్దరింద ననగే నోహాగిదే-నన్నన్న క్షమిసి" ఎంబ వాక్య హేళిసి. సుమారు 3-4 బారి హేళిద నంతర, అదన్న బదలాయిసువుదు. ఇబ్బరు జోతెగారరు ఈ ఎరడూ వాక్యవన్న హేళలు అవకాశవన్న పడేద నంతర, మత్తొమ్మె జోతెగారరన్న బదలాయిసి మత్తు "ననగే ఇదు బేకు-నన్నన్న క్షమిసి ఆదరే నాను ఇదన్న నిమగే నీఇలు సాధ్యవిల్ల", "నీవు స్వాధికారుగిద్దిరి-నాను ఇదన్న మాడబేకాగిదే" ఎంబంతహ వాక్యమోందిగే ఈ చటువటికేయన్న పునరావతికిసి. కేలవు పునరావతికానేయ నంతర, ఈ భావనేయన్న మనస్సినల్లిట్టుశోందు ఈ సాలుగళిగే తమ్మదే వాక్యవన్న రజిసలు విషయవన్న కేళి.

ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು:

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹೇಗೆತ್ತು?

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯು ಯಾವ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು?
- ಹೇಳು ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಹೇಗೆ ಅನಿಸಿತು?
- ಯಾವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೇಳಲು ಸುಲಭವಾಗಿದೆ? ಏಕೆ?
- ನೀವು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುವ ಸಾಲುಗಳಿವೆಯೇ?
- ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಲ್ಲಾಗೂ ಮತ್ತು ನೀವು ನೀಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಲ್ಲಾನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವೇನು?

ಅರ್ಥಾರ್ಥಿಗಳ ಅಂಶಗಳು:

- ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಧೃಥ ಸಮರ್ಥನೀಯ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಜೊತೆಗೊಡಿಸುವುದು. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯು ಸಮರ್ಥನೀಯ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಹಿಂಜರಿದ ಹಾಗೂ ಧೃಥವಾದ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಹೇಗೆ ನಿಖಾಯಿಸಿದರು ಎಂಬುವ ಸಂದರ್ಭಗಳ ನಿಜ ಜೀವನದ ಅನುಭವಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಾರ್ಥಿಗಳು ಕೇಳುವುದು
- ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಈ ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು. ನಂತರ ಹೇಗೆ ಸಮರ್ಥನೀಯ ಕೌಶಲ್ಯವುದು ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಲಭವಲ್ಲ ಎಂದು; ಅದರೂ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಯತ್ನವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಧೃಥ ಸಮರ್ಥನೀಯ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಏಕೈಕ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಚರ್ಚಿಸುವುದು. ಒಮ್ಮೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದ ಭಾಗವಾದರೆ, ಸನ್ನಿಹಿತಗಳನ್ನು ನಿಖಾಯಿಸುವುದು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಧೃಥವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಲ್ಲಾಗೂ ನಿಮಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಅರ್ಥಾರ್ಥಿಗಳು ಒಮ್ಮೆ ಬಿಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಧೃಥವಾದ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

- 1) "ನಾನು/ನನ್ನ/ನನಗೆ" ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು - ಉದಾಹರಣೆಗೆ "ನನಗೆ ಬೇಕು.", "ನನಗೆ ಅವಶ್ಯ." ಅಥವಾ "ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ." ಮೂಲಭೂತ ಧೃಥ ಸಮರ್ಥನೀಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಧೃಥವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಎಂದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸುವುದು ಎಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಆಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಆರೋಪದೊಂದಿಗೆ ಸಂವಹನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಬದಲು, ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ನೀವು ಹೇಗೆ ಭಾವಿಸುತ್ತೇರಿ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ. ಉದಾ: "ನೀವು ನನಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅಡಿಪಡಿಸಿದರೆ ನನಗೆ ಕಿರಿಕಿರಿಯಾಗುತ್ತದೆ!" ಎನ್ನುವ ಬದಲಿಗೆ "ನೀವು ನನಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅಡಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ!"
- 2) ಪರಾಸುಷೂಲಿಯ ಪ್ರಶ್ನಾದನೆ - ಮೇದಲು ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಧೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಆಲಿಸುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಧೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಕೇಳಲು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಚ್ಚಿಗೊಳಿಸಲು ಅನುವ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಉದಾ: "ನೀವು ಕಷ್ಟದ ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಅದು ಇರಬಹುದ...."
- 3) ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಕೇಳುವುದು - ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಲ್ಲ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಏಕೆಂದರೆ ನೀವು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ನಿಮಗೆ ಏನು ಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿದಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಆರೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾತಾಡಲು ನಿಮಗೆ ಕೆಲವು ನಿರ್ಮಿಷಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ.
- 4) ನಿಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಿಡಲಾಯಿಸುವುದು - ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನೀವು ಮಾತಾಡುವ ಭಾಷೆಯು ಬಿಡಲಾಯಿಸುವಂತಹ ಸರಳ ವಿಷಯಗಳು ಸಹ ಧನಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುತ್ತದೆ. 'ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ' ಬದಲಿಗೆ 'ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ' ಬಳಸುವುದು, 'ಅಗತ್ಯ' ಬದಲಿಗೆ 'ಅವಶ್ಯ' ಬಳಸುವುದು, 'ಬೇಕು' ಬದಲಿಗೆ 'ಆಯ್ದೆ' ಬಳಸುವುದು, 'ಬೇಕು' ಬದಲಿಗೆ 'ಸಾಧ್ಯವ' ಬಳಸುವುದು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಧೃಥ ಸಮರ್ಥನೀಯವಾದ ವರ್ತನೆಯ ಆಯ್ದೆ ಮಾಡುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಾಗಿವೆ.
- 5) ಧೃಥವಾದ ದೇಹಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ - ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿ, ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ನೇರವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ಹೊರದೂಡವ ಸನ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಡಿ, ನೀವು ಆಹ್ಲಾದಕರವಾದ ಆದರೆ ಗಂಭೀರವಾದ ಮುಖಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಲಿಂಗತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ನಿಮ್ಮ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಶಾಂತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮೃದುವಾಗಿ ಇರಿಸಿ, ಅಳುಕಿನಿಂದ ಅಥವಾ ಒರಾಟಾಗಿರಬಾರದು. ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಕಣ್ಣಿನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- 6) ಕ್ಯಾಬರಹ ಟಿಪ್ಪಣಿ - ಈ ಮಾರ್ಗವು ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತದೆ: ಫಟನೆ - ನಿಲಿರವಾಗಿ ನೀವು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಥವಾ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡುತ್ತೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳು - ನೀವು ನಿಲಿರವಾಗಿ ಏನನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಿರಿ, ನಿಮ್ಮ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು - ನಿಮ್ಮ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದು ಅದನ್ನು ಇತರರು ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವಿವರಣೆ ಉಂಟಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾದಿರ್ ಕಾರ್ಯಗಳು

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾದಿರ್ಯನ್ನು ಕೇಳಬುವುದು

1. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾದಿರ್ಯ ಶತಮಾನದ ಅಧಿವಾ ಬಲಿಪಶುಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೇಳಿ.
2. ಆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ, ನೀವು ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದೃಢವಾಗಿರಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚು ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ದೃಢ ಹೆಚ್ಚೆಯನ್ನು ಹಿಂಪಡೆದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ, ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಅಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.)

ನನ್ನ ಕಲಿಕೆಗಳು : (ಈ ತರಗತಿಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಏನು ಕಲಿತರು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಆಯೋಜಕರು ಬರೆಯಿರಿ).

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಆಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.)

ಹಾರ್ಟ 13

ನಿಮಗೋಷ್ಠರ ನಿಲ್ಲಿ : 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಲು ಕಲಿಯಿರಿ

ಪಾಠದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ತಮಗಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವುದು.
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯರಿಗೆ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪ್ರಯೋಗಿಕ ಅನುಭವವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಹಾಗೂ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುವ ಹಿತಕರ ಭಾವವನ್ನು ಪರವಾರ್ಥಿಸುವುದು.

ಅವಧಿ: 85 ನಿಮಿಷಗಳು

ಸಮಯ ವಿಗಂಡಸೆ

20 ನಿಮಿಷ	20 ನಿಮಿಷ	20 ನಿಮಿಷ	25 ನಿಮಿಷ
ಚಟುವಟಿಕೆ 1 ಕುರಿತು ಚಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 1 ಕುರಿತು ಚಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 2 ಕುರಿತು ಚಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 2 ಕುರಿತು ಚಚೆ

ತರಬೇತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆ/ಬಿಳಿ ಹಲಗೆ, ಮಾಕರ್ ಪೆನ್/ಸೀಮೆಸುಣ್ಣಗಳು, ಕರಪತ್ರಗಳು,

ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ಉಪಾಧಿ:

ಮುನ್ನಡಿ

"ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ! ಅದು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ?" ಎಂದು ಜನರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿರುತ್ತೇವೆ. ಕೇಲವು ಜನರಿಗೆ, ಇದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ನೇಹಿತರು, ಕುಟುಂಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಅವರಿಂದಿಗೆ ಇರಲಿ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಲು ಮತ್ತು ತಮಗಾಗಿ ತಾವು ನಿಲ್ಲಲು ನಮಗೆ ಕೆಲವುಸಲ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ನಾವು ನಮ್ಮ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮರು-ಯೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು "ಇಲ್ಲ" ಎಂಬ ಜಿನ್ನದಂತಹ ಪದವನ್ನು ಹೇಳಲು ನಮ್ಮ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಒಗ್ಗೊಡಿಸಿಲು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ.

ಹಲವಾರು ಬಾರಿ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಮ್ಮ ಅಸಮರ್ಥನೆಗಳಿಂದ ನಾವು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಇರಲು ಬಯಸದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಬಿದ್ದರುತ್ತೇವೆ. ಉದಾ: ಅದು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಮನೆಪಾಠ ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು, ಬಲವಂತವಾಗಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಅಧಿಕಾರಿ ಒಡುಟ್ಟಿದೆ ಬರ ಜೊತೆ ಮನೆಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ನಾವು ಬಯಸದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ, 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಕಾರಣ ನಮ್ಮನ್ನು ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಳ್ಳಿದ ಜನರ ವಿರುದ್ಧವೂ ನಾವು ಅಸಮಾಧಾನಗೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ನಮಗಾಗಿ ನಾವು ನಿಲ್ಲುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ನಾವು ಬಯಸುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು/ಅದರ ಬಂದು ಭಾಗವಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯರನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವುದು.
- ವೃತ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ಕಷ್ಟಪಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಕರಪತ್ರ ಹಾಳೆಗಳು, ಪನ್ನು/ಪನ್ನಿಲ್, ಮಾಕಿಂಗ್ ಗ್ ಟೆಪ್ಸ್

ವಿಧಾನ

ಆಯೋಜಕರು ವಿವಿಧ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಹಾಳೆಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ಕೊಡುವುದು, ಕೆಲವು ಸನ್ನಿಹಿತಗಳ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸ್ಕ್ರೋಹಿತರಿಗೆ 'ಬೇಡ/ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ				
ನಿಮ್ಮ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಒಂದು ನಿಂತವರಿಗೆ ಏನನ್ನು ಹೇಳಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ	ಅವರಿಗೆ ಬೇಡವಾದುದಕ್ಕೆ ವಿನನ್ನಾದರಂ ಮಾಡಿ ಮೋಸೆಂಟ್‌ಸಲಾಗಿದೆ	ಗೆಳೆಯರ ಒತ್ತುಡಕ್ಕೆ ಮುಣಿದು ತಪ್ಪೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ		
	ಅವಿವೇಕದ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಹಿರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯಗೆಲ್ಲ			
				ವಿನ್ನಾದರಂ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಕ್ಷಮಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು

ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ತಮಗೊಸ್ತರ ತಾವು ನಿಲ್ಲಲು ಮತ್ತು 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವ ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯರು ವಿಭಿನ್ನ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು. ಆಯೋಜಕರು ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕರಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಓದುವುದು. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯರು ತಮ್ಮ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಗುರುತು ಹಾಕುವುದು. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯರು ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಭಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದಗಳೆಲ್ಲಾ ಅವರು "ಇಲ್ಲ" ಎಂದು ಕೊಗುವುದು, ಮೊದಲ ಮೂರು ಜನರು ಸಂಪೂರ್ಣ ರೇಖೆಯನ್ನು ಲಂಬವಾಗಿ, ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಅಥವಾ ಕರೀರೆಯವಾಗಿ ಬರೆದಾಗ ಆಟವು ಕೊನೆಗೊಳುವುದು.

ಒದಲು ಅಥವಾ ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಚಟುವಟಿಕೆ

ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಮತ್ತು ಮದ್ದದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರಸ್ಪರ ಎದುರು-ಬದುರು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲು ಹೇಳುವುದು. ನಂತರ ಆಯೋಜಕರು ಎರಡು ಸಾಲಿನ ಮದ್ದದಲ್ಲಿ ಟೆಪ್ಸ್‌ನಿಂದ ಗೆರೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವುದು.

ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ, ಆಯೋಜಕರು ಕರಪತ್ರ ಕಾರ್ಡನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳನ್ನು ಓದುವುದು ಮತ್ತು ಯಾವ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯು ಇದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿ, ಅಂತಹವರು ಗೆರೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಲು ಹೇಳುವುದು.

ಅಯೋಜಕರು

- ಚರ್ಚೆಯನ್ನಿಂದ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅವರು ಅನುಭವಿಸಿದ ಕರಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂದಂತಹ (ಅಥವಾ ಗೆರೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವ) ಕೆಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲು ಹಾಗೂ ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ‘ಇಲ್ಲ’ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅವರಿಗೆ ಏಕೆ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಾಪಡಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯರನ್ನು ಕೇಳಿ. ಅವರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ‘ಇಲ್ಲ’ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಇತರ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಪನಾದರೂ ವಿಷಯ ಇದ್ದರೆ ಸೇರಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯರನ್ನು ಕೇಳಿ.
- ತಮಗಾಗಿ ತಾವು ನಿಲ್ಲುವುದು ಏಕೆ ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ನಾವು ಏನು ನಂಬಿತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆಸಿರುವ “ಧೃತ ಸಮರ್ಥನಿಯ” ನಿಯಮದ ವಿವಿಧ ಕಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಯೋಜಕರು ಚರ್ಚೆಸಬಹುದು.

ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಒಳಾಂತರ್ಮಾನ

ನಮಗಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಕಷ್ಟವೇ?

1) ಮುಖಾಮುಖಿ ಘರ್ಷಣೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು - ಮುಖಾಮುಖಿ ಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ದೂರ ಸಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮುಖಾಮುಖಿಯಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಅನಾನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ ಏಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವರು. ಇದು ಸಂಬಂಧಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇದು ತುಂಬಾ ಅಸ್ವಾಸ ಅಥವಾ ಸೌಮ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅಂಶವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಕೊಂಡುತ್ತದೆ. ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ‘ಇಲ್ಲ’ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಕರಿಣಿಗೊಳಿಸುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಪತಿಯು ಹೊಡೆಯುವ ಸನ್ನೇಹದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯು ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನರಳುತ್ತಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಅದು ತನ್ನ ಹಕ್ಕಿನಿಬಂಧನ್ನು ಅವಿಷಯಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯಿಗೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಘಟನೆಯಿಂದು ಸುಮುನಿರಬಹುದು.

2) ಇತರರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸುವ ಬಯಕೆ - ಕೆಲವೋಮೈ ಸ್ವಯಂ-ಅನುಮಾನ ಮತ್ತು ಇತರರಿಂದ ದೃಢೀಕರಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅಗತ್ಯವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಮ್ಮೆ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇತರರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಾವು ಅವರ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಸೂಜಾವಾಗಿರುತ್ತೇವೆ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಇತರರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

3) ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು
ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ -
ವರ್ತನಾನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು
ಹೇಳುವುದು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರ
ಅವಕಾಶಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ
ಬೀರಬಹುದು ಎಂದು ಕೆಲವೋಮೈ
ಜನರು ನಂಬಿತ್ತಾರೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ
ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೊಬ್ಬರ
ವಿನಂತಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರೆ.
ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬಾಸ್, ಶಿಕ್ಷಕ ಇತರೆ
ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ತುಂಬಾ
ಭಯಿಸುತ್ತಾರೆ.

4) ನಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಗಳು - ನಾವು ಹೊಂದಿರುವ ಕೆಲವು ನಂಬಿಕೆಗಳು ‘ಇಲ್ಲ’ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಉದಾ: ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಒಬ್ಬರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಹಾಯಕರಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ನಂಬಿಕೆಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ‘ಇಲ್ಲ’ವೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಇವು ನಮ್ಮ ಆಯ್ದೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಲೋಚನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸದೆ ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳುವುದನ್ನು ಅಥವಾ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅವರಿಗೊಸ್ಕರ ಅವರು ನಿಲ್ಲಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

- ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೇಳುವದನ್ನು ಕೇಳಿರಿ ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಸಹ ಮಾತನಾಡಿ - ಹೊದಲು ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಆಲಿಸುವುದು ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಕೇಳಲು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಜ್ಜಗೊಳಿಸಿದಂತಾಗಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಚಚೆಸಬಹುದು. ಉದಾ: "ನೀವು ಕಷ್ಟದ ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನನಗೆ ಅಥವಾಗಿದೆ ಆದರೆ...."
- ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಿಕ ಭಾಷೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಿ - ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮುಖಿ ನೋಡಿ ಮಾತಾಡಿ, ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ನೇರವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ತಪ್ಪ ಸನ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಡಿ, ನೀವು ನಗುಮುಖಿದ ಗಂಭೀರವಾದ ಮುಖಿಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಬಿಂಜಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ನಿಮ್ಮ ದ್ವಾರಿಯ ಶಾಂತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮೃದುವಾಗಿ ಇರಲಿ, ಕ್ಷೀಣತೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಕರಿಂತಾಗಿರಬಾರದು.
- ಸ್ವಷ್ಟ ಮತ್ತು ನಿಶ್ಚಯಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿ - ನಿರಾಕರಿಸುವಾಗ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಹಾಗೂ ಹಿಂಜರಿಯವುದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೂರ ಮಾತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಫ್ರೆ ನೀವು ಮಾತಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವಾಭಾಸ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಮಾತಾಡಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನೇ ಸವಾಲು ಮಾಡಿ - ನಾವು 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಥವಾ"ನನ್ನ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ನಿಂತರೆ" ಇತರ ಜನರು ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಹಾಗೂ ನಾವು ಅತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯಾಸಪಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಹೇಳಬಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು "ಏನು ಸಂಭವಿಸಬಹುದು ಕೆಟ್ಟರು?" ಎಂದು ನಮಗೆ ನಾವೇ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನೀವು ನಂಬಿಕೆ ಇಡಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2:

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯರಿಗೆ ಅವರಿಗಾಗಿ ಅವರು ನಿಲ್ಲುವ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಅಭಾಸ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು
- ಮೌಲ್ಯಿಕ ಮತ್ತು ಅಮೌಲ್ಯಿಕ ಎರಡರಲ್ಲಿ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುವ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಥವಾಗಾಡಿಸಿವುದು.

M E T H O D ವಿಧಾನ:

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮೂರು ಗುಂಪುಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುವುದು, ಎರಡು ಗುಂಪು ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದು ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ಗುಂಪು ವೀಕ್ಷಕರಾಗಿರುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೂ ಸರದಿಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಸಂಭಾಷಣಾಕಾರರಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಗೊಳ್ಳುವುದು. ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯು ಇತರ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡುವುದು, ಆದರೆ ಇತರ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಆದೇಶಗಳಿಗೆ ನಿರಾಕರಿಸಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಲು ಹೇಳುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'ನೀನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡು!' ಅಥವಾ 'ಈಗಲೇ ನನಗೆ ಕೊಡು!' ನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯು ನಿರಾಕರಿಸಿದಾಗ, ಆರಾಮವಾಗಿ ಇದ್ದಾನೆಯೇ ಹಾಗೂ ಅವರು ಕಣ್ಣಿನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರಿಯೇ; ಅವರು ಹಿಂಜರಿದರೇ; ಭಂಗಿ, ಸನ್ನೆಗಳು, ಸ್ವರ, ಅಭಿವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ದ್ವೀಪಿ ಪರಿಮಾಣವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿತ್ತೇ, ಅಥವಾ ತುಂಬಾ ನಿಷ್ಣಿಯ ಅಥವಾ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿಯೇ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನೀಡುವುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ

- ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹೇಗೆತ್ತು?
- ಅವರು ಯಾವ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು?"ಇಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಲು ಹೇಗೆ ಅನಿಸಿತು?
- 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಯಾವುದು?

ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

ಅರ್ಥಾತ್ ಕರು

- ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿ ಗುಂಪನ್ನು ಕೇಳುವುದು. ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿನ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯು ವೀಕ್ಷಕರಾಗಲು ಸರದಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರು ಗಮನಿಸಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅವರ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರು ಆರಾಮವಾಗಿ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಮರ್ಥರಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಅವರ ಅಂಗಿಕ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡುವಂತೆ ಕೇಳುವುದು (ಮೆಂಟ್ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ೧೫)
- 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅಥವಾ ಒಬ್ಬರ ಪರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ಅವರಿಗೆ ಕೆಷ್ಟವಾದ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯ ನಿಜ ಜೀವನದ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳನ್ನು ನಟಿಸಲು ಹೇಳುವುದು. ಅವರು ಆ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಿದಾಗ ಆ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಎಷ್ಟು ಕೆಷ್ಟ ಅಥವಾ ಸುಲಭ ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದರು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿರಿ.
- ವೃತ್ತಿಗಳು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು ಅವರಿಗಾಗಿ ಅವರು ನಿಲ್ಲಲು ಅಡೆತಡೆಗಳಾದ ಕ್ಷಣಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ಒತ್ತಿಹೇಳುವುದು, ಒಬ್ಬರಿಗಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬುದು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಈ ಕೌಶಲ್ಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಚರ್ಚೆಸಿ.
- ವೃತ್ತಿಗಳು ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಅವರು ನಿಲ್ಲಲು ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಬಳಸಬಹುದಾದ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ.

ರೋಹಿಣಿ 16 ವರ್ಷದ ಹುಡುಗಿ. ಅವಳು ಕೆಷ್ಟಪಟ್ಟಿ ದುಡಿಯುವ ಹುಡುಗಿ ಮತ್ತು 10 ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳು ತನ್ನ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವಳು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ಆನಂದಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೇಚ್ಚುವ ಸ್ವೇಷಿತರ ದೊಡ್ಡ ಗುಂಪನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾಳೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವಳು ಯಾರಿಗೂ 'ಇಲ್ಲ'ಪೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥರುತ್ತಾಳೆ. ಆಕೆಯ ಸ್ವೇಷಿತರು ಅವಳ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥರುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಕಾರಣ ಅವಳು ಕೆಲವೋಮ್ಮೆ ಮೋಸ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ಕೆಡ್ಡಿದ್ದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ಅವಳಿಗೆ ಹಿತವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.

ಚರ್ಚಿಸಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು (ದೃಷ್ಟಾಂತ ಕಲಿಕೆ ಓದಿದ ನಂತರ)

1. ರೋಹಿಣಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ನೀವು ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು?

2. ರೋಹಿಣಿಯು 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಅವಳ ಸ್ವೇಷಿತರೊಂದಿಗೆ ಆನಂದದಿರಬೇಕೇ?

3. ರೋಹಿಣಿಯು ತನಗಾಗಿ ತಾನೇ ನಿಲ್ಲಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಯಾವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ— ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ?

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿ ಕಾರ್ಯಗಳು

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ವಿಭಿನ್ನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಾಗಿ ಅವರು ನಿಲ್ಲಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಕೆನ್ನಿಂದ್ದು 10 ವಾರ್ಕಾಗಳೊಂದಿಗೆ ಬರಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ, ಹಾಗೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ.

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಆಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.)

ನನ್ನ ಕಲಿಕೆಗಳು: (ಈ ತರಗತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಧಿಕಗಳು ಏನು ಕಲಿತರು ಎಂಬುದರ ಸುರಿಪು ಆಯೋಜಕರು ಬರೇಯಿರ).

ಹಾರ್ಟ 14

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರ ಮತ್ತು ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿರಿ

ಹಾರದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ▶ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರ ಮತ್ತು ಅಗಕ್ಕೆದಿಇಗ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿವುದು.
- ▶ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಮತ್ತು
- ▶ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುವ ಅಭಿಸಗಳನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುವುದು.

ಅವಧಿ: 85 ನಿಮಿಷಗಳು

ಸಮಯ ವಿಂಗಡಣೆ

20 ನಿಮಿಷ	20 ನಿಮಿಷ	20 ನಿಮಿಷ	25 ನಿಮಿಷ
ಚಟುವಟಿಕೆ 1 ಕುರಿತು ಚಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 1 ಕುರಿತು ಚಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 2 ಕುರಿತು ಚಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 2 ಕುರಿತು ಚಚೆ

ತರಬೇತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

A4 ಕಾಗದದ ಹಾಳೆಗಳು, ಪೆನ್ಸಿನ್‌ಗಳು/ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ಗಳು, ಕರಪತ್ರಗಳು

ಅಯೋಜಕಲಿಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಮನುಷ್ಯಾದಿ

ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನ ಅರ್ಥವಾ ಸರಳವಾದ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬಹುದು "ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಅವನ ಉತ್ತರಗಳಿಗಿಂತ ಅವನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಂದ ನಿರ್ಣಯಿಸಿ" - ವೋಲ್ಫ್‌ರ್

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲಿವುದು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸರಳ ವಾಕ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ಕೇಳಲಿವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಇತರರು ಗಮನ ಹರಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ನಾವು ಗೊಂದಲಕೊಳ್ಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅರ್ಥವಾ ಸ್ವಿವೇಶಗಳನ್ನು ತಪಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಎತ್ತಲಿವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ನಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ನಮಗೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೊರಹೊಮ್ಮೆಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ "ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಬೇಟಿಯಾಗಬೇಕು?" ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತೆ ಸಂಭಾಷಣೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ "ಇನ್ನೇನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ?" ಅರ್ಥವಾ ನಮ್ಮ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮಧ್ಯಗಳು ಬಳಸಲು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ - "ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು?" ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿವುದು ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಭೂತ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ.

ಹೇಗಾದರೂ, ನಮ್ಮನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಎತ್ತಲಿವುದು ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಲಭವಲ್ಲ. ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಕುಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅರ್ಥವಾ ನಾಟಿಕೆಯ ಬಹು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲಿವದರಿಂದ ದೂರ ಸರಿಯುತ್ತೇವೆ (ಇದನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯರಿಂದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. 30 ಮತ್ತೊಳ್ಳಿರುವ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ 2-3 ಮತ್ತೊಳ್ಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲಿವ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ 2-3 ಮತ್ತೊಳ್ಳಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು 30 ಮತ್ತೊಳ್ಳಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅವರ ಅನುಮಾನಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1: ಒಂದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಚಿತ್ರಬಿಡಿಸುವುದು

ಲುದ್ದೇಶಗಳು

- ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಮೋಜನ ಅಂಶವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು ಮತ್ತು
- ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡುವ ಮೂಲಕ ಸಂವಹನ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು

ಸೂಚನೆಗಳು

- ನಾವು ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಯಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಜೋಡಿಗಾರ #1ರು ಜೋಡಿಗಾರ #2ರಿಗೆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳುವುದು. ಪಾಲುದಾರ #2 ಅವರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯುವುದು.
- ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಮೂರು ನಿಯಮಗಳಿವೆ
  - ಜೋಡಿಗಾರ 1 ಮತ್ತು 2 ಮುಖಾಮುಖಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬಾರದು
  - ಜೋಡಿಗಾರ 1 ಚಿತ್ರದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ನೀಡಬೇಕು
  - III ಜೋಡಿಗಾರ 2ರು ಒಂದು ಸಲ ಚಿತ್ರದ ಕೇಳಿದ ನಂತರ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಯಾವುದೇ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ಕೇಳುವಂತಿಲ್ಲ.
- ಎಲ್ಲರೂ ಜೋಡಿಯಾಗಿರುವಾಗ, ಪರಸ್ಪರ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಹಿಂದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಜೋಡಿಗಾರ 1ರಿಗೆ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವ ಕರಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಜೋಡಿಗಾರ #2ರಿಗೆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಏಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ.
- ಜೋಡಿಗಾರ #2ರಿಗೆ ಖಾಲಿ ಕಾಗದದ ಹಾಳೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕ್ ಅನ್ನು ನೀಡುವುದು.
- ಜೋಡಿಗಾರ #1ರು ಜೋಡಿಗಾರ #2ರಿಗೆ ಇರುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು, ಇದರಿಂದ ಜೋಡಿಗಾರ 2ರು ಆ ಚಿತ್ರದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ರಚಿಸುವುದು.
- ಮೂರು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ:
  - ಜೋಡಿಗಾರ 1 ಮತ್ತು 2 ಮುಖಾಮುಖಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬಾರದು
  - ಜೋಡಿಗಾರ 1 ಚಿತ್ರದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ನೀಡಬೇಕು
  - ಜೋಡಿಗಾರ 2ರು ಒಂದು ಸಲ ಚಿತ್ರದ ಕೇಳಿದ ನಂತರ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಯಾವುದೇ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ಕೇಳುವಂತಿಲ್ಲ.

ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಚಿತ್ರದ ಕರಪತ್ರವನ್ನು ಜೋಡಿಗಾರ #1ರಿಗೆ ನೀಡುವುದು.

ಜೋಡಿಗಾರ 1ರಿಗೆ ಬೇರೆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲು ಆಯೋಜಕರು ನಿರ್ಣಯಿಸಬಹುದು. ಚಿತ್ರವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಸರಳವಾಗಿ ವೃತ್ತಿ ಅಥವಾ ತ್ರಿಕೋನವಲ್ಲ ಎಂದು ಆಯೋಜಕರು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಯೋಜಕರು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಅನುಸರಿಸಲು ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದು. ಅವರುಗಳು ಚಿತ್ರ ಬರೆದ ನಂತರ, ಪರಸ್ಪರ ಬರೆದಿರುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಲು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಹೋಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಕೇಳುವುದು. ಪ್ರತಿ ಜೋಡಿಯು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಯೋಜಕರು ಕೇಳುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಅಂಶಗಳು

- ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆ ಮತ್ತು ಸಂವಹನವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಬರೀ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಜೋಡಿಗಾರರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಯಿತು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು. ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸರಳಗೊಳಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೇಳಿ.
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಆಯ್ದೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಬಲವಂತದಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಅಥವಾ ದ್ವಿನಿಯನ್ನು ಎತ್ತೆಲು ಆಗದ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳುವುದು? ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

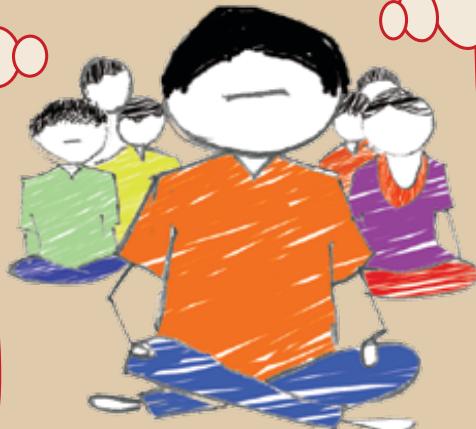
ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹಿಡಣಿ

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ತಡೆಯಾಗುವುದು ಯಾವುದು?

1) "ಮೂರ್ಖ" ಹಿಡಣಿ ಅಥವಾ ಭಯ" -
ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜನರು ನಮ್ಮ
ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು "ಮೂರ್ಖ" ಅಥವಾ "ಬಾಲಿತ"
ಎಂದು ಭಾವಿಸುವರು ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ
ನಾವು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು
ಕೇಳುವುದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುತ್ತೇವೆ ಹಾಗೂ
ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಗೃಹಿಸುವರು ಎಂದು
ಭಯಪಟ್ಟಿ, ನಾವು ನಮ್ಮ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು
ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

2) ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತುತ್ತಿಲ್ಲ - ಬಹಳಷ್ಟು ಬಾರಿ, ನಾವು
ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಲು ಬಯಸಬಹುದು ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನವರು
ಯಾರೂ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ
ಹಾಗೂ ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಏನನ್ನು ಕೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇವೋ
ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಲ್ಪಡೆ ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ.
ನೀವು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ನಿಮ್ಮ ನಂತರ
ಮಾತನಾಡುವವರು ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ನೀವು
ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬಹುದು.

3) ನಮ್ಮ ಮೌಲ್ಯ ಕಡಿಮೆ ಅನಿಸಿಕೆ -
ಕೆಲವೋಮ್ಮೆ ನಾವು, ತಪ್ಪಾಗಿ,
ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ನಮಗೆ
ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ
ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು
ಅವರನ್ನು ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರು
ಅದನ್ನು ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರು
ಅದು ವ್ಯಕ್ತಾಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು
ಅದು ವ್ಯಕ್ತಾಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು
ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ
ಮತ್ತು ಇತರ ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು
ಮತ್ತು ಇತರ ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು
ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಅಂದಾಜು
ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

4) "ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ" ಎಂಬ
ತಪ್ಪಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು -
ಕೆಲವೋಮ್ಮೆ ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು
ಕೆಲವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಮುಚ್ಚಿ
ಕೆಲವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಮುಚ್ಚಿ
ಸ್ವಾಧಿಮಾನದ ತಪ್ಪಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ
ತಿಳಿದಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಿತ್ತುವನ್ನೋ
ಮುಂದುವರಿಸಲು ನಾವು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ.
ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು
ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ ಹಾಗೂ
ತೋರಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ ಹಾಗೂ
ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವವರನ್ನು
ಬಂಧಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

- 1) ಯಾವಾಗಲೂ ಆಲಿಸಿ - ಯಾವಾಗಲೂ ಉತ್ತಮ ಕೇಳುಗರಾಗಿರಿ, ಆಗ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಸಂಬಂಧಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಸುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.
- 2) ದೃಢವಾದ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯರವನ್ನು ಬಳಸುವುದು - ಕಿರುಚುವುದು ಅಥವಾ ತುಂಬಾ ಮೃದುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಪದಗಳನ್ನು ಕರಿಂ ಅಥವಾ ತುಂಬಾ ಮೃದುವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅಂತ ಮಾತನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಳ್ಳಿಹಾಕಬಹುದು.
- 3) ನಿರಗಳವಾಗಿ ಮತ್ತು ಹಿಂಜರಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡಿ - ಹಿಂಜರಿಯಬೇಡಿ, ಇದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಲು ಅಥವಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಲು ಪೂರ್ವಾಭಾಸ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವ ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಯೋಚಿಸಿ.
- 4) ನಿಮ್ಮ ಆಗಿಕ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನವಿರಲಿ - ನಿಮ್ಮ ಭಂಗಿಯು ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ (ಇದು ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ಶಾಂತವಾಗಿದೆ). ನೀವು ಸರಿಯಾದ ಕಣ್ಣಿನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಾತಾಡಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮುಖದ ಅಭಿವೃತ್ತಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ತಟ್ಟಿಸಬಹುದನ್ನು ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
- 5) ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ - ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಎತ್ತುವಾಗ, ನೀವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಿರಿ ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಕಾರಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಿರಾ ಎಂದು ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2: ನಿಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಫೋಷಿಸಿ

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು,
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲು ಆತ್ಮವಿಶ್ಲಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು, ಮತ್ತು
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು.

ವಿಧಾನ

ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಬಲವಾಗಿ ಒಪ್ಪಬೇಕು ಅಥವಾ ನಿರ್ವಿರವಾಗಿ ಒಪ್ಪಬಾರದು ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದು. ಗುಂಪುಗಳು ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು, ಅದು ಗುಂಪಿನ "ವ್ಯಾತಾಸಗಳನ್ನು" ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೂ ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಕೇಳುವುದು. ನಂತರ, ತಂಡದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ತಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಚಚೆರ್ಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು.

ಹಂತ 1: ಪ್ರತಿ ತಂಡವು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು 5-7 ನಿಮಿಷಗಳು ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಹಂತ 2: ಎರಡೂ ತಂಡಗಳು ಒಮ್ಮೆ ಮಾತನಾಡುವುದು. ೧೦ಂದು ತಂಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಮೂರು ನಿಮಿಷಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅದರ ನಂತರ ಎದುರಾಳಿ ತಂಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ೩ ನಿಮಿಷಗಳು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ೩ ನಿಮಿಷಗಳು ಸಿಗುವುದು. ಜನರು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಆಲಿಸಿ ಮತ್ತು ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು. ಸಾಫ್ಟನಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು. ಎದುರಾಳಿ ತಂಡಕ್ಕೂ ಇದೇ ವಿಧಾನ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಗುವುದು.

ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯು

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ

ಅಸಮೃತಿಯಿಲ್ಲದೆ

ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು

ಕಲಿಯಲು ಸಹಾಯ

ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಜೊತೆಗೆ

ಅವರು ತಮ್ಮ

ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು

ಮತ್ತು ಅವರ ನಿಲುವುಗಳ

ಬಗ್ಗೆ ಇತರ ಜನರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಸಲು

ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿರಬಹುದು:

- ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹೆಚ್ಚು ಬಲ್ಲವರು
- ಹುಡುಗಿಯಿರಿಗಿಂತ ಹುಡುಗರು ಹೆಚ್ಚು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಬೇಕು
- ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಬೇಕಾದರೆ, ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೊಷ್ಠರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ

- ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹೇಗಿತ್ತು?
- ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಹೇಗೆ? ಹಾಗೂ ಹೇಗನ್ನಿಸಿತು?
- ನಿಮ್ಮ ವಿರೋಧಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇದ್ದವು ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಧ್ವನಿ ನೀಡಿದ್ದೀರಾ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಏಕೆ?
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಹಿಂಜರಿಯುವ ಸಂದರ್ಭಗಳವೆಯೇ?

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿ ಕಾರ್ಯಗಳು

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಯ ಮುಂದೆ ಭಾಷಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಹೇಳುವುದು ಹಾಗೂ ಅವರ ಅಂಗಿಕ ಭಾರ್ಯೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇತರರಿಗೆ ನೋಡಲು ಹೇಗೆ ಕಾಣಲಾತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತರಿಸಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ.

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಆಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.)

ನನ್ನ ಕಲಿಕೆಗಳು: (ಈ ತರಗತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಧಿಕಗಳು ಏನು ಕಲಿತರು ಎಂಬುದರ ಸುರಿಪು ಅಯೋಜಕರು ಬರೇಯಿರ).

ಹಾರ್ಟ್ 15

ಸಾಧಕ ಆಗುವುದು – ಅಂತ ಗಳಿಗಲು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು

ಹಾರ್ಟ್ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿತ ಅಧ್ಯಯನ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಬೆಳೆಸುವುದು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು,
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ-ಆತಂಕವನ್ನು ನಿಖಾಲಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸಿದ್ಧರಾಗಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವುದು

ಅವಧಿ: 90 ನಿಮಿಷಗಳು

ಸಮಯ ವಿಂಗಡಣೆ

10–15 ನಿಮಿಷಗಳು 20 ನಿಮಿಷಗಳು 15 ನಿಮಿಷಗಳು 10 ನಿಮಿಷಗಳು 15 ನಿಮಿಷಗಳು 20 ನಿಮಿಷಗಳು

ಚಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 1	ಚಟುವಟಿಕೆ 1ರ ಚಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 2	ಚಟುವಟಿಕೆ 2ರ ಚಚೆ	ದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಲೆ
-----	------------	-----------------	------------	-----------------	----------------------

ತರಬೇತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಬಣ್ಣದ ಪೆನ್ಸನ್‌ಗಳು/ಸ್ವೀಚ್‌ ಪೆನ್ಸನ್‌ಗಳು/ಬಳಪಗಳು, 04 ಕಾಗದದ ಹಾಳೆಗಳು, ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣದ ಬಲೂನುಗಳು (ಕನಿಷ್ಠ 30), ಮತ್ತು ಅಣಕು ಪ್ರಶ್ನಾಪತ್ರಿಕೆ

ಅಯೋಜಕಲಿಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಮುನ್ಮುಡಿ

ನಮ್ಮ ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜು ಎಂದಾಕ್ಕಣ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುವ ಮೊದಲ ಮಾತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಓದುವ ತವಕಗಳು, ಘಲಿತಾಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಭಯ, ಮತ್ತು ನಾವು ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗುತ್ತೇವೆಯೇ? ಅಥವಾ ಅನುತ್ತೀರ್ಣರಾಗುತ್ತೇವೆಯೇ? ಎಂಬುವ ಅಂಜಿಕೆ ನಮ್ಮ ಶಾಲಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅನುಭವಿಸಿದ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳು. ಮಕ್ಕಳು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಸೂಚ್ಯದೊದಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಅವರೇ ಸ್ವಯಂ-ತುಲನಾಕಾರರಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಆಗದೇ ನಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ವಿಧಾನವಾಗಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರ ಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ವಿಧಾನವಾಗಿ ನೋಡುವಂತೆ ಆಯೋಜಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಸುಗಮಮಾಡಿ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

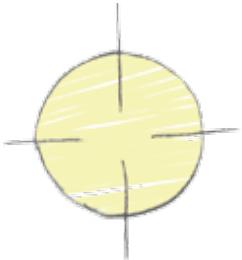
ಕೆಲವು ಹದಿಹರೆಯದವರು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೇಲೆ ಗಮನವಿಡಲು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಅವರು ಜೀವನದ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ದೂರ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ವಿಚಲಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದು ಅಥವಾ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಅಥವಾ ಹಗಲುಗನಸು ಕಾಣುವುದು. ಶಾಲೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ನೀರಸವೆನಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಆಸಕ್ತಿರಹಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹದಿಹರೆಯದವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕ್ಷೀಪ್ತವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಯೋಜಕರು ಹದಿಹರೆಯದವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಿಖಾಲಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಧನಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆದರಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ

ಅಧ್ಯಯನದ ಕೌಶಲ್ಯ

ಬಹಳವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅವರ ಅಧ್ಯಯನದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಡವುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಯನ ಕೌಶಲ್ಯದ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ, ಸಮಯದ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮನ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಯ ಕೆಲಸದ ನಡುವೆ ಸಮರ್ಪಾಲನತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅಧ್ಯಯನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು, ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿ ಹೇಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು.

ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು: ಒಂದೊಂದು ಪಠ್ಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ವರ್ಣಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ಗೋಳಬೆಳೆಕಾದ ಅಂಕಕ್ಕೆ ಗುರಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಗುರಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಹಾಗೂ ಸವಾಲಾಗಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾದ ಗುರಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಲಿವುದು. ಕ್ಯಾಮೀರುವ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬಾರದು, ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಿರಾಶೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅವರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬಾರದು, ಅದು ಅವರನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಗುರಿಮಟ್ಟಲು ಅದು ಸವಾಲಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಯೋಜನೆ: ಗುರಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು, ಪ್ರತಿ ವಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿದಿನ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ವರ್ಷವನ್ನು ಯೋಜಿಸಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಯೋಜಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ದೊಡ್ಡ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗುರಿಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವುದು, ಇವು ದೊಡ್ಡ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ತುಂಬ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ನಿಮಗೆ ಕಷ್ಟವೇನಿಸಿದರೆ, ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು. ಕ್ರಮ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಕಷ್ಟಕರವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚನ ಸಮಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಸುಲಭವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದು. ಪ್ರತಿದಿನ ಕೆಲವು ವಿರಾಮ ಚಂಡಿವಟಕೆಗಳಿಗೆ ಸಮಯ ನೀಡಿ. ಹಬ್ಬಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ರಚಾದಿನಗಳು ನೆನಪಿರಲೆ ಇವುಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವೇದೇ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗುರಿಗಳ ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಬಳಸಬಹುದಾದ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ

ಪ್ರತಿ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ವಾಸ್ತವ ಗುರಿ	ಕ್ರಮ ಯೋಜನೆಗಳು	ಪರಿಷ್ಕಾರ ಹಂತ
ತಿಂಗಳ ನಿರ್ಧಾರಿತ ಗುರಿ		
ವಾರದ ನಿರ್ಧಾರಿತ ಗುರಿ		

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳದ ನಿಗದಿ: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರತಿದಿನ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ನಿಗದಿತ ಸಮಯ ಮತ್ತು ನಿಗದಿತ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು, ಇವು ಏಕಾಗ್ರತೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನೀವು ಗಮನಹರಿಸಬಹುದಾದ ದಿನದ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಯೋಜಿಸಬಹುದು - ಅದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಅಥವಾ ಸಂಜೆಯಾಗಿರಲಿ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಮೆದುಳಿನಲ್ಲಿ ಲಯವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಫಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಿದೆ.

ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದಿರಿ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ್ವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿ: ನೀವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ್ವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲಾ ಗುರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ನೀವು ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮೊಳಗೆ ನೀವು ಸಣ್ಣ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಹಾಗೇ ಗುರಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮೊಳಗೆ ನೀವು ಖಂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ನೀವು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲ ಗೊಂದಲದಿಂದ ಡಾರವಿರಿ. ನೀವು ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಿಯಮಿತದಿಂದಿರುವುದು ನಿಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸಜ್ಜಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

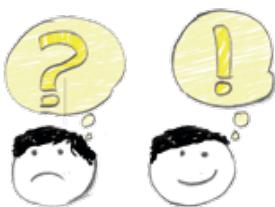

ಆದ್ಯತೆ ಹೊಡಿ : ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ನಾವು ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಕಾರಣ ನಾವು ಎಡವುತ್ತೇವೆ ಹಾಗೂ ಜೀವನದ ಸಣ್ಣ ಗೊಂದಲಗಳಿಂದ ದೂರ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಉದा. ಶ್ಯಾಮ್ ದೊಡ್ಡವನಾದ ಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವನು. ಸದ್ಯ 10ನೇ ತರಗತಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದು, ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಾಜರಾಗುವ ಆತಂಕದಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಓದಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾನೆ ಆದರೆ ಅವನ ಸೈಹಿತರಿಂದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ವಿಚಲಿತನಾಗುವನು. ಅವನ ಸೈಹಿತರು ಅವನನ್ನು ಆಟವಾಡಲು ಅಥವಾ ಮಾತಾಡಲು ಕರೆದಾಗಲ್ಲಾ, ಅವನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ನಂತರ ಅವನ ಸೈಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಸಮಯ ವ್ಯಾಧಿಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥಿ ಭಾವದಿಂದಿರುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ಯಾಮ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರಿಗೆ ಹೊಸದಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವರು. ಇದರಲ್ಲಿ, ಶ್ಯಾಮ್ ಅದ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು, ಅವನು ಅದ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಸಮಯವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ನಂತರ ಅವನ ಸೈಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಆಟವಾಡಲು ಸಮಯವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಬೇಕು

ವಿರಾಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ - ದೀರ್ಘಾವಧಿಯವರೆಗೆ ಅದ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಬದಲು, ಸುಮಾರು 45–60 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಅದ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಸಣ್ಣ ವಿರಾಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ವಿರಾಮವು 7–10 ನಿಮಿಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇರಬಾರದು. ವಿರಾಮಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಸಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಇದರಿಂದ ವಿರಾಮವು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ವ್ಯಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿರಿ : ನೀವು ನಿಮ್ಮ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಮತ್ತು ಶ್ರಮವು ಉಳಿಯುವುದು. ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಸ್ತುಕಗಳು ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾ ಚುಟುಕುಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ, ಬ್ಯಾಗ್ ಅಥವಾ ಸಣ್ಣ ಕಪಾಟು ಆಗಿರಲಿ. ಇದು ನಿಮಗೆ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಶ್ರಮವನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಕಲಿಕೆ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ : ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಭಿನ್ನಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಲಿಕೆಯ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ನೀವು ಪರ್ಯಾ ವಿಷಯವನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಲಿಯಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಓದುವ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ವಸ್ತುವನ್ನು ನೋಡುವ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಕೇಳುವ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಸ್ವರ್ತಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಥವಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಮಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾರಿ ಅದೇ ರೀತಿ ಅದ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಹೇಗೆ ಅದ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಕಲಿಕೆಯ ಶೈಲಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ಅದು ನೋಡುವುದರಿಂದಲೂ (ದೃಷ್ಟಿ), ಕೇಳುವುದರಿಂದಲೂ (ಶ್ರವಣ) ಅಥವಾ ಮುಟ್ಟುವುದರಿಂದಲೂ (ಸ್ವರ್ವ). ನೀವು ಕೇವಲ ಒಂದು ಕಲಿಕೆಯ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಮೂರು ಶೈಲಿಯನ್ನೂ ಹೊಂದಿರಬಹುದು.

ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ : ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಸಕ್ತಿಕರವಾಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಸರಳ ವಾಗಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಥವಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಅದ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ : ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಆಸಕ್ತಿ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಅದ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಿಸಲು ಸಹಾಯ ಆಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿವಳಿಕಾ ಚಚೆಗಳು ಆಗಬಹದು. ನೀವು 4–5 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಿಸಲು ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿರಿ. ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ವಿಷಯದ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿರವವಾಗಿ ಚಚಿಸಿಸಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಅವರ ಜೀವನದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು. ವ್ಯಾಧಿ ಮಾತುಕರೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಯ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಂತ ಖಚಿತವಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು, ಅದ್ಯಯನ ಗುಂಪಿನ ಮಾತುಕರೆಯ ನಂತರ ಕೆಲವು ಮನೆ ಅದ್ಯಯನ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವೇ ನಿಯೋಜಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಮನೆ ಅದ್ಯಯನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೈಲೈಟ್ (ಒತ್ತಿ) ಮಾಡಿ: ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೈಲೈಟ್ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಾರೂಗ್ಯ (ಪರಿಜ್ಞೇದ) ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ನೋಡುವ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಪದಗಳನ್ನು ನೀವು ಹಾಳೆಯ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ನೀವು ವಿಷಯವನ್ನು ಚೆನಾಗಿ ಅಥವಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತೆ ನೋಡಿದಾಗ ಹೈಲೈಟ್ಗಳು ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ನಿಮಗೆ ವಿಷಯವು ಅರ್ಥವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಓದುಲು ಹೋಗಬೇಡಿ. ಇದನ್ನು ಓದಲು ಅರ್ಥವಾ ವಿವರಿಸಲು ನಿಮ್ಮ ಸೇರಿತರಿಗೆ ನೀವು ಕೇಳಿರಿ ಅರ್ಥವಾ ನೀವು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಓದಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು ಅರ್ಥವಾ ನೀವು ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಕಢೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇದು ಇತಿಹಾಸದಿಂದ ಪಾಠವಾಗಿದ್ದರೆ ಪರಿಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇದು ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ದ್ಯುತಿಸಂಶೋಷಣೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ, ಸಸ್ಯವು ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕನ್ನು ಮತ್ತು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿಲ್ಯಾಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸೇರ್ವೆಡ್‌ಡ್ರೆಟ್‌ಡ್ರೆಟ್‌ಹಾಗೂ ಅದರ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ತಯಾರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಉಹಿಸಬಹುದು. ವಸ್ತುವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆಸ್ತಕಿರೆ ಮತ್ತು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿಷಯಗಳಿಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಪದ್ಯಗಳು ಅರ್ಥವಾ ಕಢೆಗಳು ಅರ್ಥವಾ ಭಿತ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಬಹುದು.

ನೀವು ಪ್ರತಿ ಪಾಠಕ್ಕೆ ಸ್ವಯಂ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಬರೆಯಬಹುದು, ಇವು ಪ್ರನರ್ಹಾವರ್ತನೆಗೆ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ದೊಡ್ಡ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿಗಾಗಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸಂಕೇತಗಳ "ಫ್ನ್‌ ಕೋಡ್‌ಗಳನ್ನು" ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಆಯ್ದುಯಾಗಿದೆ. (ಆಯೋಜಕರು ಉದಾಹರಣೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ವಿವರಿಸುವುದು).

ನೀವು ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಓದಲು 4-ಹಂತದ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಹುದು

- 1** ವಿಷಯವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು (ಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಡುವುದು) ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದತತ್ವ ತಿರುಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು.
- 2** ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಓದುವುದು
- 3** ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಠ್ಯ ಓದುವಿಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವುದು
- 4** ಅಂತಿಮ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು.

ಈ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ. ನೀವು ಈ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾಗೂ ಈ ಕೌಶಲ್ಯದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ, ಇದು ನಿಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನ ಶೈಲಿಯ ಭಾಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ, ನೀವು ಬಹಳ ಕಲಿಯಲು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸಿದ್ಧರಾಗಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥಿಸುವುದು ಮತ್ತು
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೆಲವು ಅಧ್ಯಯನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಹಾಗೂ ಆ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು,

ತರಬೇತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಬಣ್ಣದ ಪೆನ್ಸನ್‌ಗಳು/ಸ್ಕೆಚ್‌ ಪೆನ್ಸನ್‌ಗಳು/ಬಳಪಗಳು, A4 ಕಾಗದದ ಹಾಳೆಗಳು, ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣ ಬಲೂನುಗಳು (ಕನಿಷ್ಠ 30)

ಆಯೋಜಕರು ಹಾಗದದ ಜೀಟಿಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಅವರ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸಜ್ಞಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯ ತನ್ನ ಬಲೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜೀಟಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ಬಲೂನ್ ಅನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಅವರ ಬಲೂನ್‌ನಲ್ಲಿಗೆ ಸಿದ್ಧಾದ ನಂತರ, ಆಯೋಜಕರು ಅವರಿಗೆ ಚಪ್ಪಳಿ ತಪ್ಪಿದಾಗ, ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಬಲೂನ್ ಅನ್ನು ಉಳಿಸುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು ಸಹಭಾಗಿಯ ಬಲೂನ್ ಅನ್ನು ಹೊಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸುವುದು, ಒಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪರಸ್ಪರ ಬಲೂನ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದನಂತರ, ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುತ್ತಾನೆ. ಆಯೋಜಕರು ಎಲ್ಲಾ ಜೀಟಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಗುಂಪಿಗೆ ಹೇಳಿವುದು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ವೃತ್ತಕಾರದಲ್ಲಿ ಉಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ತಿಳಿಸಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವೃತ್ತಿಯು ತನ್ನ ಕ್ಯೆರ್ಲಿರುವ ಜೀಟಿಯನ್ನು ಓದಲು ಹೇಳುವುದು. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಸೂಚಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪು ಹಳಗೆಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಕರು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.

ಆಯೋಜಕರು ನಂತರ ಆಯೋಜಕರು-ಕೈಪಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾದ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು, ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

ಆಯೋಜಕರುಗಳು ಕೈಪಿಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಗುಂಪಿಸುಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭರ್ತೀ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಅದನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿರಿ.

ಪ್ರತ್ಯೇಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ

- ನೀವು ಪರಸ್ಪರ ಕಲಿತ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗಗಳು ಯಾವುವು?
- ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೀವು ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಗಳಿಗೆ ಬಯಸುವ ಹೊದಲ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದು?
- ನೀವು ಯಾವುದೇ ಐದು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಅವು ಯಾವುವು ಮತ್ತು ನೀವು ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳು ಹೇಗೆ ಯೋಜಿಸುತ್ತೀರಿ?
- ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರಾ? ಏಕೆ ಅಥವಾ ಏಕೆ ಇಲ್ಲ?
- ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವು ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು?

ಕಲಿಕೆಯು ಮುಂದಕ್ಕೆ

- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಕನಿಷ್ಠ ಐದು ಹೊಸ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಲು ಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರ ದಿನಚರಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಆಯೋಜಕರು ಒತ್ತಿಹೇಳಬೇಕು. ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
- ಆಯೋಜಕರು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ನಡುವೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಿರಿ.
- ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕುಮಬಧ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಕರು ಒತ್ತಿಹೇಳಿ.

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿ ಕಾರ್ಯಗಳು

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಾಯ 2 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ವರ್ಷಾರ್ಥಿಗಳ ಅನ್ನು ಭರ್ತೀ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತರಗತಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಾಗಿ ತರಲು ತಿಳಿಸಿ.

ನೀವು ಅಧ್ಯಯನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಆ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ವಿಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕಡಿಮೆ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಿರಿ. ಆಯೋಜಕರು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳಬೇಕು, ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಮಾರ್ಗಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸಜ್ಞಾಗಲು ಬಳಸಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

- ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಾದಲ್ಲಿಡಿ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಟ್ಟದ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಒತ್ತಡವ ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಶೀವುವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ದಕ್ಷತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಭಯ ಅಧ್ಯವಾ ಆತಂಕವು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಲು ಬಿಡಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಬಂದಾಗ, "ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ" ಎಂಬಂತಹ ಆಲೋಚನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿ.
- ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮ ಪರ್ಯಾವರಣೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ ನೀವು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ಪರ್ಯಾವರಣೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಾರಂಭಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಹಿಂದಿನ ಕೊನೆಯ ದಿನದಲ್ಲಿ, ನೀವು ಆರಾಮವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾರಂಭಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನಸ್ಸಿನೊಂದಿಗೆ ಎದುರಿಸಲು ಇವು ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ನೀವು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಭಾವಿಸಿ ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕುಳಿತು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಪ್ರತ್ಯೇಕಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನೆಪ್ರತ್ಯೇಕಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಕೇಳಿ ನೀವು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇದು ನಿಮಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆತಂಕ ಅಥವಾ ಭಯಪಡದೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸಿದ್ಧರಾಗುವರಿ.
- ಪರ್ಯಾವರಣೆಯನ್ನು ನೇನಿಟಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಪರ್ಯಾವರಣೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯವಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ. ಪರ್ಯಾವರಣೆಯನ್ನು ಓದುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಜೋಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ. ಪರ್ಯಾವರಣೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪರ್ಯಾವರಣೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯವಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಬುದ್ಧಿಯ ಆಳದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾವರಣೆಯನ್ನು ನೇನಿಟಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಸಮಯ ನಿರ್ವಹಣೆ: ಪ್ರಶ್ನೆಪ್ರತ್ಯೇಕದ ಪ್ರಾರಂಭಣೆನೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಹಾಗೂ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಗೆರೆಹಾಕಲು (Underline) ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲು ನೀವು ಎಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಕೆಲವು ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಪ್ರತ್ಯೇಕಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸುವಾಗ ನೀವು ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಸಮಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು ಹಾಗೂ ನಿಮಗೆ ಯಾವುದು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು.
- ಆಯ್ದು ಪರ್ಯಾವರಣೆಯ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ. ಆಯ್ದು ಪರ್ಯಾವರಣೆಯ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರ್ಯಾವರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ನೀವು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸಿದ್ಧರಾಗುವರಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿ: ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅವನ ಅರಿವಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾದ 8 ಗಂಟೆಗಳ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಹದಿಹರೆಯದವರು ತಮ್ಮ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುವರು. ನಿಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ವಿಶ್ವಾಸಿತಿ ಪಡೆಯುವುದು ಹಾಗೂ ಗಮನವು ಕೇಂದ್ರಿಕೃತವಾಗಲು ಸರಿಯಾದ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವುದು ನಿಮಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಸರಿಯಾದ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಿ. ತುಂಬಾ ಫಾನವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಡಿ, ಲಘು ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಿ ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ನಿದ್ರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನ ಹಾಗೂ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕೆಲವು ನಿಯಮಿತ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಿ. ಬೆಳಗೆ ಅಧ್ಯವಾ ಸಂಚೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಫಿಟ್ ಆಗಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿದಿನ ಕನಿಷ್ಠ 30 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಿ ಅಧ್ಯವಾ ಯಾವುದೇ ಲಘು ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ.

ಟಾಪ್ 10 ಪರೀಕ್ಷೆಯ ತಂತ್ರಗಳು!

- ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಖಚಿತತೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ.
- ನಿಮಗೆ ಜೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಉತ್ತರಿಸಿ.
- ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಕಳೆಯಬೇಕು. ಸಮಯ ಮತ್ತು ಉತ್ತರದ ವಿಷಯವು ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರಬೇಕು.
- ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಲ್ಲಿದ್ದ ಕ್ಷಮಿಕರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಕಂಡರೆ, ಅದನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷಣಿ ಬಿಡಿ, ಆನಂತರ ಉತ್ತರಿಸಲು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ.
- ಉತ್ತರ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಅಷ್ಟುಕಟ್ಟಾದ ಪ್ರಸ್ತುತಿಯು ನೀವು ಬರೆಯಿವ ಉತ್ತರದಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಅಷ್ಟುಕಟ್ಟಾದ ಬರವಣಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.
- ಯಾವಾಗಲೂ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಃಗಳನ್ನು ಬಿಡಿ
- ಉತ್ತರ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಶೀಫ್‌ಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಅಂಡರ್‌ಲೈನ್ (underline) ಮಾಡಿ.
- ಪ್ರತಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ, ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ಶಾಲುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿ, ನೀವು ನಂತರ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ಸೇರಿಸಲು ಬಯಸಿದರೆ ಸ್ಥಾವರಾಶಿ ವಿರುತ್ತದೆ.
- ನೀವು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಎರಡು ಬಾರಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ

ಚಟುವಟಿಕೆ 2

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು,
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅವರು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಿದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಅದರ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾದ ಹತ್ತು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು

ತರಬೇತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರತಿಕೆ

ವಿಧಾನ

ಕೊರಡಿಯು ಪರೀಕ್ಷೆ ಹಾಲ್ ಆಗಿದ ಮತ್ತು ಇಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯಿವುದು ಎಂದು ಆಯೋಜಕರು ಹೇಳುವುದು. ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಭಾಗವಾಗಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಯೋಜಕರು ಸಣ್ಣ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಪರೀಕ್ಷೆಕರಂತೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದರಿಂದ ಪರಿಸಿತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವೇಚ್ಛಾಪಾಗಿಸುಹುದು. ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ 5 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲಾವಶಾತ ನೀಡಿ. ಆಯೋಜಕರು ಸಮಯ ಮುಗಿದಿದೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಬೇಕು. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಬಿಡಬೇಡಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಮುಗಿದ ನಂತರ, ಉತ್ತರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯರು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಭಾವಿಸಿದರು ಎಂಬುದರ ಸುರಿತು ಕೇಳಿರಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಂತಹ ವಿವಿಧ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು? ಅಥವಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆಯೋಜಕರು ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯಲಿದೆ ಎಂದು ಹೊರಣಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಏನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು? ಎಂಬ ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಕರು ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ನಿಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದಾದ ವಿವಿಧ ಪರೀಕ್ಷೆ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಆಯೋಜಕರು, ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರತಿಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರತಿಕೆ ಅಥವಾ ಆಯೋಜಕರು ಮತ್ತು ಉತ್ತರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ತಂತ್ರಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ವಿನ್ಯಾಸ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಹತ್ತು ತಂತ್ರಗಳ (ಟಾಪ್ 10) ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಮತ್ತು ಈ ಎಲ್ಲಾ ತಂತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಡನ್ನು ರಚಿಸಿ ಹಾಡಲು ಹೇಳಿರಿ. ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಗೀತಮಯವಾಗಿರುವ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಿದ ಗುಂಪು ಗೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹಾಡನ್ನು ಯಾವುದೇ ಜಾನಪದ ಹಾಡು ಅಥವಾ ಅವರು ಇಷ್ಟಪಡುವ ಯಾವುದೇ ಇತ್ತೀಚಿನ ಹಾಡನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರಚಿಸಿ ಹಾಡಬಹುದು.

ತತ್ವಗಳು

ಚಚೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಆಯೋಜಕರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ:

- ನೀವು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರಿ?
- ಆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಕ್ರಮಗಳೇನು?
- ನಿಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರಿ?
- ನಿಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಲು ಈ ತಂತ್ರಗಳು ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ?

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಂದಕ್ಕೆ

ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಓದುವ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅವರ ಅಧ್ಯಯನ ಅಭ್ಯಾಸವು ಹೇಗೆ ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸುವುದು.

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಅವರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಿವಿಧ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಸುವುದು ಆಯೋಜಕರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಅವರ ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಮತ್ತು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಯನ ತಂಡಗಳಾಗಿ ತರಗತಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು NGO ಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲವು ಅಧ್ಯಯನ ತಂಡದ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು, ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಅಧ್ಯಯನ ತಂಡಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಭೇಟಿಯಾಗಬೇಕು ಹಾಗೂ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಚಚೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇವು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಅವರ ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಆಯೋಜಕರು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಟಾಪ್ ಓನ್ ಟ್ರಿಕ್‌ಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಳಕೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳಲು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ರಚಿಸಿದ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಿರಿ.

ರಮಾ ಅವಳ 11ನೇ ತರಗತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ 55 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವಳು ಶಿಕ್ಷಿಕ್ಷಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ 12 ನೇ ತರಗತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಅವಳು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅವಳು ಕರಿಣ ಪರಿಶ್ರಮೆ ಹುಡುಗಿ ಆದರೆ ಬಹಳ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಓದುವುದು ಕಷ್ಟ. ಒಂದು ಪತ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವೆಡೆ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಓದುವ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವಳು ಹೇಗೆ ಕಲಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಅವಳ ಸ್ವೇಹಿತರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಳು ಆದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಅವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಅವಳು ಪರೀಕ್ಷೆ ಎದುರಿಸಲು ಆತಂಕಗೊಂಡಳು ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಅವಳು ಇತಿಹಾಸ ಪಠ್ಯವು ನೀರಸವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವಳು ತನ್ನ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅವಳು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅನುತ್ತೀರ್ಣಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಚಚೆಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
(ದೃಷ್ಟಾಂತ ಕಲೆಕೆ ಒದಿದ ನಂತರ)

ಪರ್ಯೋವಣೆಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ
ಅಂಕಗಳು ಹೆಚ್ಚು
ಬರಲು ನೀವು ಆಕೆಗೆ ಹೇಗೆ
ಸಹಾಯ
ಮಾಡಬಹುದು?

ಅವಳಿಗೆ ಇತಿಹಾಸ ಪಠ್ಯದ ಮೇಲೆ
ಆಸಕ್ತಿಬರಲು ಆಕೆ ಬಳಸಬಹುದಾದ
ಕೆಲವು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ.

ಅವಳು ತನ್ನ ಸೆನಪಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು
ಸುಧಾರಿಸಬಹುದೇ?

ಪರ್ಯೋವಣೆಯಗಳನ್ನು ಸೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಳು
ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ತಂತ್ರವು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ
ಆಕೆಯ ಸ್ವರಜೀಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ನೀವು
ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ
ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವಿರು?

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಆಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.)

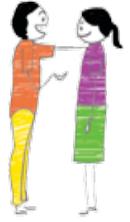

ನನ್ನ ಕಲಿಕೆಗಳು: (ಈ ತರಗತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಧಿಕರ್ಗಳು ಏನು ಕಲಿತರು ಎಂಬುದರ ಸುರಿತು ಅಯೋಜಕರು ಬರೆಯಿರಿ).

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಅಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.)

ಹಾರ್ಟ 16

ಪ್ರೇರಣೆ

ಪಾಠದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಕನಸುಗಳನ್ನು ನನಸಾಗಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರೇರೇಖಿಸುವುದು.
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಣೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.
- ವಿಭಿನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಕರಾಗುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರೇರಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು,
- ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ನೀಡುವುದು.

ಅವಧಿ: 55 ನಿಮಿಷಗಳು

ಸಮಯ ವಿಗಂಡಣೆ

25 ನಿಮಿಷಗಳು 30 ನಿಮಿಷಗಳು

ಚಟುವಟಿಕೆ 1

ಚಟುವಟಿಕೆ 1ರ
ಚಚ್ಚೆ

ತರಬೇತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆ/ಬಿಳಿ ಹಲಗೆ, ಮಾಕ್‌ರ್‌ ಪೆನ್ಸು/ ಸೀಮೆಸುಣ್ಣ, ಬೆಕ್ಕೆ ಸೆಣಬಿನ ಬೇಲ, A4 ಕಾಗದದ ಹಾಳೆಗಳು

ಅಯೋಜಕಲಿಗೆ ಸೂಚನೆ

ಮುನ್ಸುಡಿ

"ಬ್ರೇಕ್‌ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸು ಅರ್ಥವಾ ಮುಂದಕ್ಕೆಚಲಿಸು ಎಂದು ಸರಳವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬಹುದು ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಶ್ರಮಿಸುವ ಶ್ರೀಯಿಗೆ ಪ್ರಚೋದಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು, ಏನನಾನ್ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕು, ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು, ದೊಡ್ಡ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಇತ್ಯಾದಿ ಕನಸುಗಳಿವೆ. ಈ ಕನಸುಗಳನ್ನು ನನಸಾಗಿಸಲು ನಾವು ಬಲವಾದ ಪ್ರಚೋದನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕನಸುಗಳು ಈಡೇರುತ್ತವೆ. ಪ್ರೇರಣೆಯು ತಮ್ಮ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಜನರು ಮತ್ತು ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದದ ಜನರ ನಡುವೆ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.

ಹದಿಹರೆಯದವನಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವಂತಹ ಪ್ರೇರಣೆಯು ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಭಾವವಿರಬಹುದು, ಇದು ಅವನ ಮಾಸಿಕ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಭರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಖರ್ಚಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಮೊಬೈಲ್ ರೀಚಾರ್ಜ್ ಅವನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಬಲವಾದ ಪ್ರೇರಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ, ನೀವು ಆಂತರಿಕ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಸಹ ನೀವು ಪ್ರೇರೇಖಿಸಲ್ಪಡಬಹುದು ಉದಾ: ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿರೆ, ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ಣನಲ್ಲಿ ಆ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ ಆಗ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲು ಅರ್ಥವಾ ಹಾಡನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುವ ಕಾರಣ ನೀವು ಹೊಸದನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಬಯಸುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಶೃಂತಿ ಅರ್ಥವಾ ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಅದು ಆಂತರಿಕ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಂಬಬಹುದು. ಹಾಗೂ ನೀವು ಹೊರಗಿನ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಹೊಲಿಸಿದರೆ ಆಂತರಿಕ ಪ್ರೇರಣೆಗೆ ನೀವು ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಕೆಲಸವನ್ನು ಆನಂದಿಸುತ್ತೀರಿ ಉದಾ: ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ತಾನು ಇಷ್ಟಪಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅವನು ತನ್ನ ಅಧ್ಯಯನದ ಬಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಅವನು ಕೇವಲ ಅಂಶಗಳಾಗಿ ಓದುವುದಕ್ಕಿಂತ ವಿಷಯವನ್ನು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಚೆಟುವಟಿಕೆ 1: ಗುಡಿಗಳ ಚೀಲ

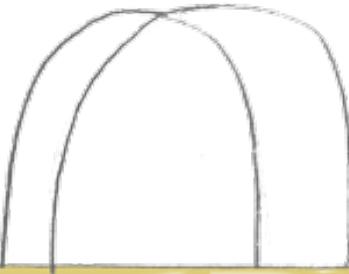
ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣಾರೋಂದಿಗೆ ಆತ್ಮೀಯ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಮತ್ತು
- ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

ಚೇಕಾಗುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆ/ಬಿಳಿ ಹಲಗೆ, ಗುರುತುಗಳು/ ಸೀಮೆಸುಣ್ಣಿ, ಚಿಕ್ಕ ಸೆಣಬಿನ ಚೀಲ, ೦೦೪ ಕಾಗದದ ಹಾಳೆಗಳು

ವಿಧಾನ

ಆಯೋಜಕರು ಉದುಗೊರೆ-ಚೀಲ(goodies bag)ದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಇಟ್ಟಾಗುವ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಬಹಳವು ಚಿಕ್ಕಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಗಳಿತದಲ್ಲಿ 90% ಅಂಕಗಳು, ಮೊಬೈಲ್ ಪೋನ್, 50 ರೂ. ಮೊಬೈಲ್ ರೀಚಾರ್ಜ್ ಪೋಚರ್, ಸಿಹಿತಿಂಡಿಗಳ ಪ್ರಯೋಗ, ಇತ್ಯಾದಿ. ಆಯೋಜಕರು A4 ಕಾಗದದ ಹಾಳೆಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು. ಆಯೋಜಕರು ವಿಷಯಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಓದಿದಂತೆ, ಯಾವ ವಿಷಯಗಳು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಅವರ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೇಳಿ. ಉತ್ತರಾಜ್ಯ-ಉತ್ತರವರ್ಷ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಓದಿದ ನಂತರ, ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯರು ತಮ್ಮ ಆದೃತೆಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು ಹೇಳುವುದು. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರೆಯುವಂತೆ ಆಯೋಜಕರು ತಿಳಿಸುವುದು.

- ನೀವು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದ ವಿಭಿನ್ನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಲು ಕಾರಣವೇನು?
- ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಆದೃತೆ ನೀಡುವಾಗ ನೀವು ಏನನಾನ್ನಿರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ?
- ನಾವು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಮರೆತುಜಿಡುತ್ತೇವೆಯೇ?
- ನಾವು ದೊಡ್ಡ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದನ್ನು ನಾವು ಹೇಗೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು?

ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು:

ಆಯೋಜಕರು

- ನಮ್ಮ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ನಮಗೆ ನಾವು ಪ್ರೇರೇಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿರಿ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಅಥವಾ ಪ್ರೇರಣೆಗೆ ಕಾಯುವ ಬದಲು, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೇರಣೆ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಪ್ರೇರೇಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಿಮ್ಮ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ನೀವೇ ತಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಸಾಧನೆಗಳಾಗಿ ನೀವೇ ಪ್ರಶ್ನಾಪನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೇರೇಟಿಸುವ ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಆಕಷಿಕರಾಗುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಗುರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದು. ಚಿಕ್ಕ ವಿರಾಮಗಳು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಣ್ಣ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಆನಂದಿಸುವುದು ತಪ್ಪಲ್ಲ ಆದರೆ ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಂದು ತಿಳಿಸುವುದು. ನಮ್ಮ ಗಮನವು ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳಕನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಿಡುವಂತಹ ಲೇಸರ್ ಕಿರಣದ ರೇಖೆಯಂತಿರಬೇಕು.
- ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಹೇಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಒಂದು ಮನು ಜಾಕೊಲೇಟ್‌ಗಳು ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಆಟಕೆಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರೇಟಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ, ವಯಸ್ಸರಾದ ನಾವು ಹಣ, ಖ್ಯಾತಿ ಅಥವಾ ಪಣಾರಾಮಿತನದಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಈ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವಸೆಬೇಕಾದರೆ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ದೊಡ್ಡ ಗುರಿಯ ಕಡೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು.
- ಕೇವಲ ಭೌತಿಕ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಮುಡುಕುವ ಬದಲು ತೃಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷದಂತಹ ಆಂಶರಿಕ ಪ್ರೇರಣೆಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುವುದು. ಭೌತಿಕ ಲಾಭಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಗೊಂಡ ನಂತರ, ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲನ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಧಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳು

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಧಿಕಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಯಸುವ ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುವ ಏದು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜಿಸಲು ಹೇಳಿರಿ. ನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿವಿಧ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜಿಸಲು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಹೇಗೆ ಸಜ್ಜಾಗುವರು ಎಂದು ಕೇಳಿರಿ.

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಆಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.)

ನನ್ನ ಕಲಿಕೆಗಳು: (ಈ ತರಗತಿಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಏನು ಕಲಿತರು ಎಂಬುದರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ದ್ವರಿತ ಬರೆಯಿರಿ).

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಆಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.)

ಖಾತೆ 17

ನಾಯಕತ್ವ

ಪಾಠದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ▶ ನಾಯಕತ್ವದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು
- ▶ ಒಳ್ಳೆಯ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟಿನಾಯಕನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದು
- ▶ ನಾಯಕನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು
- ▶ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯರನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾಯಕರಾಗಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

ಅವಧಿ: 140 ನಿಮಿಷಗಳು

ಸಮಯ ವಿಗಂಡಣೆ

20 ನಿಮಿಷ	20 ನಿಮಿಷ	20 ನಿಮಿಷ	25 ನಿಮಿಷ	15 ನಿಮಿಷ	20 ನಿಮಿಷ	20 ನಿಮಿಷ
ಚಟುವಟಿಕೆ 1 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 1 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 2	ಚಟುವಟಿಕೆ 2 ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ	ಚಟುವಟಿಕೆ 3	ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ³	ದೃಷ್ಟಿಯಾಂತ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಆದರ ಚರ್ಚೆ

ತರಬೇತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಕಟ್ಟು ಹಳಗೆ/ಬಿಳಿ ಹಳಗೆ, ಮಾರ್ಕೆರ್ ಪೆನ್/ಸೀಮೆಸ್ಟಿಂಗ್ಗಳು

ಆಯೋಜಕಲಿಗೆ ಟಫ್ಟಣ

ನಾಯಕತ್ವವು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತೋರಿಸಬಹುದಾದ ಪ್ರಮುಖ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ, ಅದು ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರಲೆ, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರಲೆ ಅಥವಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿರಲಿ. ಇದು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಜನರು ಸಕ್ರೀಯವಾಗಿ ಹುಡುಕುವ ಒಂದು ಗುಣವಾಗಿದೆ. ನಾಯಕತ್ವವು ಸಹಜ ಗುಣವಾಗಿರಬೇಕಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ವೀಕ್ಷಿತವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ನಾಯಕತ್ವತೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬಹುದು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನಾಯಕರ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ತಂಡಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಲು, ಗುಂಪಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ನೀಡಲು ನಾಯಕರ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಎಂ.ಎಸ್.ಫೋನಿ ಭಾರತೀಯ ಕ್ರೀಕೆಟ್ ತಂಡವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಿರಲಿ ಅಥವಾ ತರಗತಿಯು ಶಾಂತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವ ತರಗತಿಯ ಶಿಸ್ತಪಾಲಕ (class monitor) ಆಗಿರಲಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಕನ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತವೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1: ನಾಯಕನ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಎಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು
- ನಾಯಕನ "ಒಳ್ಳೆಯದು" ಮತ್ತು "ಕೆಟ್ಟದು" ಮಾಡುವ ಗುಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು

ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಕಟ್ಟು ಹಳಗೆ/ಬಿಳಿ ಹಳಗೆ, ಮಾರ್ಕೆರ್ ಪೆನ್/ ಸೀಮೆಸ್ಟಿಂಗ್, ಚಿಕ್ಕ ಸೆಣಬಿನ ಜೀಲ, A4 ಕಾಗದದ ಹಾಳೆಗಳು

ಆಯೋಜಕರು ಪಾಠದ ವಿಷಯ “ನಾಯಕತ್ವ” ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವುದು. ಅವರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯರನ್ನು ಯೋಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರು ಅನುಭವಿಸಿದ ಕೆಟ್ಟಿ ನಾಯಕತ್ವದ ನಿದರ್ಶನಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಲು ಕೇಳುವುದು. ಅವರನ್ನು 4–5 ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿಗೂ ಬೇರೆಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟಿ ನಾಯಕನ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಹೇಳುವುದು. ಒಮ್ಮೆ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದ ನಂತರ, ಗುಂಪುಗಳು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅದು ಕೆಟ್ಟಿ ನಾಯಕತ್ವ ಎಂದು ಅವರು ಏಕೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಕೇಳುವುದು. ಕೆಟ್ಟಿ ನಾಯಕನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬರೆದ ನಂತರ, ಆಯೋಜಕರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿ ಗುಂಪಿಗೆ ನಾಯಕನಾಗಿ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದ್ದೀರೂ ಎಂದು ಕೇಳುವುದು. ಈಗ ಉತ್ತಮ ನಾಯಕನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಒಳ್ಳೆಯ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟಿ ನಾಯಕನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅವರ ಅಂಕಣಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಯೋಜಕರು ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವುದು.

ಒಳ್ಳೆಯ ನಾಯಕ | ನಾನು ಕೆಟ್ಟಿ ನಾಯಕ

ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಅಂಶಗಳು:

ಆಯೋಜಕರು

- ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಆನಂದಿಸಲು ಮತ್ತು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಅವರು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ನಾಯಕನಿಂದ ಏನನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿರಿ.
- ಕೆಟ್ಟಿ ನಾಯಕನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಗುಂಪಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಟ್ಟಿ ನಾಯಕನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಉತ್ತಮ ನಾಯಕನ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸಹ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿ.
- ನಾವು ನೋಡುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ನಾವೇ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಒಬ್ಬ ನಾಯಕನನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಒಲವೆ ತೋರುವುದು ಸಹ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವುದು. ಗುಂಪುಗಳು ನಿದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ನೋಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಮತ್ತು ಬಹಳಷ್ಟು ಘಲಿತಾಂಶಗಳು ನಾಯಕ ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾಯಕನು ಹೊಂದಿರುವ ಗುಣಗಳು ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ.

ಜರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಒಬ್ಬ ನಾಯಕ ಹೊಂದಿರಬೇಕಾದ ಗುಣಗಳು ಯಾವುವು?

- 1) ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ – ಒಳ್ಳೆಯ ನಾಯಕ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತನಾಗಿರಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದುವಂತಹ ನಾಯಕರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ನಿಜವಾದ ನಾಯಕನು ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಜನರಿಂದ ಮರೆಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಯಕರು ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತ ಮತ್ತು ಮಾದರಿಯ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.
- 2) ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು – ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ನಾಯಕನು ತನ್ನ ತಂಡವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥವಾಗಿರುವ ಉತ್ತಮ ಕೇಳುಗನಾಗಿರಬೇಕು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ನಿರ್ಧರಿಸುವಂತಹನಾಗಿರಬೇಕು.
- 3) ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ – ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ನಾಯಕ ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಇತರರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಷಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವಿರದ ನಾಯಕನು ಸುಲಭವಾಗಿ ದುರ್ಭಲಗೊಳಿಬಹುದು ಮತ್ತು ಗುಂಪು ಅವನನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ.

- 4) ಬಧತೆ - ಒಬ್ಬ ನಾಯಕ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಧನಾಗಿರಬೇಕು. ನಾಯಕನು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಆ ಕೆಲಸ ತೋರಿಸದಿದ್ದರೆ ತಂಡವನ್ನು ಅಶ್ವತ್ತಮವಾಗಿ ಉತ್ತೇಜಿಸಿಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಯಕನು ಅವನ ತಂಡಕ್ಕೆ 100% ಇರಬೇಕು.
- 5) ಜವಾಬ್ದಾರಿ - ಒಬ್ಬ ನಾಯಕನು ಗುಂಪಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭದ ಹೊಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ನಾಯಕರು ಇತರರನ್ನು ದೂಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇರಬೇಕು .
- 6) ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳವ ಗುಣ - ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ನಾಯಕನು ವಿಭಿನ್ನ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತನಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿರಬಾರದು. ಗಟ್ಟಿನವು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳವ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಹೊಂದಾಡಿಕೆಯ ಒಳ್ಳೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- 7) ಪ್ರಾರಂಭ/ಹೊದಲ ಹಣ್ಣಿ - ಪ್ರಾರಂಭವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ನಾಯಕನ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಒಬ್ಬ ನಾಯಕನು ಇತರರ ಮೇಲೆ ಜೀವಚಾರಿಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಅವರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಗಮನ ನೀಡಿ ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಳತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.
- 8) ನಿಶ್ಚಿತತೆ - ಕೆಲವು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ನಾಯಕರು ಕರಿಣ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ: ಕರಿಣ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಷ್ಟ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಇದು ಅನಗತ್ಯಗೊಂದಲ ಮತ್ತು ಗೊಂದಲವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಕೆಲಸವು ಸರಾಗವಾಗಿ ಜಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2

ಉದ್ದೇಶಗಳು

ನಾಯಕರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂಧರ್ಭಗಳನ್ನು ಅನುಕರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು

ವಿಧಾನ

ಆಯೋಜಕರು 5-6 ಜನರ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸನ್ನಿಹಿತವನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಗುಂಪು ಒಟ್ಟುಗೂಡುವುದು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವರ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆ ಸಿದ್ಧತೆಯೊಂದಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಸಂಧರ್ಭಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಪ್ರತಿ ತಂಡವು ನಾಯಕನನ್ನು ಆರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾಯಕನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿರಬಹುದು:

- 1) ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರ - ಗುಂಪಿನ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅಂಗಡಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅವರು ಏನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ, ಅವರು ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಹೇಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು
- 2) ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ತಂಡವನ್ನು ರಚಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರ - ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ, ನೀವು ಹೇಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡುಕೊಳ್ಳಬಿರಿ, ನಿಮ್ಮ ತಂಡಕ್ಕೆ ನೀವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿರಿ ಇತ್ತಾದಿ.
- 3) ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ ಕಾರ್ಯಕರ್ಮದ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಉತ್ಸವ ರದ್ದುಗೊಳ್ಳವ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ, ಎಲ್ಲರು ಉತ್ಸವ ಇಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಯೋಜನೆ ಏನು?

ಗುಂಪುಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳವ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು 5-6 ಹಂತಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಏಕೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಅವುಗಳನ್ನು ಇತರ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಮುಂದೆ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಬೇಕು.

ತತ್ವಜ್ಞ

- ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹೇಗಿತ್ತು?
- ನಾಯಕನನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡುವುದು ಸುಲಭವೇ?
- ನಾಯಕನಿಗೆ - ನಿಮ್ಮ ಚಿಂತನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಏನು?
- ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ - ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕ ಹೇಗಿದ್ದರು? ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದರಾ / ನಿಲಂಕ್ಷಿಸಿದ್ದಿರು? ನೀವು ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ / ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇ, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕರಿಂದ ಉತ್ತೇಜನ ಪಡೆದಿದ್ದೀರಾ ಇತ್ತಾದಿ.

ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು:

ಅರ್ಥಾಜಕರು

ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನಾಯಕನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರಲು ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ತಾಳಿ ಮಾಡಿ.

ಹಿಂದೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾದ ಉತ್ತಮ ನಾಯಕನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ತಾಳಿಮಾಡಿ ನೋಡಿ.

ಮೊದಲ ಸ್ನಿವೇಶದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ಪಳ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವುದು, ಎರಡನೇಯದು ಸಂಬಂಧಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಮೂರನೇಯದು ಕಾರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಗಳ ಮೇಲೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಒಬ್ಬ ನಾಯಕನಾಗಿ ನಾವು ಕಾರ್ಯ, ಸಂಬಂಧಗಳು ಅಥವಾ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕಾರ್ಯ ಅಥವಾ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ, ತಂಡವು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧ ಎರಡರ ಮೇಲೂ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಾಗಬಹುದು, ನಾಯಕರು ಸಂಬಂಧಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಗಮನವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು. ನಾಯಕನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಕಾರ್ಯ-ಆಧಾರಿತ ನಾಯಕ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧ-ಆಧಾರಿತ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸುವುದು

ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಟಿಪ್ಪಣಿ

ನಾಯಕನ ಪಾತ್ರವೇನು?

ಕಾರ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧದ ಪಾತ್ರಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದಾಗ ನಾಯಕನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭ.

ಕಾರ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳು/ಕಾರ್ಯಗಳು

- ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡುವವರು ಹಾಗೂ ಹುಡುಕುವವರು: ಒಬ್ಬ ನಾಯಕನು/ಇವಲ್ಲ ಸಂಬಂಧಿತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾಯಕರು ಸತ್ಯಗಳು, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು, ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರ ಜೊತೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು, ಚರ್ಚಿಸಿದ ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಅಥವಾ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಗುಂಪಿನೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವರು.
- ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡುವವರು: ಯಾವುದೇ ಗುಂಪಿನ ನಾಯಕನು ಮೊದಲ ಹೆಚ್ಚೆಯನ್ನಿಡುವ ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಹಾಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅವರು ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಗುಂಪು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.

- ಸಾರಾಂಶಕಾರ ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜಕ: ಒಬ್ಬ ನಾಯಕನು ಸಂಬಂಧಿತ ವಿಚಾರಗಳು ಅಥವಾ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರನಃ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಸಾರಾಂಶಿಸುತ್ತಾನೆ
- ಸಂಯೋಜಕ: ಕೆಲಸಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿಯೋಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಗುಂಪು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ, ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಮುಖ್ಯಪಾಠವನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುತ್ತಿರಲಿ, ವಿಭಿನ್ನ ಜನರನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರಲಿ, ಗಡುವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮತ್ತು ಗುರಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎಂದು ನಾಯಕ ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಕಾರಣಗಳು : ಗುಂಪು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಲ್ಲಿನ ಅಡತಡೆಗಳ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಗುಂಪಿನ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯ ಕುಂಠವನ್ನು ಸಹ ನಾಯಕನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾಯಕನು ಗುಂಪಿನೊಂದಿಗೆ ಸಮಯ ಕಳೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಅಡತಡೆಗಳು ಏನೆಂದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿರಬಹುದು, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಯತ್ನದ ಕೊರತೆಯಿರಬಹುದು, ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಷ್ಟತೆಯ ಕೊರತೆಯಿರಬಹುದು.
- ವಾಸ್ತವತೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಕ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪಕ: ನಾಯಕನು/ಇಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪನೆಗಳ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕತೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು, ಪರ್ಯಾಯ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಲು ನೈಜ ಸನ್ವೇಶಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ನಾಯಕನು/ಇಲ್ಲಿ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಹ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಸಂಬಂಧದ ಪಾಠಗಳು/ಕಾರ್ಯಗಳು

ಭಾಗವಹಿಸುವವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಕರು : ಒಬ್ಬ ನಾಯಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ಭಾಗವಹಿಸಲು ಶ್ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವನು, ಕೊಡುಗೆಗಳಿಗೆ ಮನ್ವಾಂಶ ನೀಡುವನು, ಇತರರ ಆಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವೀಕಾರ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವನು, ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವೇಚ್ಛಪರ ಮತ್ತು ಸ್ವಂದಿಸುವನು.

ಒತ್ತಡ ನಿವಾರಕ: ನಾಯಕನು ಜಗಳಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವನು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವರು, ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯ ದಾರಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುವರು, ಸದಸ್ಯರ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವರು. ನಾಯಕನು/ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಕೆಳಗೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಂವಹನ ಸಹಾಯಕ: ಉತ್ತಮ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವರು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರು ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಎಂದು ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ನಾಯಕನು ಉದಾಹರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಮನ್ವಾಂಶದ್ವಿತೀಯನ್ನು ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ, ಗುಂಪಿಗೆ ನಾಯಕನು/ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಸಂವಹನವು ಅತ್ಯಾರ್ಥಮಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವನು ಕೇಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವನ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾಯಕನು ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರ ನಡುವೆ ಸಂವಹನವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವರು.

ಗುಂಪಿನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು: ಗುಂಪು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕೇಳಬುದು ಮತ್ತು ಸ್ವಂತ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಒಬ್ಬ ನಾಯಕನು/ಇಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವನು ಮತ್ತು ಅವನು/ಇಲ್ಲಿ ಉಸ್ತುವಾರಿ ವಹಿಸಿರುವ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಅಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂವೇದನಾಶೀಲನಾಗಿರುವುದು.

ಕಾರ್ಯವೈಶಿಲ್ಯ ವೀಕ್ಷಕ: ಗುಂಪು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ವೈಶಿಲ್ಯವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಗುಂಪಿನ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತ್ವವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಅವಲೋಕಿಸುವುದು. ನಾಯಕನ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವುದು ಮತ್ತು ನಾಯಕನು/ಇಲ್ಲಿ ಗುಂಪಿನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ(ಡ್ರೆನಾಮಿಕ್ಸ್) ಅನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಗುಂಪಿನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಮಾನದಂಡ ಮಟ್ಟ; ಗುಂಪಿನ ಮಾನದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಿಸುವುದು, ಕೆಲಸದ ದಿಕ್ಕು ಮತ್ತು ಗುರಿಯತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಗುಂಪಿನ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಸ್ವೀಕೃತದಿಂದಿರುವುದು.

ನಂಬಿಕೆ ವ್ಯಾಧಿ: ಸದಸ್ಯರು ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬಿಸಬಹುದಾದ ಮುಕ್ತ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸಿ ಗುಂಪಿನ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಮುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು. ಅವರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದಿಕ್ಕು ತೋರುವ ಸಾಮಾಜಿಕದೊಂದಿಗೆ, ನಾಯಕರು ಪರಸ್ಪರ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ತಂಡಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3: ಕಥೆ ಏನು?

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ನಾಯಕರು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಾಗಿದ್ದರು, ಅವರು ತಮ್ಮ ಉತ್ತಮ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರೇಟೆಗೊಂಡು ಇಂದು ನಾಯಕರಾಗಿರುವರು ಎಂದು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು

ಈ ಕೆಳಗಿನ ನಾಯಕರ ಚಿತ್ರವು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ power-point slide/ ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆ ಪುಟವನ್ನು ಬಳಸಿ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆಯೋಜಕರು ತೋರಿಸುವುದು:

- 1) ಮೋಹನ್ ದಾಸ್ ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧಿ
- 2) ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಢರ್
- 3) ಧೀರೂಭಾಯಿ ಅಂಬಾನಿ
- 4) ಎಂಎಸ್ ಧೋನಿ
- 5) ಮಲಾಲಾ ಯೂಸುಫ್‌ಜಾಯ್
- 6) ನೆಲ್ನ್ನ್ ಮಂಡೇಲಾ
- 7) ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ
- 8) ಅರವಿಂದ್ರ ಕೇಜ್ರೀವಾಲ್

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರತಿ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಹಿಸಿದರೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಹಿಸಿದರೆ, ಆ ನಾಯಕನ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಕೇಳಿ. ಅವರು ಹಾಗೆ ವಿವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಆಯೋಜಕರು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿ.

ಚಚೆನಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು:

ಆಯೋಜಕರು

ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಬಂದವರು ಮತ್ತು ಅವರು ವಿಶ್ವಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗುವ ಮೊದಲು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿರಿ.

ಈ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಒಂದು ಕಾರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು, ಅದು ಅವರನ್ನು ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿ, ಅಥವಾ ಜಗತ್ತು ಅವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾಯಕರಾದರು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಉತ್ತಮ ಸವಲತ್ತು ಪಡೆದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯವರಲ್ಲ. ಅವರುಗಳು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಅವರ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ನಾಯಕರಾದರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಗಾಂಧಿಜಿಯ ಭಾರತಕ್ಕ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಮೊದಲು ದಕ್ಷಿಣ ಆಷ್ಟಿಕಾದಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯದ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು, ಮಲಾಲಾ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸೂಚನೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋದರು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಲಾಯಿತು. ಅವಳ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕ್ಕೆದೆಯ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ಗಂಭೀರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದವು, ಆದರೂ ಅವಳು ದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ

ಮುಂದುವರಿಸಿದಳು. ಅರವಿಂದ್ ಕೇಜೀವಾಲ್ ಅವರು ನಂಬಿದ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರು.

ದ್ವಿನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಳು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿರು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇದು ರೂಢಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಒಂದು ಕ್ರಿಯೆ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾಯಕನನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಧ್ಯೇಯದ ಒಂದು ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿರುತ್ತಾದೆ:

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು, ಕೆನಿಷ್ಟೆ ಅವರ ಸ್ವಂತ ಜೀವನಕ್ಕೆ ನಾಯಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು, ಅವರ ಜೀವನದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಗುರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯೋಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ಗುರಿಯ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರಮಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

ಸುನಿಲ್/ಸುನೀತಾ ಅವರು ತಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎನ್ಜಿಂಬಡಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಅವರ ಯೋಜನೆಗಳ ನಾಯಕರು. ಇದು ಎನ್ಜಿಂಬ ಆಗಿದ್ದು, ಇದು ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಿಹಾರದ ಯುವಕರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ನೆರೆಹೊರೆಯ ಯುವಕರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡುವುದು, ಅನೋಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬರಲು ಹೆಚ್ಚು ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು, ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹೋಧನಾ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸುನಿಲ್/ಸುನೀತಾ ಯೋಜನೆಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಸುನಿಲ್/ಸುನೀತಾ ಅವರ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಗತಿಯು ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ ನೀಡಿಲ್ಲ. ಸುನಿಲ್/ಸುನೀತಾ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆ, ನೇರವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಅವನ/ಅವಳ ತಂಡಕ್ಕೆ ಸಭೆಗೆ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ತಂಡದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಸುನಿಲ್/ಸುನೀತಾ 20 ಮಂದಿಯ ತಂಡವು ಬೇಕಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಟೀಕೆಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವನು/ಅವಳು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಂಬುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವನು/ಅವಳು ಪ್ರಗತಿಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಂಡದ ಮೇಲೆ ದೂಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ತಂಡವು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುನಿಲ್/ಸುನೀತಾ ಸ್ತತಃ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ರಚಿತ್ಯಲ್ಲಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿರಲು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿತ್ತು. ಅವನು/ಅವಳು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಕುರಿತು ತಂಡಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆಯೇ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವರು

ಅವರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಯಾವ ಗುಣಗಳು ಅವನನ್ನು/ಅವಳನ್ನು ಕೆಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಒಳ್ಳಿಯ ನಾಯಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ?

ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸುನಿಲ್/ಸುನೀತಾ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂತು ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುತ್ತೀರಿ?

ಸುನಿಲ್/ಸುನೀತಾ ಒಳ್ಳಿಯ ನಾಯಕ ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಅವನು/ಅವಳು ಅವರವರ ತಂಡದೊಂದಿಗೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಿರಬೇಕು?

ಉತ್ತಮ ನಾಯಕರಾಗಲು ಸುನಿಲ್/ಸುನೀತಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳೇನು?

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಧಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳು

ಶ್ರೀಕಂಣಾಧಿರಾಯರನ್ನು ಹೀಗೆ ಕೇಳುವುದು:

1. హిందె చెబిసిద లుత్తమ నాయకన గుణగళన్న శిక్షణాధికారులు హోందిద్దార్థందు నంబువరు. శిక్షణాధికారులు ఇన్నాన్న అభివృద్ధిపడిసికొళ్ళబేకాద్ద గుణగళన్న గురుతిసలు అవరన్న కేళువుదు.
  2. శిక్షణాధికారులు తమ్మ జీవనదల్ల నాయకత్వద స్థానవన్న పడేయలు ఒయసువ ఒందు క్షేత్రవన్న గురుతిసలి మత్త అదన్న సాధిసలు అవరిగె సహాయ మాడువ హంతవన్న బరేయిసి.

ప్రతిఫలనగళు : (ఆయోజకరు ఈ తరగతి బగ్గె బరేయిరి.)

ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು : (ಆಯೋಜಕರು ಈ ತರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.)

ನನ್ನ ಕಲಿಕೆಗಳು: (ಈ ತರಗತಿಯಿಂದ ಶೀಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಏನು ಕಲಿತರು ಎಂಬುದರ ಸುರಿತು ಅಯೋಜಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ).